Tam metni açıklıyoruz

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA 29 KASIM 1978

300 KURUŞ

RUSYA'NIN DOĞU ANADOLU'DAKİ TERTİPLERİ, ŞEMDİNLİ ÇATIŞMALARININ İÇYÜZÜ VE TALABANİ

Rusya'dan gelen silahlar Talabanicilere nasıl ulaşıyor?

1 Aralıkta Aydınlık'ta

Hükümetin getirdiği yeni baskı tasarısında

Kişi ve konut dokunulmazlığı kaldırılmak isteniyor

TASARI, ANAYASANIN BU MADDESİNİ ÇİĞNİYOR

ANAYASA MADDE-14:

KİŞİ DOKUNULMAZLIĞI

"Herkes yaşama, maddi ve manevi varlığını geliştirme haklarına ve kişi hürriyetine sahiptir.

"Kişi dokunulmazlığı ve hürriyeti, kanunun açıkça gösterdiği hallerde, usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça kayıtlanamaz.

"Kimseye eziyet ve işkence yapılamaz.

"İnsan haysiyetiyle bağdaşmayan ceza konulamaz."

DÜN DÜNDÜR BUGÜN BUGÜNDÜR!.. ① ② ③ DÜN DÜNDÜR BUGÜN BUGÜNDÜR!..

KÖRSAL

- Yeni yasa tasarısına göre, polis hakim kararı olmaksızın istediği yurttaşın evini ve üstünü arayabilecek
- Tasarıda, mahkemelerin yetkisi ortadan kaldırılarak, vali ve kaymakamlar tek yetkili haline getiriliyor
- Valilik, sözlü başvuruyla bile kara, deniz ve hava kuvvetlerini yardıma çağırabilecek
- Valilik, toplantı ve yürüyüşleri, mahkeme kararı olmaksızın istediği gibi engelleyebilecek. Konuyla ilgili hapis ve para cezaları artırılıyor
- Devlet memurlarının, örgütlenme hakkı ortadan kaldırılmak isteniyor
- Dernekler, tamamen idarenin kontrolü altına alınmak isteniyor

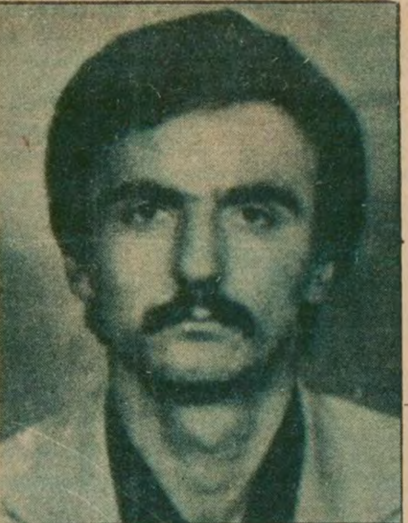
ANKARA (ÖZEL)
Hükümetin hazırladığı, "Kamu Güvenliğine ve Kolluk Hizmetlerine İlişkin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Bunlara Yeni Hükümler Eklenmesi Hakkındaki Kanun Tasarısı" başlığı taşıyan baskı tedbirleri, Anayasada teminat altına alınmış bulunan temel hak ve özgürlüklere ciddi kısıtlamalar getiriyor.

GENİŞ HABERİ 5. SAYFADA

SAĞMALCILAR'DAN KAÇIŞ OLAYI AYDINLANDI

13 firariden biri olan Mustafa Gülcan:

Kaçışı MHP Eyüp Teşkilatı planladı

Bayrampaşa Cezaevinden firar ettikten sonra yeniden yakalanan Mustafa Yılmaz'ın gerçek kimliğinin Mustafa Baki Gülcan olduğu açıklandı.

- *"Kaçtıktan hemen sonra Vedat Kasımlar ile buluşarak Aksaray MHP İl Gençlik Kolları binasına gittik"*

İSTANBUL – HABER MERKEZİ
Silah taşımak suçundan on ay hükümlü bulunan tutuklu Yılmaz'ın gerçek kimliğinin Mustafa Baki Gülcan olduğu ve iki öldürme, beş yaralama, altı işyeri bombalama ve kurşunlama olayı ile çeşitli gasp suçlarına karıştığı açıklandı.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkilileri tarafından yapılan açıklamada 2 Kasımda tutuklu bulunduğu cezaevinden kaçan, daha sonra 22 Kasım günü Küçükçekmece'de devriye gezen ekipler tarafından yakalandı. Kendisini Mustafa Selahattin Güneş olarak tanıtan komandonun sahte kimliği 14.12.1977 günü işlediği cinayet ve yaralama olayından sonra

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

10 GÜNLÜK YAYIN İÇİN 10 DAVA AÇILDI

İkinci Kontrgerilla davası da başlıyor

İSTANBUL (ÖZEL)
Yazıişleri Müdürümüz Aydoğan Büyüközden Kontrgerilla yayınımız nedeniyle bugün ikinci kez yargılandı. Gazetemizde 10-20 Temmuz tarihlerinde yayınlanan Jandarma Genel Komutanlığı Yıkıcı Faaliyetlerle Mücadele (Aşırı Sol) adlı belge nedeniyle Büyüközden hakkında 10

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

ANKARA'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ BİR KİŞİ DE ÖLÜ BULUNDU

- Ankara'da ETKO üyesi 7 kişi yakalandı
- Bursa'da bir kişi ölü bulundu

HABER MERKEZİ
Ankara Hasköy'de ağır yaralı olarak bulunan Yener Demirer adlı şahıs hastaneye kaldırılırken öldü.

Yapılan açıklamaya göre Esentepe Cami yakınlarında ağır yaralı olarak bulunan Demirer'in üzerinden bir

(Devamı Sa.7, Sü.1'de)

DAVADAN DÖNENLERİN MESAJI:

"ÖLDÜRÜLMEKTEN KORKMUYORUZ"

MHP'yi terkeden Sivaslı Rıza Kaya:

Bize Alevilerin ve Kürtlerin düşmanımız olduğu öğretildi

2. sayfada Aydınlık Meclisi'nde

GÜVENLİK KONSEYİ OYBİRLİĞİ İLE KARAR ALDI:

"Toplumlararası görüşmeler başlasın Türk birlikleri Kıbrıs'ı terketsin"

BM Türkiye Daimi Temsilcisi Eralp, kararın Türkiye'yi bağlamayacağını söyledi.

- Güvenlik Konseyi, gelişmeleri görüşmek üzere Haziran 1979'da tekrar toplanacak
- Avrupa Konseyi Kıbrıs Raportörü Karasek bugün Ankara'ya geliyor
- Eralp ve Denktaş kararın, Türk tarafını bağlamayacağını öne sürdüler
- Denktaş: "Bu tasarı altında müzakere yapamayız"

ANKARA (ÖZEL)
Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kıbrıs konusunda 15 Kasımdan bu yana sürdürdüğü çalışmalarını dün sabah tamamladı ve bir karar tasarısını kabul etti. Türkiye temsilcisi Eralp ve Denktaş, kararın Türk tarafını bağlamayacağını öne sürdüler.

15 Kasım tarihinde Çekoslovakya, Gabon, Hindistan, Kuveyt ve Venezuella tarafından verilen ve dün Konseyce oybirliği ile kabul edilen karar, Kıbrıs sorununun halledilmesi için toplumlararası görüşmelerin başlatılmasını ve Türk askerlerinin Ada'yı terketmesi için bir zaman çizelgesi hazırlanmasını öngörüyor. Kararda BM Genel Sekreteri Waldheim'ın 30 Mayıs 1979 gününe kadar Konsey'e Kıbrıs'ta kaydedilen gelişmelerle ilgili bir rapor sunması da isteniyor. Mültecilerin evlerine dönmelerini ve bundan önceki kararların süre geçirilmeden uygulanmasını da öngören karar, Rum tarafının Konsey'e sunduğu tasarıya

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Ökçün-Rallis anlaşması uyarınca

Türkiye-Yunanistan kıta sahanlığı görüşmelerine 1 Aralıkta Paris'te devam edilecek

ANKARA (ÖZEL)
Türkiye ve Yunanistan Dışişleri Bakanları Gündüz Ökçün ve Yorgo Rallis arasında Strasbourg'da yapılan görüşmelerde alınan karar uyarınca, Türkiye ile Yunanistan arasındaki kıta sahanlığı anlaşmazlığını çözmek üzere görüşmelere 1 Aralık'ta Fransa'nın başkenti Paris'te devam edilecek.

Diplomatik çevreler Paris toplantısını yıllardır süren anlaşmazlığın çözümü konusunda yeni bir girişim olarak niteliyor-

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

Örek Kabinesi, Denktaş dönene kadar görevde kalacak

LEFKOŞE (AA)
Kıbrıs Türk Hükümetinde başgösteren bunalım New York'da bulunan Denktaş'ın adaya dönüşüne kadar donduruldu ve Bakanlar Kurulunun bu süre içinde görevi sürdürmesi kararlaştırıldı.

Başbakan Osman Örek başkanlığında durumu değerlendiren Kıbrıs Türk Hükümeti, ülkenin yönetimsiz kalmaması

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

Bulutoğlu hakkındaki gensoruyu görüşmek için toplanan

CHP GRUBU PARTİLİ BAKANLARI SERT BİÇİMDE ELEŞTİRDİ

CHP grubunda hakkındaki gensoru önergesinin görüşüldüğü İşletmeler Bakanı Bulutoğlu.

- Kenan Bulutoğlu hakkındaki önerge perşembe günü tekrar görüşülecek
- Kars Milletvekili Araç, Özaydınlı'ya "Bu kadar beceriksiz hareketlerinizden sonra siz de görevde kalıp kalmama bakımından durumunuzu gözden geçirmek istemez misiniz?" dedi

ANKARA (ÖZEL)
CHP Grubunun dünkü toplantısında söz alan çeşitli parlamenterler, hükümetteki bakanlara sert eleştiriler yönelttiler.

Kars Milletvekili Turgut Artaç, Adalet, İçişleri, Turizm ve Tanıtma, İşletmeler, Enerji ve Doğal Kaynaklar, Çalışma, Maliye ve Yerel Yönetim bakanlarının bakanlıklarındaki uygulamaları ve buralarda çalışan bürokratların tutumlarını eleştirdi. Artaç yaptığı konuşmada özellikle Kars olayları üzerinde durdu. Kars Valisinin sağcı, Emniyet Müdürünün ise MC yanlısı olduğunu, bunun İçişleri Bakanlığı tarafından adeta himaye edildiğini söyleyerek sözlerini şöyle sürdürdü:

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

Pazar günü soyguncular tarafından öldürülen Pol-Der üyesi A. Rıza Baydinli'nin cenazesi yakınları ve mesai arkadaşları tarafından eller üzerinde taşındı.
Foto: Aydınlık

Bakırköy soygununda öldürülen polisin cenazesi törenle kaldırıldı

İSTANBUL (ÖZEL)
Pazar günü at yarışından elde edilen hasılatı soyan silahlı kişiler tarafından öldürülen polis memuru Ali Rıza Baydinli'nin cenazesi dün öğle namazından sonra törenle kaldırıldı.

Fatih Camiinde yapılan törene İstanbul Vali Muavinleri, Emniyet Müdürü, Askeri Komutanlar ile Ali Rıza Baydinli'nin yakınları ve çok sayıda polis katıldı. Bando eşliğinde Fatih Emniyet Amirliği'ne kadar getirilen Baydinli'nin cenazesi burada arabaya bindirilerek Karacaahmet Mezarlığına götürüldü. POL-DER üyesi olan Baydinli'nin cenaze törenine İçişleri Bakanı, Emniyet Müdürü, POL-DER, bazı sendikalar ve polis teşkilatları tarafından çelenk gön-

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Mecliste planla ilgili çalışmalar sona erdi

ANKARA (ÖZEL)
Millet Meclisi Genel Kurulunda plan tasarısı üzerindeki görüşmeler dün tamamlandı. Tasarının Plan Komisyonunda yeniden ele alınarak, meclislerde önerilen değişikliklerin incelenmesi bekleniyor.

Bu arada plan Millet Meclisinde görüşülürken, AP tarafından verilen önergelerden altı-

(Devamı Sa.7, Sü.10'da)

FİKİR MEYDANI

Ezen ezilen millet ayrımı ve AEP revizyonistleri

Adil Turan

Türkiye İşçi Köylü Partisi Tunceli İl Yöneticisi

Geçenlerde AEP Merkez Komitesine bağlı "Marksist-Leninist" İncelemeler Enstitüsü toplandı. Toplantıda çeşitli kişilerin yaptığı bazı konuşmalar Halkın Kurtuluşu ve "Devrimci" Halkın Yolu dergilerinde yayınlandı. Toplantıdaki ilk konuşmacının söylediklerinden de anlaşıldığı gibi toplantının amacı AEP revizyonistlerinin bugüne kadar söyleyemedikleri bazı şeyleri de açığa dökmek, Mao Zedung düşmanlığını iyice açıklamak ve revizyonist-Troçkist çizgiyi daha da netleştirmekti. Toplantıda ele alınan çeşitli meseleleri ve konuşulanları kısaca şu şekilde özetleyebiliriz: 1- Köy şehri, Afrika Avrupa'yı, İrlanda İngiltere'yi kurtaramaz. 2- Dünyada her ülke kendi burjuvazisini devirmekten ve kendi devrimini yapmaktan sorumludur. Burjuvaziyle ittifak asla mümkün değildir. ÇKP daima burjuvaziyle işbirliğini savunmuş ve hiçbir zaman proleter sınıf çizgisi izlememiştir.

Ayrıca toplantıda hiç bir somut temele dayanmayan ve kimseye hiç bir yol göstermeyen keskin "solcu" ve iradeci bir sürü düşünce ortaya atılmıştır. Biz sadece yukarıdaki iki anlayış üzerinde duracağız.

Ezilen milletlerin mücadelesine karşı tutum, daima Marksizm ile revizyonizm arasında denek taşı olagelmiştir. Marks zamanında yani emperyalizm ve proleter devrimleri çağı öncesinde dünyayı ilerleten mücadele feodalizmin güçleri ile burjuva devrimleri arasındaydı. O zaman Avrupa bir bütün olarak burjuva demokrasisini temsil ediyordu. Çarlık ise özgürlük için savaşan halkların baş düşmanıydı. Onun için Marks dünyadaki bütün olaylara Çarlığa karşı mücadelenin bir parçası olup olmaması açısından bakıyordu. Marks'ın Polonya soylularını, Eflak ve Boğdan'da Osmanlı kuvvetlerini desteklemesi bundan ötürüdür. Yeni revizyonistler ancak Troçkiye dayanarak kendilerini temize çıkarabilirler. Onlar, Marks'ın, İrlanda'nın İngiltere'yi kurtaramayacağını vaazettiğini de ileri sürmekteler. Bu konuda Marks'ın dedikleri son derece açıktır. "İrlanda meselesiyle yıllarca uğraştıktan sonra İngiliz egemen sınıflarına kesin darbenin. . . İngiltere'den değil, ancak İrlanda'dan vurulabileceği sonucuna vardım." Ezilen milletleri hor görmek ve onları küçümsemek daima revizyonistler tarafından benimsenmiştir.

Lenin emperyalizm olgusunu tahlil ettikten sonra birinci olarak şu esaslı sonuca vardı. "Sosyal-demokrat programın mihrak noktası milletlerin ezen ve ezilen milletler olarak birbirlerinden ayırd edilmeleri olmalıdır." Artık bir hareketi desteklemek onun Cumhuriyetçi bir programa sahip olup olmadığına değil, emperyalizmi zayıflatıp zayıflatmadığına bağlıydı. Onun için Lenin, Stalin ve Mao Zedung, Kemalist devrimi ve Afgan emirinin mücadelesini objektif olarak emperyalizmi parçalayan ve zayıflatan mücadeleler olarak değerlendirip tamamen desteklediler. Ama bu mücadelelerin proletarya önderliğinde olmadığı için feodalizmi tasfiye edemeyeceğini de belirttiler. O zaman Troçkistler saf proleter devrim anlayışından yola çıkarak burjuvaziyle ittifakın olamayacağını öne sürüp, ezilen milletlere karşı emperyalistlerin safında yer aldılar. AEP revizyonistleri görüldüğü gibi, Troçki'yi izlemektedirler. Ülkemizde AEP revizyonistlerinin propagandasını yapanların aynı zamanda milli kurtuluş savaşımıza da saldırmaları boşuna değildir.

Kaldı ki, Lenin'in yaşadığı dönemde dünya devriminin merkezi hâlâ Avrupa'ydı. Ama buna rağmen O, ileride ezilen milletlerin dünya devriminin fırtına merkezlerini teşkil edeceğini tesbit edebiliyordu. "Son tahlilde mücadelenin sonucunu belirleyecek olan şey Rusya, Hindistan, Çin vesairenin dünya nüfuzunun ezici çoğunluğunu teşkil etmeleridir. Nitekim son yıllarda olağanüstü bir hızla kurtuluş mücadelesine sürüklenmiş olan da bu çoğunluktur. Dolayısıyla, bu bakımdan dünya mücadelesinin nihai sonucundan en ufak bir şüpheye kapılmaya gerek yoktur. Bu anlamda sosyalizmin kesin zaferi tam ve mutlak olarak sağlama bağlanmıştır... Karşı-devrimci emperyalist Batı ile devrimci ve milliyetçi Doğu arasında, dünyanın en medeni ülkeleri ile Doğunun geri, fakat çoğunlukta olan ülkeleri arasında bir dahaki askeri çatışmaya karşı ayakta kalabilmemiz için bu çoğunluğun medenileşmesi gerekiyor." (Lenin Doğ. Ul.Kur.Har. Syf. 419) Bugün bu çoğunluk medenileşmiştir artık. Ve medenileşmeye devam etmektedir. Asya, Afrika ve Latin Amerika'dan yükselen devrimci ses süper devletleri köşeye sıkıştırmıştır. Bu devrimci sesi Brejnev revizyonistleri susturamadılar. Arnavutluk revizyonistleri mi bunu yapacaktır?

Yeni revizyonistler, ülke içindeki burjuvazi ile savaşılmadan ve yok edilmeden, dış düşmanla savaşılamayacağını iddia etmektedirler. Yani her ülkede devrimcilerin kendi burjuvazisiyle savaşmakla meşgul olması gerektiğini söylemektedirler. Bilindiği gibi, bu görüşleri Leninizme karşı II. Enternasyonal revizyonistleri ve Troçkistler savunmuşlardır. Bu görüşlerin kaynaklandığı yer de, ezen ezilen millet ayırımını reddetme anlayışıdır. Oysa ezen ülkelerin burjuvazisinin daima karşı-devrimci bir rol oynamasına rağmen ezilen ülkelerin burjuvazisi ezen ülkelere karşı çıktığı ölçüde derimci bir rol oynayabilir. Ezilen ülkelerin burjuvazisi emperyalizme karşı milli kurtuluş hareketlerine katıldığı ölçüde devrimci bir rol oynar. Ayrıca tarih bunu kanıtlamıştır. Birçok ülkede burjuvazinin önderliğinde milli kurtuluş savaşları gerçekleşmiştir. 1941'de İngiliz, Fransız ve Amerikan orduları üçlü faşist kampa karşı savaşırken devrimci bir rol oynamıştır.

Yeni revizyonistler Leninist dünya devrimi perspektifinden tamamen yoksundurlar. Onlara göre bütün burjuvazi ayrılmaz, yekpare bir bütündür. Onun için de ezilen ezen millet ayrımı yapmaya gerek yoktur. Her ülke devrimcileri kendi burjuvazilerini devirirlerse dünya devrimi de gerçekleşmiş olur. Lenin, bu görüşü şöyle çürütmektedir: "Sosyalist devrim yalnızca ya da daha çok, her ülkede devrimci proleterlerin kendi burjuvazilerine karşı verdikleri bir mücadele olmayacaktır: Hayır, sosyalist devrim, emperyalizm tarafından ezilen bütün sömürgelerin ve ülkelerin, bütün bağımlı ülkelerin uluslararası emperyalizme karşı mücadeleleri olacaktır."

Revizyonistlerin bir diğer iddiası da devrim için bütün şartların hazır olduğu, eksik olan tek şeyin halkın bilinçlendirilmesi olduğudur. Bunlara göre, istediğimiz an devrim yapabiliriz. Bu iradeci anlayış, kapitalizmin dengesiz gelişimini ve emperyalizmi doğru ele almamaktan kaynaklanmaktadır. Devrim emperyalist zincirin en zayıf olduğu halkada patlak verir. Onun için bir ülkede devrim yapmak için, o ülkenin içindeki gelişme ve çelişmeden çok, dünya çapında o ülkenin emperyalist sistemdeki yerini ve dünyadaki başlıca çelişmelerin o ülkede ne durumda olduğunu incelemek gerekir. Nitekim Stalin şöyle demektedir: "Şimdi proletarya devriminin her şeyden önce, emperyalizmin dünya sistemindeki çelişkilerin gelişmesi sonucu, emperyalist cephe zincirinin şu veya bu ülkede kırılmasının sonucu olarak düşünülmesi gerekir. Emperyalizm zincirinin en zayıf olduğu yerde sermayenin cephesi yarılacaktır; çünkü proletarya devrimi, dünya emperyalist cephe zincirinin kırılması sonucudur ve devrime başlayan ülkenin, sermayenin cephesini yaran ülkenin, kapitalist anlamda daha gelişmiş ülkelere oranla daha az gelişmiş olması; pekâlâ mümkündür."

Bu görüşlere karşı çıkanlar daima Troçkistler olmuştur. Fakat onların bütün tezleri hayat tarafından yalanlanmıştır. Bundan ötürüdür ki onlar, dünya devrimine ve ezilen milletlere karşı Hitler Almanyasının ajanı durumuna gelmişlerdi. Onlar da bugünkü revizyonistler gibi, ÇKP'nin burjuvaziyle işbirliği yaptığını, Çin için devrimden falan sözedilemeyeceğini, köyün şehri kurtaramayacağını söylüyorlardı. Stalin onların bu görüşlerini eleştirirken şöyle diyordu: "Emperyalist ülkelerdeki devrim başka şeydir. Oradaki burjuvazi başka halkları ezer, orada burjuvazi devrimin her aşamasında karşı devrimcidir. Orada kurtuluş mücadelesinin bir unsuru olarak milli unsur yoktur. Oysa sömürge ve bağımlı ülkelerde devrim daha değişiktir. Burada devrimin etkenlerinden biri, başka devletler tarafından emperyalizm boyunduruğu altında bulunmaktadır. Bu ülkelerde bu boyunduruğu milli burjuvazi de hisseder."

Peki Mao Zedung ne yapmıştır? Ülkesinin ezilen bir ülke olduğuna dikkat çekmiştir. Milli burjuvaziyle de ittifaklar kurarak proletarya önderliğinde millidemokratik devrimi gerçekleştirmiştir. O zaman Stalin, Dimitrov ve bütün devrimciler bu devrimi desteklediler. Yalnız Troçkistler ve emperyalistler bu devrime karşı çıktı. Bugün de bütün devrimciler Çin devrimini desteklemektedirler. Ama dünün Troçkistleri gibi, bugünün Troçkistleri olan AEP revizyonistlerinin, Çin devrimine ve Mao Zedung'a saldırmaları ise doğaldır.

İkinci Dünya Savaşından sonra üçlü faşist kampın ezilmesiyle, dünya devriminin yolu daha da açıldı. Ezilen milletlerin mücadelesi daha da üst düzeye vardı. Artık ezilen milletler devrimin yedek gücü olmaktan çıkıp temel gücü haline geldiler. Asya, Afrika, Latin Amerika'da bir çok millet siyasi bağımsızlığını elde etti. Böylece Lenin'in çok önceden işaret ettiği gibi, ezilen milletler medenileşti, birleşti ve daha da güçlenerek emperyalizme karşı koyup dünya politikasına damgalarını vurdular.

Böylece Mao Zedung, Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in davasını devralarak sürdürdü. Aynen onlar gibi o da "Ezilen bir millette hangi sınıflar, hangi partiler, ya da kişiler devrime katılırsa katılsın ve bunlar meselenin bilincinde olsun ya da olmasınlar, meseleyi kavrasın, ya da kavramasınlar, emperyalizme karşı çıktıkları sürece onların devrimi proleter sosyalist dünya devriminin bir parçası haline gelir ve kendileri de bu devrimin müttefiki olurlar" dedi.

Aydınlık meclisi

Davadan dönenlerin mesajı: "ÖLDÜRÜLMEKTEN KORKMUYORUZ" 4

Sivas Kapalı Cezaevinden Rıza Kaya:

"Tüm arkadaşlar, amcalar, dayılar yaptıklarımı affedin"

Bir arkadaşımın tavsiyesi üzerine MHP'li ve Ülkü Ocaklı gençlerle ilişkim oldu. O zamanlar bir şeyler bilmiyordum. Komandolar beni kullanıyorlardı. Onlarla arkadaşlığım beni daha sonraları karşımdaki insan günlerdir aç olsa bile elimdeki ekmeği yalnız yeme mantığına götürdü. Ben kendim köyde doğduğum halde, özellikle köylüler olmak üzere fakir halkı hor görüyor, onları aşağılıyordum.

Daha sonra kendi örgütlerine üye olmadığım halde bana dinamit, tabanca gibi silahlar verildi. Artık dört beş kişi olduk mu, önümüze gelen vatandaşları dövmeye, onlara sataşmaya başlardık. Benim de etkisi altında kaldığım Alevi ve Kürt düşmanlığı bizi amcamız, babamız yaşındakileri dahi dövmeye götürdü. Bizim aradığımız, o şahsın ülkücü olup olmadığıydı. Bu özelliği ararken esas yön mezhep ve milliyet meselesiydi. Bize göre ülkücü olmayan veya devrimci olan Sünni vatandaşları hain olarak görüyor, onlara karşı ayrı bir tavır koyuyorduk.

Ülkücülerin içinden gelen biri olarak şunu açıkça belirteyim ki, bizim kız arkadaşlarımıza karşı anlayışımız da tamamen farklıydı. Bize arkadaşça yaklaşan kızlara hemen başka niyetlerle bakardık. Bu iş sarkıntılık yapmaya kadar giderdi. Reddedenleri dövdüğümüz bile oldu.

Ülkücülerin içinde olduğum sürece bana ideolojik ve siyasi hiç bir şey verilmedi. Tek bildiğim Türk devletini kurmak istediğimiz, başbuğumuzun Türkeş olduğu, Alevilerin ve Kürtlerin düşmanımız olduğu ve komünistlere karşı acımasız davranmak gerektiğiydi.

Bir yaralama sonucu cezaevine düştüm. Cezaevinde devrimci arkadaşlarla ilişkim başladı. Burada bu arkadaşların yardımıyla komandoların gerçek yüzünü gördüm. Daha doğrusu kendimi anlayabildim. Tarihi emekçi halkın yazacağını ve bunun kaçınılmaz olduğunu şimdi daha iyi görüyorum.

Şimdi bir zamanlar hakaretlerde ve saldırılarda bulunduğumuz tüm arkadaş, amca ve dayılarımızdan o zamanki bilinçsizliğim nedeniyle beni affetmelerini diliyorum.

Benim durumumda olan aldanmış ve gözleri kapatılmış arkadaşlarla devrimci arkadaşlarımız ilgilenmeli ve gözlerindeki siyah bantları çıkarma kampanyası açmalıdırlar.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Feodalizme son verip onun yerine geçen toplum düzeni. 2) Kas (Çoğul) - Üzüntü ifade eden bir ünlem. 3) Uçak, gemi gibi şeylere daha çok uzakta iken haber vermeye yarayan aygıt - Tersi bir erkek ismi. 4) Dört halifeden sonuncusu - Bir organımız. 5) Bir ağaç türü - Koyun, köpek, at gibi hayvanların derisine yapışıp, asalak olarak yaşayan bir hayvan. 6) Hamle - Bir nota - Tersi bir şey üzerinde sahipliği olma, malik. 7) Tersi eski dilde öz, kişi - Tersi "boyun eğen, kendisini başkasının buyruğuna bırakan" anlamında olup, dilimizde ancak, etmek ve olmak yardımcı fiilleriyle kullanılır. 8) Tersi al - Tersi bir kadın ismi. 9) Verme, ödeme emri - İstanbul'da bir semt. 10) Tersi kağıt, bez, saç gibi şeyleri kesmeye yarayan ortadan birbirine çapraz eklenmiş iki bıçaktan yapılmış bir araç - Devir. 11) Bazı hayvanların ayaklarına çakılır - Ticaretle ilgili.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Komşu bir ülkenin başbakanının adı. 2) Herkesin yasalarla tanınmış olan hakkını vermek ve bu hakka ilişmemek ilkesi - Bir hayvan. 3) Osmanlı idaresinde devlet başkanına verilen sıfat-Baston. 4) Tersi bir erkek ismi - İlave - Tersi bir nota. 5) Deriden sızan sıcak, tuzlu su - Süt veren bir hayvan. 6) Bir emir - Çalışma - Tersi çok uzak anlamında kullanılır. 7) Emperyalizm ve proleter devrimleri çağının Marksizmi - Soru eki. 8) Bir şeyi yapmayı veya yapmamayı belirten iç güç, isteme yetkisi. 9) Doktor - Cet. 10) Meta - Havadaki su buharının damlalar şeklinde yere düşmesi, rahmet. 11) Alman halkını ve dünyayı felakete sürüklemek isteyen faşist lider - Kocaman, büyük.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ELAZIĞ

DURSUN AĞA DAĞIMIZA TAŞIMIZA TOPRAĞIMIZA EL KOYDU

Hazırlayan: Hüseyin Satıcı

Tarih 1969 Mığı (Sedef Tepe) Dağlarının eteğinde şirin bir köy var. Mığı'dan yola çıkar. Hoş köyünü aşar kürdemlik köyüne doğru gidersiniz yaklaşık iki saatlik yolda. Sarp dağların eteğinde bir düzlükte kurulmuş on beş hanelik bir köy. İsmi "Kekan". Bu ismi nereden aldığını kimse bilmiyor.

On beş hane köy dağları, otlakları suları, ormanları ortak olduğu gibi bayramları, güzel günleri de ortaktı. Bir düğün, bir bayram olmaya görsün, bütün köylü elele şenlik içinde birliklerini ifade ederler, eğlenirlerdi. Şen günlerini yaşarlardı. Yaacılar? Acılar da öyle. Birinin acısı hepsinin acısı olurdu, köy yerinde. Yine hep beraber acılarını dindirmeye çalışır, yine acılara karşı birleşirlerdi.

"Çok rahattık, çiftimiz çubuğumuz vardı. Kimsenin kimseye bir garazı yoktu. Bizi bu hale getirenler bir gün ettiklerini bulurlar" diyorlardı köylüler, o günleri anarlarken.

1978'in sonlarına doğru olduğumuz bu günlerde, 15 hanelik köyün ortasında yalnız bir ev ayakta duruyor. Yıkıntıların ortasında iki katlı, taş duvardan yapılmış, ahırlarıyla, yarıcı odalarıyla kocaman bir yapı. Ne olmuştu bu on beş haneye? Kim neler yapmıştı da bir hane dışında hepsi viran olmuştu? Bu gerçeği dile getirelim ki, gözleri buğulanan bazıları ağaları tanısınlar.

Aslan Ağa (Aslan Kaya) adıyla tanınan kişi 1969'a kadar köyde etkin olan kişidir. Aslan Ağa köyün ağasıdır. Gerçi fazla toprağı malı mülkü yoktur ama, dış köylere yapılan zulmü ve hakareti ile tanınır. Ancak köy içinde pek bir hakareti, köylüye baskısı olmamıştır. Köylüler o günleri "toprağımız, çiftimiz, çubuğumuz vardı" diye anımsıyorlar. Aslan Ağa 1969'da ölür.

Aslan Ağanın Dursun Ağa (Nusret Kaya) diye bir oğlu vardır. Aslan Ağanın ölümüne kadar doğru dürüst köye uğramamış, şehirde ceketçilik yapmıştır. Dursun Ağanın o zaman Hürriyet Meydanında (Bit Pazarı) bir dükkanı vardı. Köylülerin anlattıklarına göre Suriye'den kaçak olarak getirdiği ceketleri burada satmaktadır. Bir seferinde adamları sınırdan ceket geçirmek isterken yakalanırlar. Dursun Ağanın adliye ile arası iyidir. Ceketlerin sorumluluğunu üstlenir. "Bu ceketler benimdir" der. Ama ne yazık ki mekanizma Dursun Ağaya ters çalışır, Dursun Ağa mahkemeye verilir. Ve bir süre cezaevinde kalır. Daha sonra ceketleri hak ederken, sınırda çalıştırdığı adamlarının hakkını da gaspeder. Dursun Ağanın adaleti böyle işler.

Dursun Ağa aynı zamanda pavyon kabadayısıdır. Demir Pavyon'un devamlı müşterisi olan Dursun Ağa diğer kabadayılarla da iyi dosttur. Pavyonlarda başlayan dostluk sokak kabadayılığında ve köyde de devam eder. Dursun Ağa babasının ölümünden sonra köye gelir.

DURSUN AĞANIN ELİNDE OSMANLI KIRBACI

1969 yılını aştık. Aslan Ağa yok artık. Dağlar ortak değil. Köyde huzur yok. Hiç bir köylü küfür yemeyi, dayak yemeyi göze almadan köy içinde dolaşamaz. Bayramlarda gülemez, birbirlerinin acılarını paylaşamaz. Çünkü köye Dursun Ağa gelmiştir.. Suriye sınırlarındaki kaçak adaleti de beraberindedir. Köylünün topraklarını elinden alıp köyden kovmaya çalışmaktadır.

Kısa bir süre içinde saldırıya uğramadık, hakarete uğramadık köylü kalmamıştır. Kiminin davarı dağa gitti diye defalarca "Anası avradı" sövülmüş, kimisine Dursun Ağa şehirden gelince karşılamaya gitmedi diye küfredilmiş, kiminin de davarı dağda kesilmiş, tarlası otlatılmış, bahçesi bozulmuştur. Yapılanlar anlatılmakla bitmez. Dursun Ağa köylüye her türlü hakareti yapmıştır. Niyeti köyün tek sahibi olmaktır. Bunun için 1970 Türkiyesinde Osmanlı kırbacı sallamaktadır.

SONRASINI KÖYLÜLER ŞÖYLE ANLATIYORLAR:

"Mehmet Arat köyün en iyi toprağına sahipti. Dursun Ağa ilk olarak ona sataştı. Küfür etti. Tarlasını otardı. Bahçesinin suyunu kesti. Davarını dağa bırakmadı. Mehmet Arat 500 bin liralık malını 40 bin liraya satarak köyü terketti."

Hüseyin Elma'yı Erzürük (Uzuntarla) köyünde, yarıcı olarak çalıştığı tarlasında bulduk.

"Ben şimdi yarıcılık yapıyorum. Her sene ektiğim ekinin bana düşen payı ile, ölmeden yaşamaya çalışıyorum. Bu hayat pahalılığında yarıcılıkla geçinmek çok zor. Hele zarar ettiğimiz seneler hiç kimseden hiç bir hak iddia edemiyoruz."

Ve şöyle devam etti: "Ben aslında Tunceli'nin Pertek Kazasının Dere nahiyesindenim. Orada yarıcılık yapıyordum. Daha sonra elime geçen para ile Kekan köyünde on iki bin liraya toprak satın aldım. Köylü halimizle bahçe ve bostan oluşturduk. Aslan Ağanın ölümüne raslayan 1969 yılına kadar durumumuz iyiydi. Evimiz toprağımız davarımız vardı. Aslan Ağa öldükten sonra Dursun Ağa köye geldi. Köy bizim için cezaevine döndü. Hayvanlarımız köy içerisinde dolaşamaz oldu. Köye kadastro da girince, Dursun Ağa dağların kendi tapusunda olduğunu söyledi. Ve köylünün davarını dağa sokmadı. Dağa giden davarlarımızı dağda kesti. Bağımıza bahçemize giden suyu kesti.

"Söz burava gelmişken şunu da söyleyeyim. Köy girişinde benim bir bahçem vardı. Fidanları henüz yeni dikmiştim. Sulamak için de küçük bir çeşmesi vardı. Dursun Ağa köye gelince, o çeşmenin tapusunun kendisine ait olduğunu söyleyerek suyu kesti. Ben iki sefer beşer yüz lira vererek satın aldım. Dursun Ağa iki seferde zorbalıkla elimden aldı ve Hoş köyünden Said denilen bir köylüye sattı. Benim bunca emekle yetiştirdiğim bahçem susuzluktan kurudu. Köyde huzur kalmamıştı. Adliyede de Dursun Ağa güçlüydü. Mecburen köyü terkettik.

"Şimdi toprağımı satacağım. Ama herkes Dursun Ağadan korktuğu için toprağımı almıyor. Dursun Ağa da 1969'da toprağı satın alırken verdiğim 12.000 lira karşılığında verirsem alacağını söylüyor. Böyle bir zamanda 77 dönüm toprağı 12.000 liraya satmak istemiyorum. Toprağım köyde boş yatıyor."

BİR YARICININ BELLEĞİNDE KALANLAR

"Ben Hüseyin Satıcı. Mığı köyünde oturmaktayım. 1973-74 yıllarında Kekan köyünde Dursun Ağaya yarıcılık yaptım. Orada gördüklerimi gazetemize anlatmayı bir görev sayıyorum.

"1973 yılında Dursun Ağa'ya yarıcı olarak Kekan köyüne gittim. Daha önce Kekan'a komşu köy olan Kürdemlik köyünde yarıcılık yapıyordum. Bir husumet yüzünden köyde kavga oldu. Anlaşmazlıktan sonra ailece Dursun Ağanın köyüne, Dursun Ağaya yarıcı olarak gittik. Dursun Ağa kalmamız için bize bir oda verdi. Odamız ahırların bir parçası idi. Üst katta Dursun Ağanın yazlık olarak kullandığı evi, sağımızda ve solumuzda ise ahırlar ve samanlık vardı. Bizden başka iki yarıcı daha vardı. İsimleri Ali Butto ve Mehmed Ağa idi. Onlar da toplam sekiz nüfus olarak, bizden daha kötü şartlarda kalıyorlardı.

"Biz Kekan'a komşu köy olan Kürdemlikten geliyorduk. Mehmed Ağanın nereli olduğunu bilmiyorum. Ali Butto ise Tunceli'nin Hozat İlçesindendi. Mehmed Ağa yoksulluğundan dolayı evlenememişti. Ali Butto ise 7 nüfusa bakıyordu.

"Biz Dursun Ağanın tarlalarını ekmekle sorumluyduk. Fidanlarının sulanması, atların yemini, kışlık samanı temin etmek de bize aitti. Mehmed Ağa ise seyis idi. Dursun Ağayı şehire atla götürüp getirmek, veya işi olduğu yerlere götürüp getirmek de Mehmed Ağanın işleri arasındaydı. Ali Butto ise odun kırardı. 50-55 yaşlarında olmasına rağmen, o yaşıyla dağa çıkar Dursun Ağaya kışlık odun toplardı. Odun kırma işi bittikten sonra Ali Butto ile Mehmed Ağa köyün meralarını, otlaklarını kazarak ekilir toprak haline getirirlerdi.

KÖY TERKEDİLİYOR

"1974 yılı Dursun Ağaya yarıcılık yaptığımızın birinci yılıydı. Bir yıl içinde çok şey değişti. Köyün yerlisi olan dört köylü ailesi de topraklarını terketti. Kimi hamallığa, kimi başka köylerde yarıcılığa gitti.

"Köylüler kovulduktan sonra köyde yalnızca Ağa kalmıştı. Bir de biz üç yarıcı ailesi. Köylülere baskı yapılıyordu da, yarıcılara yapılmıyor muydu? Yarıcılık yaptığımızın ilk yılı Dursun Ağa Ali Butto'yu köyden kovdu. Üstelik de genç yetişkin kızını kapatma olarak kullandı. Onun ardına Memed Ağayı karşılıksız olarak işinden attı.

"1975 yılının başlarıydı. Dursun Ağa bütün kışı şehirde geçirmişti. Bir gün Dursun Ağanın köye geleceğine dair bir haber geldi. Hoş köyüne kadar karşılamaya gittik. Ağa köye gelir gelmez 'atlarına bakmadığımızı, onun için atlarının zayıfladığını söyleyerek' bize hakaret etti. 1975 sonbaharı Senato kısmi seçimlerinin yapıldığı günün ardında bizi köyden kovdu. Ben annem, babam ve kardeşlerim köyden çıkarken, beraber götürdüğümüz davarın içinden üç keçimizi gasbetti."

Doğuda Kürdemlik, batıda Sedeftepe (Mığı), güneyde Hoş köylerinin bulunduğu Kekan köyünü Dursun Ağa (Nusret Kaya) zorbalıkla gasbetmiştir. Dursun Ağanın egemenlik kurduğu bu köye tapulu malı bulunan 15 köylü girememektedir. Sarp dağlar, ormanlıklar, otlaklar Dursun Ağanın malı haline gelmiştir. 1970'lerin Türkiyesinde ağalardan yana işleyen bu adalet yüzünden köy Dursun Ağaya kalmıştır. Yetkililer şimdi buna ne diyecekler?

Dursun Ağa köylüyü köyden kovunca, köylünün evleri yerle bir oldu.

BM SİYASİ İŞLER KOMİTESİ, İSRAİL'E SİLAH AMBARGOSU UYGULANMASINI KARARLAŞTIRDI

● UNESCO, İsrail'in işgal altındaki topraklardaki eğitim politikasını kınadı

● İsrail, Ölü Deniz ile Akdeniz arasında kanal açmayı düşünüyor

BM/PARİS(AA)

Birleşmiş Milletler Siyasi İşler Komitesi, Güvenlik Konseyi'nin İsrail'e silah ambargosu uygulaması konusunda bir karar aldı. Komisyon, Güvenlik Konseyi'nin de aynı kararı alması için öneride bulunacak.

Irak tarafından önerilen karar tasarısı 24 red oyuna karşı 63 oyla kabul edildi. 33 delege çekimser oy kullandı.

35 Arap ve Üçüncü Dünya ülkesinin imzaladığı karar tasarısına red oyu veren ülkeler arasında ABD, Kanada ve Ortak Pazarın 9 üyesi bulunuyor. Sovyetler Birliği, Çin ve Mısır oylamada olumlu oy kullandı.

Karar tasarısı, tüm ülkelerin İsrail'e silah, cephane, askeri araç-gereç ve yedek parça satmamasını öngörüyor.

UNESCO İSRAİL'İ KINADI

UNESCO'nun Paris'te toplanan 20. Kongresinde, İsrail'in işgal ettiği bölgelerdeki eğitim politikasını kınayan bir karar tasarısı kabul edildi.

Arap ülkeleri tarafından hazırlanan ve önerilen karar tasarısı, 6 oya karşı 55 oyla kabul edildi, 27 delege çekimser kaldı.

Karar tasarısında İsrail'in 1967 savaşında işgal ettiği Arap topraklarında, "Sistematik bir assimilasyon siyaseti izlediği ve bu yönde eğitim sürdürdüğü" belirtildi.

İSRAİL'İN KANAL PROJESİ

İsrail, Ölü Deniz ile Akdeniz arasında kanal açılmasını öngören bir proje üzerinde çalışmaya başladı.

Kanalın İşgal altındaki Şeria vadisi ve Ürdün topraklarının ekonomik açıdan gelişmesinin ötesinde, stratejik açıdan da İsrail için büyük yararlar sağlayacağı belirtildi. Kanalın başlangıcı Hayfa limanında olacak ve kanal, sulama işlerinin yanı sıra elektrik üretiminde de kullanılacak.

ABD SENATÖRÜ ERNEST HOLLİGS:

"Rusya'nın daha da güçlenmesine yol açacaksa 'SALT II'yi onaylamayız"

●Rusya klasik silahlardaki üstünlüğünden yararlanmak için ABD'ye SALT II yi imzalatmak istiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Senatörü Ernest Hollings, ülkesinin, Rusya'nın ve Küba'nın askeri bakımdan daha da gelişmesine olanak verecek bir "SALT 2" anlaşmasını onaylamayacağını açıkladı.

1972 yılında imzalanan "SALT-1" anlaşması, geçtiğimiz yılın Ekim ayında süresini doldurmuştu. Rusya ve ABD arasında "SALT 2" için sürdürülen görüşmeler ise, bugüne kadar sonuçsuz kaldı. Son olarak geçtiğimiz Ekim ayında ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ile Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, konuyu Moskova'da tekrar ele almışlardı. Ancak bu görüşmeler de, bir anlaşma sağlanamadan yarıda kesildi.

Özellikle Sovyetler Birliği, klasik silahlar alanındaki üstünlüğünden yararlanmak ve nükleer silahlarını daha da geliştirmede zaman kazanmak için "SALT 2" anlaşmasının imzalanmasını istiyor. Bunun için ABD'ye zaman zaman tehditler savuruyor. Nitekim geçenlerde Brejnev, "ABD'yi tümden yok edebilecek silahlara sahip oldukları" tehdidini savurmuştu. ABD'li senatörlerle görüşen Brejnev, kendilerinin de nötron bombasını yaptıklarını açıklamıştı.

KUZEY ATLANTİK ASAMBLESİNDE HOLLANDA NÖTRON BOMBASI KONUSUNDA BİR KARAR TASARISI VERDİ

Lizbon'da toplanan 24. Kuzey Atlantik Asamblesinde Askeri Komisyon Raportörü Hollandalı Klaus De Vries, nötron bombası konusunda bir karar tasarısı verdi. Sözkonusu karar tasarısı, nötron bombasının Batı Avrupa'da depolanmasına karşı ciddi kayıtlar getiriyor.

Amerikan delegasyonu ise, bu karar tasarısının "kabul edilmez" nitelikte olduğunu belirtti.

Bilindiği gibi, Rusya'ya karşı teslimiyet eğilimini ifade eden Amerika'daki "güvercinler" ile Avrupa'daki "yatıştırma" politikasının savunucuları, nötron bombasının üretimine karşı çıkıyorlar. Bunlar, bombanın Avrupa'da depolanmasını da istemiyorlar.

Vang Tung-sing Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcısı — **Deng Siao-ping** Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcısı — **Hua Guo-feng** Çin Komünist Partisi Başkanı — **Yeh Çien-ying** Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcısı — **Li Sien-nien** Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcısı

JAPONYA DEMOKRATİK SOSYALİST PARTİSİ BAŞKANI İLE GÖRÜŞEN DENG SİAO-PİNG:

"Başında Hua Guo-feng yoldaşın bulunduğu Merkez Komitesi yekvücut birleşmiştir"

● *"Bugünkü Çin, istikrarlı ve birleşmiş durumdadır"*

● *"Kitlelerin duvar gazeteleri asmaları, ülkemizdeki istikrarlı durumun bir ifadesidir"*

● *"Fikirlerin hepsinin doğru olmasını talep edemeyiz"*

● *"Büyük Kültür Devrimi içinde yetişen kitlelerin ülkenin kaderi ile bilinçili bir şekilde ilgilenmesi ne kadar güzel bir şey"*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Japonya Demokratik Sosyalist Partisi Başkanı ile Pekin'de görüşen Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping, Çin'deki iç gelişmelerle ilgili açıklamalarda bulundu. Japonya Demokratik Sosyalist Partisi Başkanının bu konudaki sorularını yanıtlayan Deng, şöyle dedi:

"Dünya, Çin'in iç durumu ile ilgileniyor. Bugünkü Çin, istikrarlı ve birleşmiş durumdadır. Merkez Komitesinden alt birimlere kadar herkes, dört modernleşme için çalışıyor. Başında Hua Guo-feng yoldaşın bulunduğu Parti Merkez Komitesi, yek vücut birleşmiştir. Ve dört modernleşmenin gerçekleşeceğine kesinlikle güvenmektedir."

TİEN AN-MEN OLAYI

Tien An-men olayı ile ilgili soruları da yanıtlayan Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping şunları belirtti:

"Tien An-Men olayının niteliği konusunda eski karar, yanlıştır. Cin Komünist Partisi Pekin Şehir Komitesinin geçenlerde aldığı yeni bir kararla, geniş halk kitlelerinin Başbakan Çu'yu anmak ve Dörtlü Çeteye karşı çıkmak için giriştiği bu eylemlerin devrimci niteliği onaylandı. Parti Merkez Komitesi tarafından onaylanan bu karar aslında Parti Merkez Komitesinin de kararıdır. Başka bir deyişle, tüm Parti, tüm Ordu ve tüm halkın ortak isteğidir. Ve crtaklaşa aldıkları bir karardır."

Deng Siao-ping, daha sonra şöyle dedi: "Başkan Mao daima, hatalar farkedilir edilmez düzeltilmelidir görüşünü savunurdu. Tien An-men olayı konusunda da hata yapılmıştır. Ve bu hatanın düzeltilmesi gerekiyordu. Tien An-men olayı dışında, yanlış ele alınan başka sorunlar varsa, bunlar da gerçeklere dayanılarak düzeltilmelidir. Yaptığımız hataları hemen düzeltmemiz güvenimizin bir ifadesidir. Tüm halkımızın gönül rahatlığı içinde geleceğe bakmasını ve bütün kalbi ile dört modernleşmenin gerçekleşmesi için çalışabilmesini ancak böyle sağlayabiliriz."

DUVAR GAZETELERİ

Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcısı ve Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping, kitlelerin duvar gazeteleri asmaları konusundaki bir soruyu yanıtlarken de şöyle dedi:

"Bu, olağan bir şeydir. Üstelik ülkemizdeki istikrarlı durumun da, bir ifadesidir. Duvar gazetesi asma özgürlüğü, anayasamızda yazılıdır. Bunu reddetmeye ya da kitlelerin demokrasiden yararlanarak duvar gazetesi yapıştırmalarını eleştirmeye hakkımız yok.

"Kitleler bir şeye öfkelenmişlerse, bunu ifade etmelerine izin vermeliyiz. Kitlelerin bütün fikirleri, inceden inceye düşünülmelidir. Zaten bu fikirlerin hepsinin doğru olmasını da talep edemeyiz. Bu, hiç de korkunç bir şey değildir. Büyük Kültür Devrimi içinde yetişen kitlelerin büyük çoğunluğunun yanlışla doğruyu ayırt edebilme yeteneğine sahip olması ve ülkenin kaderi ile bilinçli bir şekilde ilgilenmesi, ne kadar güzel bir şey. Geniş kitleler, istikrar ve birlik istiyorlar. Ve onlar, genel durumu göz önünde tutabiliyorlar.

"Kitlelere meseleleri açıkça izah etmeli ve onlara nasıl önderlik edeceğimizi bilmeliyiz."

Arafat: "Bağımsız Filistin devleti kurulursa İsrail'i tanıyacağız"

BEYRUT(AA)

Lübnan'da yayınlanan "The Middle East Reporter" gazetesinin haberine göre, Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yasser Arafat, "İsrail'in bağımsız bir Filistin devleti kurulmasını kabul etmesi halinde, şiddetten vaz geçileceğini ve İsrail'in varlığını tanımaya hazır olduklarını" söyledi.

Şam'da Amerikalı Senatör Paul Findlay ile yaptığı görüşmede Arafat, "Batı Şeria ve Gazze'de birbirine bir geçitle bağlanacak bağımsız bir Filistin devletini kabul edeceğini" söyledi. Arafat sözlerine devamla, "Bu takdirde, şiddetten vaz geçeceğiz. İsrail'le demokratik bir devlet kurmak için, şiddete dayanmayan, politik, diplomatik her yolu kullanacağız. Birçok İsraillinin bunu istediğini biliyoruz. İsrail'in varlığını resmen tanıyacağız" dedi.

ABD ŞİMDİ DE İRAN MUHALEFET HAREKETİNE SIZMAYA ÇALIŞIYOR

ABD, Şah aleyhtarları ile ilişki kurmaya çalışıyor

● Kurulan ilişkilerden Şah da haberdar edilmiş

(WASHINGTON) DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD yetkililerinin Şah aleyhtarları ile temasa geçtiği bildiriliyor. Haberi veren "Washington Post" gazetesi, ABD'nin bu temaslardan, İran Şah'ını da haberdar ettiğini belirtti. ABD yetkililerinin ilişki kurduğu Şah aleyhtarı çevreler arasında bazı Müslüman liderlerden başka "sol" eğilimli İranlıların da bulunduğu ileri sürülüyor. Gazetenin bildirdiğine göre, ABD bu davranışının "Şah'ı desteklemekten vazgeçtiği" şeklinde yorumlanmamasına da büyük bir dikkat göstermektedir.

Şah'ın artık devrilmeye yüztutan tahtını kendisinin de kurtaramayacağını gören ABD'nin bir yandan da muhalefet hareketi içine sızarak, kendisine yeni işbirlikçiler aradığı görülüyor. İran halk hareketinin önde gelen liderlerinin bir çok defalar belirttikleri gibi, İran halkı yalnızca Şah zulmünden değil, aynı zamanda süper devletlerin ülkeleri üzerindeki yağmacılığından da kurtulmak için mücadele veriyor. Bu şartlar altında ABD'nin bu son girişiminden de bir sonuç alması beklenmiyor.

ABD'NİN HABER ALMA BOŞLUKLARI

Öte yandan ABD yöneticilerinin İran konusunda önemli haber alma boşluklarıyla karşı karşıya oldukları bildirildi. Başkan Carter'ın da yakındığı bu durumu gidermek için Carter'ın Güvenlik İşleri Danışmanı Brzezinski ve Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'ın Başkan Carter'a verilmek üzere bir rapor hazırladıkları öğrenildi.

Mısır-İsrail görüşmeleri hakkında bilgi vermek için

● Hüsnü Mübarek Arap ülkelerine geziye çıkıyor

KAHİRE(ANKA)

Mısır Devlet Başkan Yardımcısı Hüsnü Mübarek'in önümüzdeki günlerde, İsrail ile sürdürülmekte olan barış görüşmeleri hakkında bilgi vermek için bölge ülkelerine bir geziye çıkacağı bildirildi.

"El Ahbar" gazetesine göre, Mübarek gezisine Sudan, Umman Sultanlığı'ndan başlayacak. Ve daha sonra öbür Arap ülkelerini ziyaret edecek.

Suriye ve Irak Baas Partileri siyasal ve ekonomik çalışmalarını uyumlu bir şekilde yürütecek

BEYRUT(ANKA)

Suriye ve Irak Baas Partileri, aralarındaki uyuşmazlığın giderilmesi ve siyasal ve ekonomik alanlarda çalışmaların uyumlu bir şekilde yürütülmesi konusunda ilke kararı aldılar.

Baas Partileri tarafından yönetilen iki ülkenin ayrıca ekonomik kalkınma planlarında uyum sağlanması konusunda anlaştılar. Üç yıllık aradan sonra Irak'ın Suriye'ye, petrol boru hattı kanalı ile yeniden petrol pompalayacağı bildirildi. Ayrıca sınır bölgesinde, iki ülke ortaklaşa petrol arayacak.

TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ İLE HOLLANDA KOMÜNİSTLER BİRLİĞİ (MARKSİST-LENİNİST)'İN ORTAK BİLDİRİSİ YAYINLANDI

«Mao Zedung'u savunmaya büyük önem veriyoruz»

KEN—ML Heyetinin Türkiye'yi ziyareti sırasında TİKP ile KEN—ML Merkez Komiteleri arasında yapılan görüşmelerde dünya devriminin temel meseleleri konusunda geniş bir görüş birliğine varıldığı tesbit edildi. Her iki parti arasındaki görüşmeler, sıcak ve devrimci bir dayanışma havası içinde geçti.

Her iki partiyi birleştiren temel, bilimsel sosyalizm ve proleter enternasyonalizmidir. TİKP ve KEN—ML, zamanımızın en büyük proleter devrimcisi olan Mao Zedung'un bilimsel sosyalizme yaptığı katkıların savunulmasına büyük bir önem vermektedir. Bugün Mao Zedung Düşüncesi'ne karşı tutum, Marksist-Leninistleri revizyonistlerden ve oportünistlerden ayıran bir sınır çizgisi haline gelmiştir.

Her iki parti, bugün dünya devriminin stratejisi olan Üç Dünya Teorisini savunmaktadır. Üç Dünya Teorisi, baş düşmanı, uluslararası proletaryanın ve ezilen halkların müttefiklerini, kazanılması gereken ara güçleri göstermektedir. Üç Dünya Teorisi, uluslararası proletarya hareketinin sınıf çizgisi ve proleter enternasyonalizminin bayrağıdır. TİKP ve KEN-ML, her iki süper devletin hegemonyacılığına karşı bütün halkların ve ülkelerin mümkün olan en geniş dünya birleşik cephesinin kurulması ve gelişmesi mücadelesine büyük önem verdiklerini vurgulamaktadırlar. Dünya Birleşik Cephesi, ülkelerimizdeki devrim ve dünya devrimi açısından ve barışın savunulması ve asıl kaynağını sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği'nin teşkil ettiği savaşın ertelenmesi mücadelesi bakımından belirleyici öneme sahiptir.

TİKP ve KEN—ML, merkezinde Sovyet revizyonizminin bulunduğu modern revizyonizme karşı mücadele etmeye kararlıdır. Her iki parti, Arnavutluk Emek Partisi yöneticilerinin Mao Zedung Düşüncesi'ne ve sosyalist Çin'e karşı saldırılarını mahkum etmekte ve AEP'nin Sovyetler Birliği'nin Afrika'daki, Hindiçini'deki ve Balkanlar'daki yayılma siyasetinin önüne perde çektiğini ve revizyonist siyasete düştüğünü tesbit etmektedir.

TİKP ve KEN—ML, Demokratik Kamboçya'nın Sovyet sosyal-emperyalistlerinin kışkırttığı Vietnam saldırısına karşı anayurdunu ve devrimi savunmasını yürekten desteklemektedir.

Her iki parti, Hollanda'da çalışan onbinlerce Türkiyeli işçi ile Hollanda işçi sınıfının sınıf mücadelesi içinde birliklerinin gerçekleştirilmesi için çalışmaktadır.

TİKP ve KEN—ML, uluslararası proletarya hareketinin birliğinin savunulması ve güçlenmesi için çalışmaktadır. Her iki parti, kardeşçe ilişkilerini ortak mücadele içinde daha da geliştirip güçlendirmeye kararlıdır.

Eylül 1978

halkların dünyası

Suriye'ye şantaj (2)

Reha Akbay

Enver Sedat'ın Kudüs ziyaretinden sonra başlayan Mısır-İsrail görüşmeleri, Begin ve yandaşlarının saldırganlıkta diretmeleri nedeniyle bir süre sonra kesilmişti.

Görüşmelerin tekrar başlaması için yapılan girişimler, yine İsrail'in işgalci ve ırkçı tutumu yüzünden bir sonuç vermemişti. Bu arada Sovyetler Birliği'nin "Uluslararası konferans" umudu da yeniden canlandı. Sovyet propaganda makinası, bu yöndeki faaliyetine tekrar hız verdi.

Ancak geçtiğimiz Ekim ayında Yeni Çarların "Uluslararası Konferans" yoluyla soruna doğrudan taraf olma umutları bir kez daha suya düştü. Sosyal-emperyalistlerin planlarını bozan olay, Camp David zirvesi idi. Sedat, Begin ve Carter, Orta Doğu sorunu ile ilgili olarak Brejnev'in dışında bir araya gelmişlerdi.

İşte bu olay Brejnev'in kanını yine beynine sıçrattı. Sosyal-emperyalistler Arap ülkelerini bölmek ve birbirine düşürmek için harekete geçmekte gecikmediler. Şam'da Red Cephesi toplandı. Lübnan'da da iç çatışmalar, birden alevleniverdi.

Ancak Red Cephesinin Şam toplantısı, tam bir fiyasko oldu. Bu toplantıdan Moskova'nın arzuladığı sonuç çıkmadı. Önceleri Red Cephesine dahil olan Irak, Şam'a temsilci göndermemişti. O, Sovyet şemsiyesi altında toplanan bir zirveyi reddediyordu. Şam Toplantısı, bütün Arap dünyasında kuşkuyla karşılanmıştı.

Irak, Red Cephesi'ne alternatif olmak üzere başka bir öneri getirdi. Bu, Moskova'ya kâbuslar gördüren Arap birliğini sağlama yolunda yeni bir Arap Zirvesiydi. Bağdat Zirvesi gerçekten de bu sonucu verdi. Arap ülkelerini birbirine yakınlaştırdı. Yıllardır aralarında bir çok ayrılık noktaları bulunan çeşitli ülkeleri birleştirecek olumlu bir ortam yarattı. Üstelik, Moskova'nın hevesi de kursağında kaldı ve zirvede Mısır'ı tecrit eden herhangi bir karar alınmadı.

Yıllardır görüşmeyen Irak ve Suriye yöneticileri bir araya geldiler ve iki ülke arasındaki ilişkiler hızla düzeldi. Öte yandan, Ürdün, Suriye, Irak ve FKÖ arasında var olan ve 1970 yılından sonra dağılan Doğu Cephesi ilişkileri yeniden canlandı. Bu dört ülke, özellikle de FKÖ ve Ürdün arasındaki ilişkiler olumlu bir rotaya girdi.

Üstelik, Mısır'ın Orta Doğu barışı konusunda İsrail'e karşı takındığı kararlı ve ilkeli tutum, Rusya'nın Camp David'le ilgili olarak kopardığı yaygaraları iyiden iyiye etkisiz kıldı.

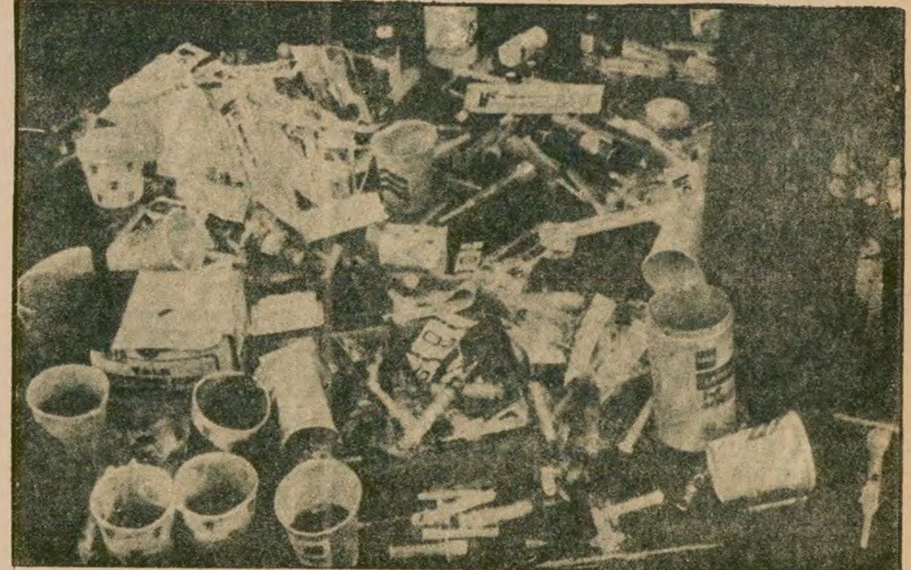
Sıraladığımız olgular, bugün Orta Doğu'daki gelişmenin bölünme ve parçalanma değil, tersine Arapların birliği yönünde olduğunu gösteriyor. Suriye'nin diğer Arap ülkeleri ile, özellikle de Irak ve Ürdün'le kurduğu ilişkiler de, Rusya'ya değil, Arap ülkelerinin ve halklarının çıkarlarına hizmet ediyor.

İşte Rusya'nın, Suriye'ye son olarak dayattığı "Dostluk ve İşbirliği Anlaşması" şantajı, onun bu tecrit oluş karşısındaki telaşını ve çaresizliğini yansıtmaktadır.

Ama Rusya, can havliyle attığı bu adımla, "Dimyat'a pirince giderken", şimdi, "Evdeki bulgurdan olmaktadır."

Rusya, kendisine karşı gelişen muhalefet sonucunda gittikçe tecrit oluyor, tecrit oldukça da hırçınlaşıyor. Çeşitli ülkelere yönelttiği tehdit ve şantajları daha da artırıyor. Ama bu onun yüzünü daha da açığa çıkarıyor, direniş eğilimi daha da güçleniyor.

Orta Doğu artık birkaç yıl öncesinin Orta Doğusu değil, Brejnev'in hegemonyacı saldırılarının, faaliyetlerinin önünde her gün yeni yeni dalgakıranlar yükseliyor. Suriye'nin, Rusya'nın baskıları karşısında, henüz başlangıç da olsa takındığı tutum, bu direnişin bir örneği sayılmalıdır. Ve Suriye'nin bu davranışı, Orta Doğu'nun ve dünyanın diğer ülkelerine, özellikle de, pusulayı hâlâ Kremlin'in kıblesine göre ayarlayanlara olumlu bir örnek sayılmalıdır.

Toplu intiharda kullanılan, çeşitli araçlar. Enjeksiyonlar, siyanürlü sıvı içilen ?ovalar...

"HALKIN TAPINAĞI" TARİKATI LİDERİ

Jim Jones'un Sovyetler'le ilişkisi olduğu ortaya çıktı

● Jim Jones, ABD'deki Sovyet elçisine 3 milyon dolar ve bir mektup göndermiş ● Jones'un arkadaşı Sanfrancisco Belediye Başkanı Moscone öldürüldü

WASHİNGTON(AA)

"Halkın Tapınağı" tarikatının lideri Jim Jones'un intihar etmeden önce yakınlarından birine, içinde 3 milyon dolar bulunan bir valizle birlikte ABD'deki Sovyet elçisine hitaben yazılmış bir mektup verdiği ve bunları elçiye götürmesini istediği açıklandı. Açıklamayı, valizi ve mektubu alan Tim Carter yaptı, ancak bunları, kargaşalıkta kaybettiğini söyledi.

RUS ELÇİLİĞİNDEKİ DAVET

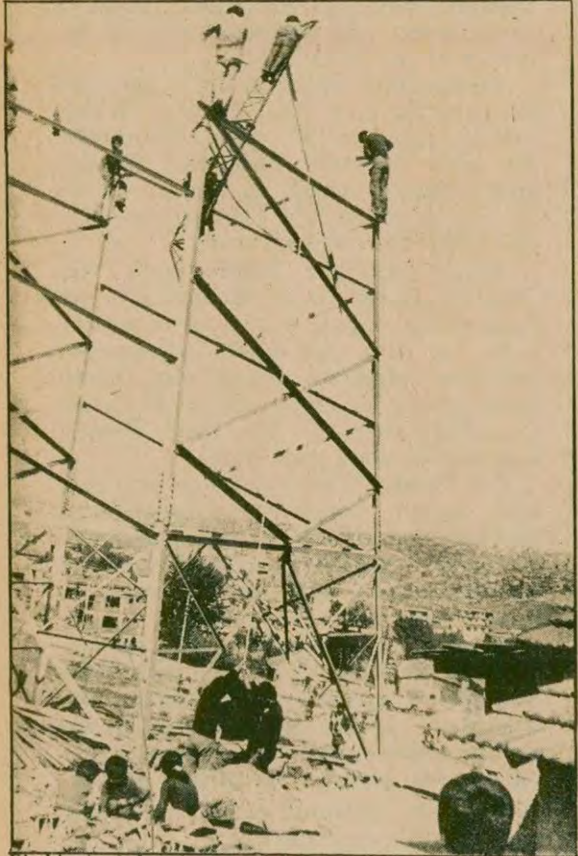
Öte yandan polis, "Jonestown intiharlarında hayatlarını kaybetmiş olan tarikat mensuplarından 10 kişinin, 7 Kasımda Sovyet elçiliğinde verilen kabul törenine davet edilmiş olduklarını saptadı.

Bu arada bazı tarikat mensuplar Jim Jones'un Ruslara aşırı bir hayranlık duyduğunu ve günün birinde Rusya'ya giderek yerleşmek niyetinde olduğunu söylediler.

JONES'UN ARKADAŞI SANFRANCİSCO BELEDİYE BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

Jim Jones'un yakın dostu olan Sanfrancisco Belediye Başkanı George Moscone ile Belediye Meclisi üyelerinden Harvey Milk, Pazartesi günü Belediye Sarayında uğradıkları silahlı saldırı sonucu öldürüldüler.

Binbir zorluk içinde çalışan enerji işçileri Toplumsal Anlaşmanın gerçek yüzünü ilk görenler arasında. Şimdi direnişe hazırlanıyorlar...

Erçelik: "Toplumsal Anlaşma kalbura döndü"

Sözleşme hakları ödenmediği için...

ENERJİ İŞÇİLERİ DİRENİŞE GEÇİYOR

✱ Tes-İş Federasyonu Başkanı Orhan Erçelik, "Türk-İş'in suskunluğu karşısında kendi sorunlarımızı, kendi gücümüzle çözeceğiz" dedi

✱ Erçelik bazı kamu görevlilerinin yasa dışı tutumla sendikayı bölmek istediklerini söyledi

ANKARA(AJANSLAR)
Türk-İş'e bağlı Tes-İş Federasyonu Toplumsal Anlaşma hukumlerinin uygulanmadığını belirterek, üyelerine eylemli mücadele konusunda "Hazır ol" emri verdi.

Konuyla igili olarak bir açıklama yapan Tes-İş Federasyonu Başkanı Orhan Erçelik, "Tes-İş üyeleri önümüzdeki günlerde yasal haklarını kullanarak çalışmayı durduracaklardır" dedi.

Toplumsal Anlaşmanın enerji işkolunda uygulanmadığını, verileceği vaadedilen hakların hiç birinin verilmediğini belirten Erçelik, bu konuda şunları söyledi:

'Herkes bilmelidir ki deldirtilmeyeceği söylenilen Toplumsal Anlaşma kalbura dönmüştür.

"Yasa ve sözleşme hükümlerine aykırı atama ve nakil işlemleri yoğunlaşmaktadır. Bazı politik grupların militanları, işverenlerin desteğinde serbestçe işyerlerimize girmekte ve çeşitli olaylar yaratabilmektedirler.

'Bu ve benzeri inatçı uygulamalar karşısındaki girişimlerimiz, bütün çabalarımıza rağmen sonuç vermemiştir. Bu gelişmeler karşısında, üst kuruluşumuz Türk-İş, Yönetim Kurulunun kararlarına rağmen kesin tavır almayarak, suskunluğu ve durgunluğu tercih etmiş görünmesi karşısında, Federasyonumuzun sorunlarını kendi gücü ile çözüme kavuşturması kaçınılmaz olmuştur.

"7 Kasım günü toplanan Başkanlar Kurulumuzun aldığı eylemli mücadele kararından sonra, hükümetçe 10 gün süre istenmiş, ancak bu süre içinde de taleplerimiz gerçekleşmemiştir. Bunun sonucunda örgütümüze 'Hazır Ol' emri verilmişti..

"-Tes-İş üyelerinin sözleşmeden doğan hakları ödeninceye

"-Işkolumuzdaki kamu işveren ve vekillerinin örgütümüzün birliğini parçalamaya yönelik yasa dışı ve yanlı uygulamaları durduruluncaya

"-Emeğe saygıyı lafta bırakanların gerçekten saygılı olduklarını uygulamada görünceye kadar yasal mücadele sürdürülecektir.

"Tes-İş üyeleri önümüzdeki günlerde yasal haklarını kullanarak çalışmayı durduracaktır."

Sağlık emekçileri yasayı protesto ediyor:

"Tam Gün Çalışma Yasası, sağlık personeli arasında eşitsizlik yarattı"

✱ 67 ilden 100 kadar temsilci Ankara'ya gelerek görüşmeler yaptı

✱ Sağlık Bakanlığı, bütçeye yeni bir yük getireceği gerekçesiyle yasanın değiştirilmesine karşı çıkıyor

✱ Tüs-Der'in bölücü tutumu tepkiyle karşılandı

ANKARA (ÖZEL)
Yürürlüğe giren "tam gün çalışma yasası"ndan yararlanamayan Genel İdare ve Yardımcı Hizmetler kadrosundan personelin, yasanın "Çalışma barışını bozduğu ve ekonomik bakımdan büyük eşitsizlik doğurduğunu" belirterek başlattıkları protestolar devam ediyor. Konuyla ilgili olarak 67 ilin çeşitli hastanelerinden 100'e yakın temsilci geçtiğimiz günlerde Ankara'ya gelerek çeşitli temaslarda bulundu ve haksızlığı protesto etti.

Ankara'da yapılan temaslarda, bir heyet Sağlık Bakanlığıyla görüşmeler yaptı. Sağlık Bakanlığının olumsuz cevap vermesi üzerine, heyet daha sonra Başbakanlık, Meclis Başkanı, Senato Başkanı ve çeşitli siyasi parti milletvekilleriyle temaslarını sürdürdü. Sağlık personeli, bu görüşmelerin yanı sıra, hukuki yollara başvuracaklarını da açıkladılar.

Değişik siyasi görüşlerdeki Sağlık Personelinin birleşerek verdikleri bu mücadele sırasında, Tüs-Der yanlısı bir grubun son anda çalışmaların kendi denetimleri altında sürdürülmesini şart koşması, temsilciler tarafından tepkiyle karşılandı. Temsilciler bir açıklama yaparak, "Tüs-Der sağlık personelini sorunlarıyla ilgilenmeyip, belirli bir kliğin tekkesi durumundadır. Kendilerinden olmayanları ihraç etmekte, anti-demokratik bir uygulama içerisinde bulunmaktadır" dediler.

2162 sayılı Tam Gün Çalışma Yasasından yararlandırılmayan sağlık personeli adına Siirt bölgesinden Şefik Mengen gazetemize şu açıklamayı yaptı:

"Yürürlüğe giren yasa, sağlık hizmetlerini üreten personel arasında, ekonomik bakımdan büyük bir eşitsizlik doğurmuştur.

"Sağlık hizmetlerinin tüm ağırlığını ve sorumluluğunu omuzlarında taşıyan ve teşkilat tabanını teşkil eden Genel İdare ve Yardımcı Hizmetler sınıfında bulunan personelin kapsam dışı bırakılması, ülkemizde büyük çabalar sarfedilerek yerleştirilmek istenen çalışma barışını bozucu ve Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı bir yasa olarak görmekteyiz."

Sağlık personeli, bütçeye yeni bir yük getirmemek gerekçesiyle durumlarıyla ilgilenmeyen yetkilileri protesto ederek, mücadelelerini sürdüreceklerini açıkladılar.

MERSİN'DE 28 FIRINDA TOPLUSÖZLEŞME İMZALANDI

MERSİN(ANKA)
Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası ile Mersin'de 28 fırın işvereni arasında toplusözleşme imzalandı. Sözleşme 100 işçiyi kapsıyor.

İmzalanan sözleşme ile işçilerin ücretlerine birinci yıl için 175, ikinci yıl için ise 50 lira ücret zammı sağlandı.

Bu arada 28 fırında toplam100 işçi çalışmasına rağmen, işverenlerin SSK'ya 48 işçi bildiriminde bulundukları öğrenildi.

Revizyonizm işçi sınıfı içinde neden baş düşmandır?

Mustafa Tütüncübaşı

Yayınlamakta olduğumuz dizi iki bölümden oluşmaktadır. Bu yazıda esas amacımız, işçi sınıfı içindeki revizyonizm tehlikesine bir kez daha değinmektir. Bunu yaparken yakın geçmişin işçi mücadelelerini ele almak, revizyonizme teslimiyet çizgisi izleyen oportünist grupların bu mücadelelerde sahte TKP'ye nasıl destek olduğunu hatırlamak gerekmektedir.

Dizinin ikinci bölümünde revizyonizm meselesi ele alınmaktadır. Kısaca bu akımın ortaya çıkışı ve işçi hareketinde revizyonizmle mücadele sorunu işlenmektedir. İkinci bölümde ayrıca Sovyet modern revizyonizmi ve dolayısıyla bugünkü revizyonizmin niteliği üzerinde de durulacaktır.

Bölüm 1

Sendikal harekette sahte TKP'nin yardımcıları

Oportünistler, işçi sınıfıyla revizyonizm arasındaki her önemli mücadelede hep aynı safta, revizyonizmin safında yer aldılar. Onların izlediği sınıf pusulası, bu oportünistleri hep revizyonizmin yedeğine götürdü. Çünkü onlar, işçi sınıfı içinde esas tehlikenin revizyonizmden geldiğini reddettiler.

Son haftaların çeşitli revizyonist ve oportünist dergilerine bir göz atanlar, şöyle bir manzarayla karşılaşmaktadır: Silahtar'da Demir Döküm işçilerinin mücadelesine karşı yoğun bir saldırı ve karalama kampanyası! Bu tek sesli koronun ön sıralarında kimler var? Bir kısmını sayalım: Halkın Kurtuluşu, Yürüyüş, Halkın Birliği, Kitle, "Devrimci" Halkın Yolu, Kurtuluş vs. Bunlar, 23 Ekim 1978 tarihli revizyonist Kitle dergisinin "Maden-İş'teki kıvılcımın yangına dönüşmesini önlemek amacıyla işbirliğine" çağırdığı güçlerdir!

Bunları böyle bir araya getiren olay nedir? Demir Döküm işçileri, bu oportünist ve revizyonist grupların her şeyi bir yana bırakıp "işbirliği"ne girişmelerine yol açacak ne yapmıştır?

Silahtar'ın, Demir Döküm'ün işçileri Ertürk-Türkler çetesinin sultasına "artık yeter" demiştir. Bu azgın işçi düşmanlarının elinde revizyonist bir fesat yuvasına dönüşen Maden-İş'ten istifa ederek Erdemir işçilerinin aynı revizyonist çeteye karşı mücadelesinden doğan Devrimci Maden-İş Sendikasında örgütlenmeye başlamıştır. İşte, cümle Rus uşaklarını ve oportünist yardakçılarını telaşa düşüren, onları Maden-İş'in elebaşlarının imdadına koşturan budur. Ateş bacayı sarmıştır! Sahte TKP'nin gönüllü yardımcıları bu kez de Demir Döküm işçilerine karşı kolları sıvamıştır.

Bu, şaşırtıcı bir olay değildir. Oportünistler, işçi sınıfıyla revizyonizm arasındaki her önemli mücadelede hep aynı safta, revizyonizmin safında yer aldılar. Onların izlediği sınıf pusulası, onları hep revizyonizmin yedeğine götürdü.

Çünkü onlar, işçi sınıfı içinde esas tehlikenin revizyonizmden geldiğini reddettiler. Revizyonizmi baş düşman alan bir siyaset izlemek yerine, herkesi birden devirmeyi savundular. İttifaklara burun kıvırdılar. Ama bu tutumları pratikte revizyonizme hizmet etti. Bu teslimiyetçi çizgi sonunda oportünistleri sahte TKP'nin fedaisi haline getirdi.

Devrimciler ise revizyonizmin en tehlikeli sınıf düşmanı olduğunu belirttiler .Oportünizmin revizyonizme teslim olan görüşleriyle mücadele ettiler. İşçi sınıfı içinde bu azgın işçi düşmanlığına ve emperyalist uşaklığına karşı mücadeleyi esas aldılar. Devrimciler "kıralım revizyonist zincirı, sendikalar işçinin" şiarını yükselttiler. En geniş çevreleri revizyonizme karşı mücadeleye seferber eden bir siyaset izlediler.

Revizyonizmin işçi sınıfı içinde baş düşman olduğunu son birkaç yılın gelişmeleri de doğruladı. Gerek DİSK'teki ve gerek Türk-İş'teki gelişmeler Rus beşinci kolunun sendikalardaki faaliyetlerini gözler önüne serdi. Ayrıca geniş işçi kitleleri yaşadıkları ihanetlerle ve zorbalıklarla revizyonizmin nasıl bir sınıf düşmanı olduğunu günlük hayatlarında görüyorlar.

Bugün Demir Döküm işçilerine sahte TKP'nin safından kara bayrak sallayan Halkın Kurtuluşu, Halkın Birliği ve "Devrimci" Halkın Yolu gibi gruplar artık revizyonizmin aleti durumundadırlar.

İşçi sınıfı ve devrimci hareket, oportünizm ve revizyonizm bu noktaya birden bire gelmediler. Bugüne kadar önemli mücadelelerden, işçi kitlelerini eğiten ve onu hazırlayan sınıf mücadelesi deneylerinden geçildi. Bu mücadeleler ve yol açtığı saflaşmalar, revizyonizmin işçi sınıfı içinde baş düşman olduğu gerçeğini kanıtlamakla kalmadı. Aynı zamanda, işçi sınıfı içinde revizyonizmi baş düşman almayan bir siyasetin daha başından itibaren revizyonizmin yedeğine götürdüğünü de ortaya koydu.

Şimdi yakın geçmişin bazı mücadele konularına dönelim.

DGM direnişinde, revizyonizmin peşine takıldılar

Oportünistler DGM direnişinde revizyonizmin peşine takıldılar. Mücadeleyi revizyonistlerin yürüteceğini, işçi sınıfını revizyonistlerin harekete geçireceğini sandılar. Bütün planlarını buna göre hazırladılar. Hatta, düşmanın sadece faşizm olduğunu yayarak revizyonizmle ittifak kurmayı tasarladılar. Kısacası, oportünistler bu önemli işçi mücadelesinde revizyonizmden medet umdular. Oysa, işçi sınıfı DGM'lere karşı mücadeleye atıldığında yönetime yuvalanmış sahte TKP'li revizyonistler bastıramadıkları bu mücadeleyi kırmak için çalıştılar. Direnişi DİSK'in başlatmadığını ilan ettiler.

İşçi kitlelerini arkadan hançerlediler. Bu tutum direnişi bastırmak isteyen MC faşistlerini ve patronlarını cesaretlendirdi. MC iktidarı işçi önderlerini tutuklamaya girişti. Patronlar işçi kıyımına başladılar. Kara listeler düzenlendi. İşçi sınıfı DGM direnişinde sadece MC iktidarını değil revizyonist beşinci kolu da karşısında buldu.

Oportünistler ise, "Başlattıkları grevi sözde bile savunma cesaretini gösteremeyen revizyonist hainler ortalıktan kaçtılar" diye ağlamaklı bir halde revizyonistlere sitemde bulundular! İşte, oportünistlerin "Sınıf mücadelesi" palavrası buydu. Revizyonistler "grev" başlatacak, bu "akıllılar" da revizyonistlerle kol kola MC'ye karşı "UDHD" mücadelesi vereceklerdi.

Devrimciler DGM direnişinde oportünistler gibi sadece faşizmle mücadele meselesini öne çıkarmadılar. İşçi sınıfını daha direnişe geçmeden önce revizyonist bir ihanete karşı uyardılar. Revizyonizmle mücadele edilmeden faşizme darbe vurulamayacağını belirttiler.

DGM direnişinde oportünistlerin "sınıf mücadelesi", revizyonistlerin yaydıkları hayalleri güçlendirmek ve ihanete destek olmaktı.

YARIN:
GENEL GREV DÜŞMANLARI

Orman Bakanlığında çalışanlara ilişkin yasa tasarısının çıkarılması istendi

ANKARA(AA)
Orman Bakanlığı Memur Dernekleri Federasyonu ve Federasyona bağlı üç dernek adına bir açıklama yapan Orman Bakanlığı Memur ve Emeklileri Derneği Genel Başkanı Süleyman Alatlı, Orman Bakanlığı örgütünde çalışan kamu görevlilerine ilişkin yasa tasarısı ve tekliflerinin en kısa süre içinde çıkarılmasını istedi. Orman Bakanlığı Memur Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Mehmet Şen, Türkiye Orman Muhafaza Memurları Derneği Genel Başkanı Yaşar Özcan, Orman Bakanlığı Memurları Haklarını Koruma Derneği Yönetim Kurulu üyesi Feyzullah Gözütok ve Orman Bakanlığı Memur ve Emeklileri Derneği Genel Başkanı Süleyman Alatlı'nın düzenledikleri ortak basın toplantısında, ayrıca Bakanlık bünyesinde çalışanların güç şartlarda görev yaptıkları belirtildi.

Basın toplantısında daha sonra Orman Muhafaza memurlarının gümrük muhafaza memurlarında olduğu gibi tayın bedelinden yararlandırılması, mahrumiyet ödeneği ve mali sorumluluk tazminatı verilmesi gerektiği söylendi.

Toplantıda Orman Bakanlığı'ndan emekli olan memurların sorunlarına da değinilerek, 1970 öncesi ve sonrası emekliler arasındaki ayrıcalığın giderilmesi istendi.

Özbek, DİSK-Türk-İş işbirliğine bir kere daha karşı çıktı

ANKARA
Türk Traktör ve Ziraat Makinaları Fabrikası adına MESS ile Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikası arasında toplu sözleşme imzalandı.

Öte yandan MHP'ye yakınlığıyla tanınan Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek, toplusözleşme töreninde yaptığı konuşmada, anarşinin önlenmesi için eylemin gerekmediğini öne sürdü ve "Anarşi konusunda Türk-İş'in DİSK ile işbirliği yapması mümkün değildir" dedi.

EKONOMİ

OECD Türkiye Konsorsiyumu Genel Sekreteri Alfred Kuehn Ankara'ya geldi

Liranın, dolar karşısında yeniden devalüe edilmesi bekleniyor

● IMF heyeti bugün yeniden geliyor

● IMF ile "Üçüncü kredi dilimi" konusunda görüşmeler 1 Aralıkta başlıyor

ANKARA (ANKA)
OECD Türkiye Konsorsiyumu Genel Sekreteri Alfred Kuehn Ankara'ya geldi.

Kısa adı OECD olan "Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı" bünyesindeki Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu Genel Sekreteri Alfred Kuehn, görüşmelere başladı ve dün Maliye Bakanlığı Müsteşarı Vuran Güçsavaş ve Merkez Bankası Başkanı İsmail Hakkı Aydınoğlu ile görüştü.

Alfred Kuehn,daha önce "Konsorsiyum" üyesi devletlerle yaptığı görüşmeler hakkında bilgi verecek. Türkiye'nin dış borç yükünün uzun bir süreye yayılması ve taze para gereksinmesinin karşılanması konularındaki bu temaslarından edindiği izlenimleri, Türkiye'deki yetkililere aktaracak.

IMF İLE GÖRÜŞMELER BAŞLIYOR

Türkiye ile Uluslararası Para Fonu, üçüncü kredi dilimi konusundaki danışma görüşmeleri 1 Aralıkta Ankara'da başlayacak. Bu görüşmeler için IMF heyeti, bugün Ankara'ya geliyor.

IMF yetkilileri, görüşmeler sırasında, Türkiye'deki fiyatlar, krediler, para arzı, ödemeler dengesindeki gelişmeler ve ihracata yönelik yeni politikalar konuları üzerinde duracak. Ayrıca, ekonominin toparlanması için alınması gerekli yeni önlemler ve Türk lirasının Amerikan doları karşısında yeniden ayarlanması konusu ele alınacak.

"İstikrar tedbirleri" başladığından bu yana, fiyatlar yüzde 21.2 oranında arttı

ANKARA (ANKA)
İstikrar önlemlerinin uygulamaya konduğu Nisan ayı itibariyle , genel fiyat seviyesindeki artış oranı ise, yüzde 21.2 oldu. Türkiye'ye uygulanan "borç anlaşması" uygulamasının, ilk yıl sonu olan Mart ayına dek, bu artış yüzdesinin daha büyük rakamlara ulaşacağı da tahmin ediliyor.

1978 yılı Genel Fiyat seviyesinde en hızlı artış sanayi fiyatlarında görülüyor. Sanayi fiyatlarındaki bu artış 1 Martta yapılan devalüasyondan sonra gittikçe hız kazanıyor. 1974 yılının ikinci yarısından bu yana tarım fiyatları lehine olan gelişme de, sözkonusu devalüasyondan sonra durdu, hatta tersine döndü.

Ticaret Bakanlığı, toptan eşya fiyatları genel endeksi, Ekim ayı sonu itibariyle 1978 yılının 10 aylık döneminde yüzde 40 oranında artış olduğunu gösteriyor. Genel fiyat seviyesindeki artış oranı yüzde 40'a ulaşırken, Ankara geçinme endeksindeki artış yüzdesi, yüzde 45, İstanbul için ise yüzde 46.8 olarak belirlendi.

Ant-Birlik'in Moskova Fuarına katılması tepkiyle karşılandı

ANTALYA (ANKA)
Ant-Birlik'in Moskova Fuarına katılması, Antalya'da tepkilere yol açtı. AP Antalya Milletvekili Galip Kaya'nın fuara katılma kararına karşı çıktığı ve bu konuda birlik yönetimine karşı eleştirilerde bulunduğu öğrenildi.

Bu arada Ant-Birlik Genel Müdürü Malik Günal, bir açıklama yaparak, Moskova Fuarına katılmalarına tepki gösterenlerin, ürünlerinin dünyaya yayılmasını çekemediklerini iddia etti.

HEMA şirketinin yurda kaçak soktuğu traktörlerden ikisi Çanakkale'de ele geçirildi

ÇANAKKALE (THA)
Bir süre önce "HEMA" Traktör Sanayii Şirketi tarafından ithalat rejimine aykırı ve kaçak olarak yurda sokulduğu ileri sürülen traktörlerden ikisi Çanakkale'de ele geçirildi.

Alınan bilgiye göre, Devlet Bakanlığının talimatı üzerine söz konusu traktörlerin arama çalışmalarını sürdüren gümrük muhafaza memurları, kaçak giren traktörlerin ikisini yakalamışlardır. Aramaların sürdürüldüğü bildirildi.

YENİ "TOPRAK VE TARIM REFORM YASASI" ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE GÖRÜŞÜLECEK

ANKARA (AA)
Anayasa Mahkemesince iptal edilen yasa yerine, yeni hazırlanan "Toprak ve Tarım Reformu Yasası"nın önümüzdeki günlerde Bakanlar Kurulunda ele alınacağı açıklandı.

Yetkililer, "Yeni yasaya ilişkin çalışmaların son aşamaya geldiğini" bildirdiler.

Alınan bilgiye göre, yeni tasarı taslağı üzerinde bir çalışma grubu incelemelerini sürdürüyor. Bu çalışmaların tamamlanmasından sonra, 231 maddelik yeni tasarı, Bakanlar Kurulunda görüşülecek.

Bilindiği gibi, Anayasa Mahkemesi "Toprak ve Tarım Reformu Yasası"nı, usul yönünden Anayasaya aykırı bularak daha önce iptal etmişti.

Ayrıca, birçok kereler, bu yasanın en kısa zamanda sonuca ulaştırılacağı konusunda haberler yayınlandı, ancak, ortaya hiçbir şey çıkarılamadı. "Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı"nında da bu yasa tasarısı ile ilgili herhangi bir maddeye rastlanmadı.

TPAO Genel Müdürlüğü, bu kış akaryakıt sıkıntısı çekilmeyeceğini iddia etti

ANKARA (AA)
Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) Genel Müdürlüğü, dün yaptığı bir açıklamada, bu kış akaryakıt sıkıntısı çekileceği yolundaki söylentileri cevaplandırarak, mevcut koşullara ek olarak yeni engeller ve olanaksızlıklar çıkmadığı takdirde, bu kış ülkemizin akaryakıt sıkıntısı çekmesinin söz konusu olmadığını iddia etti.

TPAO tarafından yapılan açıklamada, döviz darboğazı nedeniyle Türkiye'nin bir akaryakıt sıkıntısı içine girmesinin söz konusu olmadığı, gerek hükümetin ve gerekse TPAO'nun gereken önlemleri zamanında aldığı öne sürüldü.

KÖPRÜLÜLER'İN UÇAĞI MOSKOVA'YA İNEMEYİNCE

TÜRKİYE İLE RUSYA ARASINDAKİ UZUN VADELİ TİCARET ANLAŞMASI BUGÜN İMZALANACAK

MOSKOVA (AA)

Dün imzalanması beklenen Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki üç yıllık uzun vadeli ticaret anlaşmasının imzalanması Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler'in uçağı kar ve sis yüzünden Moskova'ya inemeyince bugüne kaldı.

Anlaşmanın imzalanması için Semerkanttan Moskova'ya uçakla yola çıkan Köprülüler'in uçağı Moskova Havaalanına kötü hava şartları yüzünden inemedi ve Bakan geceyi Moskova'ya bin kilometre uzaklıktaki bir havaalanında geçirmek zorunda kaldı.

Hava şartları iyi olursa Köprülüler bugün Moskova'ya gidecek ve anlaşmayı imzalayacak.

Öte yandan anlaşmanın şartları konusunda tartışmaların sürdüğü bildiriliyor. Sovyet heyeti özellikle Türkiye'ye yılda 3 milyon ton petrol verme konusunda bir takım zorluklar çıkarıyor. Türkiye heyeti ise buğday karşılığında petrol alamazlarsa ellerinde çok miktarda buğday stokunun kalacağını, bu buğdayların Sovyetler tarafından alınması garanti edildiğinden buğday isteyen diğer ülkelerin taleplerini geri çevirdiklerini öne sürüyor.

Çin Halk Meclisi Heyetine başkanlık eden Ulanfu Yeşilköy havaalanında (Fotoğraf: AYDINLIK)

Çin Parlamento heyeti Türkiye'den ayrıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

Bir süre önce resmi temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya gelen Ulanfu başkanlığındaki Çin Halk Meclisi heyeti İstanbul'daki ziyaretlerini de tamamlayarak dün ülkemizden ayrıldı.

Ankara'da bulundukları süre içinde Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Meclis Başkanları ile görüşmeler yaptıktan sonra 25 Kasımda İstanbul'a geçti.

Dün sabah saat 10.00'da Sümerbank Yıldız Porselen fabrikalarını gezen, 13.00'de Belediye Başkanı Kotil'in yemeğine katılan, İstanbul'un tarihsel ve turistik yerlerini de gezen heyet, dün saat 21.00'de Yeşilköy havaalanından kalkan uçakla ülkemizden ayrıldı.

EMEKLİLERİN GÖSTERGE DEĞİŞİKLİĞİNDEN ÇIKAN FARKLARINA İLİŞKİN ÇEKLERİ İLGİLİ BANKALARA GÖNDERİLDİ

ANKARA (ANKA)

Emekli Sandığı Genel Müdürü Orhan Arıkan emeklilerin gösterge değişikliği nedeni ile ortaya çıkan farklarının çeklerinin ilgili bankalara gönderildiğini açıkladı.

Emekli Sandığı Genel Müdürü Arıkan yaklaşık 407 bin aylık sahibinin Kasımdan itibaren 5 aylık farklara ilişkin çeklerinin bankalara gönderildiğini söyledi.

TRT'DE YAPILACAK OLAN MÜSTAHDEM SINAVININ USULSÜZ OLDUĞU BİLDİRİLDİ

ANKARA (ÖZEL)

TRT'de yapılacak olan müstahdem sınavının usulsüz olduğu ileri sürülüyor. Bugün yapılacak olan sınavın gazetelerde ve TRT'de duyurulması gerektiği, fakat herhangi bir yayın yapılmadan sınav çalışmalarının el altından yürütüldüğü söyleniyor.

TRT çalışanlarının ifadesine göre bu sınavın bizzat eğitim dairesi tarafından yönlendirilmesi gerekirken eğitim dairesi sınava karışmıyor, TRT Genel Müdür İdari Yardımcısı Nazif Köymen tarafından yapılıyor.

3 ay boyunca parklarda, kahvelerde sabahladılar

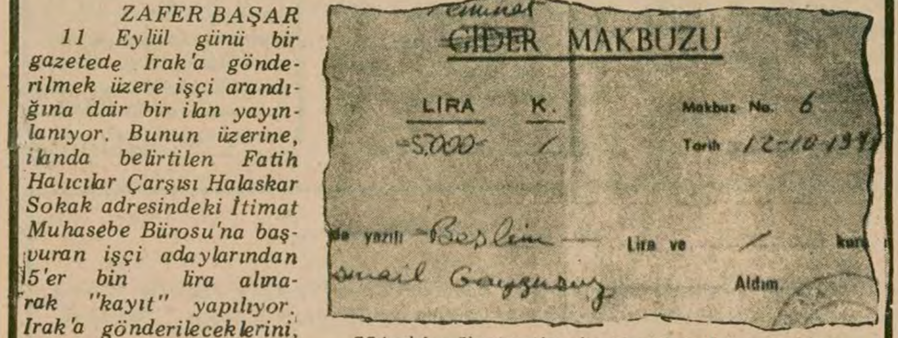
Irak'a göndereceğiz diye dolandırılan işçilerden bazıları, sabahladıkları kahvelerden birinde görülüyorlar (Foto: AYDINLIK)

IRAK'A GÖNDERECEĞİZ DİYEREK BEŞER BİN LİRALARI ALINDI!

77 işçi adayı dolandırıldı

ZAFER BAŞAR

11 Eylül günü bir gazetede Irak'a gönderilmek üzere işçi arandığına dair bir ilan yayınlanıyor. Bunun üzerine, ilanda belirtilen Fatih Halıcılar Çarşısı Halaskar Sokak adresindeki İtimat Muhasebe Bürosu'na başvuran işçi adaylarından 5'er bin lira alınarak "kayıt" yapılıyor. Irak'a gönderileceklerini sanan işçiler pasaport işlemlerini de tamamlayarak, "gidiş günü"nü beklemeye başlıyorlar. M. Suat Tepecik isimli şahısa 5 bin lira "Teminat" ödeyen işçiler Ekim ayının onuncu günü Irak'da olacaklarına dair kontrat imzalıyorlar. İşçilerden 5'er bin lira "teminat" parası alan M. Suat Tepecik, Çalışma Bakanlığından kontenjan çıkarttığını, İş ve İşçi

77 işçiden 5'er bin lira alındığını belgeleyen makbuz.

Bulma Kurumu'ndan gerekli iznin alındığını ve Maliye Bakanlığınca döviz işlemlerinin onaylandığını belirtiyor.

Kararlaştırılan gün geldiğinde M. Suat Tepecik'e giden işçiler Irak'a gidiş konusunda "bugün-yarın" diyerek oyalanıyorlar. Tam üç ay parklarda, kahve köşelerinde sabahlayan işçi adayları "çoğumuz yatağını, yorganını sattı. Bir süre sonra buzdolabını, karyolasını da elden çıkarttık. Onları istediği 5 bin lirayı tamamlayıp verdikten başka, günlerce beş kuruş kazanmadan yiyip, içtik. Bekleye bekleye perişan olduk. Kararlaştırılan gün çoktan geçtiği halde Irak'a götürülmeyince, dolandırıldığımızı anlamaya başladık" diye yakındılar.

Baskı tasarısının tam metnini açıklıyoruz

- Yeni yasa tasarısına göre, polis hakim kararı olmaksızın istediği yurttaşın evini ve üstünü arayabilecek
- Tasarıda, mahkemelerin yetkisi ortadan kaldırılarak vali ve kaymakamlar tek yetkili haline getiriliyor
- Valilik, sözlü başvuruyla bile kara, deniz ve hava kuvvetlerini yardıma çağırabilecek
- Valilik, toplantı ve yürüyüşleri, mahkeme kararı olmaksızın istediği gibi engelleyebilecek. Konuyla ilgili hapis ve para cezaları artırılıyor
- Devlet memurlarının, örgütlenme hakkı ortadan kaldırılmak isteniyor
- Dernekler, tamamen idarenin kontrolü altına alınmak isteniyor

Hükümetin getirdiği yeni baskı tasarısında

Kişi ve konut dokunulmazlığı kaldırılmak isteniyor

ANKARA (ÖZEL)

Hükümetin hazırladığı, "Kamu Güvenliğine ve Kolluk Hizmetlerine İlişkin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Bunlara Yeni Hükümler Eklenmesi Hakkındaki Kanun Tasarısı" başlığı taşıyan baskı tedbirleri, Anayasada teminat altına alınmış bulunan temel hak ve özgürlüklere ciddi kısıtlamalar getiriyor.

Kişi ve konut dokunulmazlığı, özel hayatın gizliliği, toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme özgürlüğü, dernek kurma hakkı, devlet memurlarının örgütlenme hakkı bu tasarıyla, ya tamamen ortadan kaldırılıyor, ya da idarenin denetimi altına veriliyor. Ayrıca, vali ve kaymakamlar istedikleri zaman, sadece bir telefonla bile, kara, deniz va hava kuvvetlerini istedikleri gibi, günlük olaylarda yardıma çağırabiliyorlar.

Yasa tasarısı, Anayasada açıkça belirtilmiş olan "hakim kararı" şartını hiçe sayarak, yargının rolünü bir kenara bırakıyor ve bunun yerine vali ve kaymakam yönetimi getiriyor. Tasarı kanunlaşırsa, sıkıyönetim şartları sivil yöneticiler tarafından, gerektiğinde ordu da kullanılarak uygulanacak. Hükümet böylece, sivil sıkıyönetim uygulamasını meşrulaştırmış oluyor. Anayasa ise, "özgürlük" vaadleriyle iktidara gelen Ecevit hükümeti tarafından, bir süs olarak bırakılıyor.

Yasa tasarısının tam metnini, bugünden itibaren yayınlıyoruz. Bugün, ev ve üst araması, gözaltına alma konusundaki baskı tedbirleriyle, polis teşkilatındaki disiplin uygulamalarının artırılmasıyla ilgili maddeleri yayınlıyoruz. Yarın, sivil sıkıyönetim, toplantı ve gösteri yürüyüşleriyle, dernek kurma ve devlet memurlarının derneklere üye olma haklarının kısıtlanması ile ilgili maddeleri yayınlayacağız.

ÜST ARAMASI KONUSUNDA MÜLKİ AMİRİN YETKİLERİ GENİŞLETİLİYOR

MADDE 1— 4.7.1934 tarihli ve 2559 sayılı, Polis Vazife ve Selahiyet Kanunun 9,15 ve 20. maddelerine, aşağıda yazılı fıkralar eklenmiştir.

Madde: 9'a eklenen fıkra:

"Milli Güvenlik ve kamu düzeni bakımından gecikmede sakınca bulunan hallerde, suç işlenmesini önlemek için, mahallin en büyük mülkiye amirinin emriyle polis, genel olarak suç delillerini ve özellikle yukarıda A, B, C, D, bentlerinde sayılan alet veya eşyaları bulundurduğundan şüphe ettiği kişilerin üstlerini, araçlarını, eşyalarını ve özel kağıtlarını arar, suç unsuru gördüklerine el koyar ve evrakıyla birlikte adli mercilere tevdi eder."

GÖZALTINA ALMADA POLİSİN YETKİLERİ ARTIRILIYOR

Madde: 15'e eklenen fıkra:

"Polis, görevi sırasında şüphe ettiği kişilerden kimliğini sorabilir. Kimliğini saptayıcı belge gösteremeyenler veya gösterdiği belgenin doğruluğu konusunda ciddi kuşku duyulan kişiler hakkında bu kanunun 5. maddesi gereğince işlem yapılır."

EV VE BİNA ARAMASI MÜLKİ AMİRİN KARARINA BIRAKILIYOR

Madde: 20'ye eklenen fıkra:

"Milli güvenlik veya kamu düzeni bakımından gecikmede sakınca bulunması halinde, o yerin en büyük mülkiye amirinin emriyle, polis,

1- Devletin şahsiyetine karşı işlenen cürümlerin faillerini yakalamak veya delillerini tespit etmek için,

II- Devlet kuvvetleri aleyhine yalnız veya toplu olarak taarruz veya mukavemette bulunanları yakalamak veya bunların taarruz ve mukavemetlerini defetmek için,

III- Hükümete karşı şiddet kullanan veya gösteren veya mukavemet edenlerin yakalanması, taarruz veya mukavemet edenlerin defedilmesi için,

IV- Ağır cezalı suçun sanığı olarak yakalandıktan sonra kolluk kuvvetlerinin elinden kaçmakta olan şahısların yakalanması için,

V- Kanunsuz toplantı veya yürüyüşleri dağıtmak ve faillerini yakalamak için,

Gerçek ve tüzel kişilerin hangi amaçla olursa olsun kullandıkları bütün binalara ve bunların eklentilerine girebilir, buralarda arama yapabilir ve bulduğu suç eşyalarına el koyabilir.

POLİS DİSİPLİN CEZALARI AGIRLAŞTIRILIYOR

MADDE— 2-4.6.1937 günlü ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 82, 85 ve 86. maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu kanuna aşağıdaki yazılı yedi ek madde ile iki geçici madde eklenmiştir.

MADDE 82— Emniyet Teşkilatı mensuplarına verilecek disiplin cezaları şunlardır:

A) Uyarma: Memura, görevinde daha dikkatli davranması gerektiğini yazı ile bildirmektir.

B) Kınama: Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.

C) Aylık Kesimi: Memurun 15 günlüğe kadar aylığının kesilmesidir.

Ç) Kısa süreli Durdurma: Memurun, bulunduğu kademede ilerlemesinin 4 veya 6 ay için durdurulmasıdır.

D) Uzun Süreli Durdurma: Memurun, bulunduğu kademede ilerlemesinin 12, 16 veya 20 ay durdurulmasıdır.

E) Meslekten çıkarma: Memurun, emniyet teşkilatı hizmetlerinde bir daha kullanılmamak üzere meslekten çıkarılmasıdır.

F) Devlet Memurluğundan Çıkarma: Bir daha Devlet Memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır. Bu ceza, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre ve bu kanunda gösterilen yetkili disiplin kurulunca uygulanır.

Kısa veya uzun süreli durdurma cezaları, ceza süresi içinde derece yükselmesi için açılan kurslara, yarışma sınavı veya seçmelerine girebilmeyi de önler.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş fiil veya halin cezaların sicilden silinmesine ilişkin süre içinde tekrarında bir derece daha ağır ceza uygulanır. Aynı derece cezayı gerektiren, fakat ayrı fiil ve haller nedeni ile verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.

Kurumda geçmiş hizmetleri sırasında çalışmaları olumlu bulunan iyi veya çok iyi derecede sicil alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir.

MADDE 85— Emniyet Teşkilatı mensupları hakkında sicil raporu doldurmağa yetkili amirler, Vali ve Kaymakamlara yetkilerini kullanıp kullanmamakta takdir hakları kendilerine ait olmak üzere son sicil amiri yetkisi verilmek şartı ile, emniyet hizmetlerinin gerekleri, hiyerarşik ilişkiler ve disiplin esasları gözönüne alınarak düzenlenecek bir yönetmelikle belirlenir.

MADDE 86— Emniyet teşkilatı mensupları, 1475 sayılı kanunun hükümlerinden başka aşağıdaki hallerde dahi mükafatlandırılır:

a— Memleketin emniyet ve asayişi ile Devletin menfaatleri ve efradın mal ve can iffetini koruyucu yüksek hizmetleri görülenlere, fiilen almakta oldukları aylık tutarının iki katından beş katına kadar para ikramiyesi ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 64. maddesinin (A) bendindeki şart aranmaksızın bir kademe ilerlemesi,

b— Fevkalede ahvalde hayatını tehlikeye koyarak büyük yararlıklar gösterenlere, fiilen almakta oldukları aylık tutarının altı katından 24 katına kadar para ikramiyesi ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68. maddesinin (A) bendi ile bu bendin (a) ve (b) fıkralarındaki şartlar aranmaksızın bir derece ilerlemesi.

EMNİYET TEŞKİLATINDA AMİRLERİN YETKİSİ GENİŞLİYOR

Ek Madde: 1—Emniyet Teşkilatında, disiplin ve soruşturma işlerinde kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere, illerde öğretim ve eğitim kurumlarında ve merkezde birer polis disiplin kurulu, merkezde Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Kurulu bulunur.

A) İl Polis Disiplin Kurulu:

Emniyet işleriyle görevlendirilen Vali muavinliğinin başkanlığında,

1— İl Hukuk İşleri Müdürü, bulunmadığı takdirde Vali'nin görevlendireceği İl İdare Şube Başkanlarından biri.

2— Emniyet Müdürü veya görevlendireceği Müdür Muavinlerinden biri, Müdür Muavini bulunmadığı takdirde İl Emniyet kuruluşunda Emniyet Müdüründen sonra gelen en yüksek rütbeli, rütbelerde ayniyat halinde daha kıdemli amir,

3— Emniyet ikinci Şube Müdürü veya Şefi,

4— Emniyet Üçüncü Şube Müdürü veya Şefinin:

B) Öğretim ve eğitim kurumlarındaki Polis Disiplin Kurulları Kurum Müdürünün Başkanlığında, aynı kurumda görevli rütbeli personel arasından genel müdür tarafından seçilen 4 amirin:

c) Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Disiplin Kurulu:

Personel işleri ile görevli Genel Müdür Yardımcısının Başkanlığında

1— Personel Daire Başkanı,

2— Polis Teftiş Kurulu Başkanınca görevlendirilecek bir Polis Müşavir Müfettişi veya Polis Başmüfettişi,

3— Genel Müdürce seçilecek bir Daire Başkanı,

4— Hukuk İşleri Daire Başkanlığına bağlı Şube Müdürleri arasından Genel Müdür tarafından görevlendirilecek bir Şube Müdürünün:

D) Emniyet Genel Müdürlüğü yüksek Disiplin Kurulu:

Genel Müdürün Başkanlığında,

1— Bakan tarafından görevlendirilecek iki Genel Müdür Yardımcısı,

2— Polis Teftiş Kurulu Başkanı,

3— Hukuk İşleri Daire Başkanının,

Katılması ile oluşur.

B) Bendi gereğince hangi öğretim ve eğitim kurumunda Polis Disiplin Kurulu oluşturulacağı ve disiplin kurulu oluşturulmayan öğretim ve eğitim kurumları personeli hakkında karar vermeğe yetkili kurullar, Bakanlıkça saptanır.

DİSİPLİN KURULLARININ YETKİ SINIRI

Ek madde 2— Disiplin Kurullarının, disiplin cezası verebilecekleri personel ve uygulamaya yetkili oldukları cezalar aşağıda gösterilmiştir.

A) İl Polis Disiplin Kurulları, kuruldukları il Emniyet kadrosundaki:

1— Polis memurları, çarşı ve mahalle bekçileri ile atanması il makamlarına ait personele bütün disiplin cezalarını,

2— Komiser Muavini, komiser ve başkomiserlere meslekten çıkarma cezası dışında diğer disiplin cezalarını, verebilir.

B) Öğretim ve eğitim kurumlarındaki polis disiplin kurulları, kurum kadrosunda görevli polis memurları ile, kurumda öğrenim gören polis memuru ve adaylarına bütün disiplin cezalarını verebilir.

C) Genel Müdürlük Merkezi Disiplin Kurulu, Emniyet Hizmetleri sınıfı mensuplarından:

1— Genel Müdürlük, İl, öğretim ve eğitim kurumları kadrolarındaki (8). meslek derecesinden (5). meslek derecesine (bu derece dahil) kadar olan personele meslekten çıkarma cezası dışında diğer disiplin cezalarını,

2— İl Emniyet kadrolarındaki komiser muavini, komiser ve başkomiserler hakkında meslekten çıkarma cezasını,

3— Genel Müdürlük Merkez Kuruluşu ve öğretim ve eğitim kurumları kadrolarındaki Komiser Muavini, Komiser, Başkomiserler ile Genel Müdürlük merkez kuruluşunda görevli polis memurları hakkında bütün disiplin cezalarını verebilir.

D) Genel Müdürlük Yüksek Disiplin Kurulu, Emniyet Hizmetleri sınıfı mensuplarından,

1— Genel Müdürlük, İl Öğretim ve eğitim kurumları kadrolarındaki (8). meslek derecesinden (5). meslek derecesine (bu derece dahil) kadar olan personel hakkında meslekten çıkarma cezası,

2— Genel Müdürlük, İl öğretim ve eğitim kurumları kadrolarındaki 4 ve 3. meslek derecelerinde bulunan personel hakkında meslekten çıkarma dışında diğer disiplin cezaları verebilir.

Emniyet hizmetleri sınıfı mensuplarından 1'inci ve 2 nci meslek derecelerinde bulunanlar hakkında disiplin cezası tayin etmeye, Genel Müdürlük ve il kadroları ile öğretim ve eğitim kurumlarındaki 4'üncü ve 3'üncü meslek derecesinde olan personel için meslekten çıkarma cezası vermeye Bakanlık Yüksek Disiplin Kurulu yetkilidir.

Emniyet Teşkilatı mensupları hakkında, hangi sınıf ve derecede olursa olsun, devlet memurluğundan çıkarma cezası, genel hükümler dahilinde, yalnız Bakanlık Yüksek Disiplin Kurulunca verilebilir.

Disiplin Kurullarının toplanma, görüşme ve karar verme esas ve yöntemleri yetkili disiplin kurullarının oluşturulamaması halinde uygulanacak kurallar ile bu konulara ilişkin diğer hususlar İçişleri Bakanlığınca bir yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 3- Emniyet Teşkilatında Emniyet hizmetleri sınıfı dışında diğer sınıflara dahil personel hakkında disiplin cezaları:

a) Kadro derecesi (5) ve daha aşağı olanlardan il Emniyet kuruluşunda görevli olanlara İl Polis Disiplin Kurulunca; öğretim ve eğitim kurumlarında görevli olanlara o kurumun Polis Disiplin Kurulunca, daha yukarı kadro derecesinde olanlara Genel Müdürlük Merkez Disiplin Kurulunca;

b) Genel Müdürlük Merkez kuruluşunda görevli olanlardan kadro derecesi (5) ve daha aşağı olanlara Genel Müdürlük Merkez Disiplin Kurulunca, daha yukarı olanlara da Genel Müdürlük Yüksek Disiplin Kurulunca verilir.

Ek Madde 4- Disiplin Kurullarınca verilen kararlardan.

a) Polis Disiplin Kurulunun polis memurları hakkında verilen meslekten çıkarma cezası dışındaki kararları Valinin; polis memurları hakkında verilen meslekten çıkarma cezası kararları Valinin önerisi Genel Müdürlük Yüksek Disiplin Kurulunun görüşü ve Bakanın onayı ile;

b) Genel Müdürlük Merkez Disiplin Kurulu ile öğretim ve eğitim kurumlarındaki Polis Disiplin Kurullarının meslekten çıkarma dışındaki kararları Emniyet Genel Müdürünün, meslekten çıkarma kararları Emniyet Genel Müdürünün önerisi ve Bakanın onayı ile,

c) Genel Müdürlük Yüksek Disiplin Kurulunun kararları Bakanın onayı ile kesinleşir.

İl Polis Disiplin Kurullarınca verilen ve Valinin önerisi ile merkeze gönderilen meslekten çıkarma kararlarında Genel Müdürlük Yüksek Disiplin Kurulunca uygun görüş belirtilmeyen dosyalar Bakanlık Yüksek Disiplin Kurulunca kesin karara bağlanır.

Yukarıdaki (b) ve (c) bentleri gereğince onaya sunulan kararlardan uygun görülmeyenler de Bakanlık Yüksek Disiplin Kuruluna sevkedilebilir.

AĞIRLAŞAN DİSİPLİN CEZASI

Ek Madde 5- Disiplin Kurullarınca, haklarında meslekten çıkarma cezası verilenlerden görevi başında kalmasında sakınca görülenler kararın, onaylanmasına kadar, genel hükümlere göre görevinden uzaklaştırılabilir.

Bunlardan, meslekten çıkarma cezası, daha hafif bir cezaya indirilerek onaylanmış olanlar hakkında görevden uzaklaştırma tedbiri derhal kaldırılır.

Ek Madde 6- Emniyet Teşkilat mensuplarına doğrudan doğruya disiplin cezası vermeye yetkili olanlar aşağıda gösterilmiştir:

A) İçişleri Bakanı,

3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 13. maddesinde belirtilen 3. meslek derecesi (bu derece dahil) ve daha aşağı meslek, derecelerinde bulunan Emniyet Teşkilatı mensuplarına uyarma, kınama, aylık kesimi cezası;

B) Emniyet Genel Müdürü ve İl İdaresi Kanununda verilen yetkiler saklı kalmak şartı ile valiler, başkomiserler ve aynı meslek derecesinde ve daha aşağı meslek derecelerinde bulunan Emniyet Teşkilatı mensuplarına uyarma, kınama, 10 günlüğüne kadar aylık kesimi cezası;

C) İl Emniyet Müdürleri, Polis Enstitüsü Müdürü, Polis öğretim ve eğitim kurumlarının müdürleri ile kaymakamlar, Başkomiserler ve aynı meslek derecesinde ve daha aşağı meslek derecelerinde bulunan Emniyet Teşkilatı mensuplarına uyarma, kınama, üç günlüğüne kadar aylık kesimi cezası;

D) Emniyet amirleri ve komiserler:

Re'sen görev yaptıkları yerlerde olmak şartı ile, polis memurları aynı meslek derecesinde ve daha aşağı meslek derecelerinde bulunan Emniyet Teşkilatı mensuplarına uyarma ve kınama cezaları,

"POLİS" ADI GEÇEN YAYINLARIN YASAKLANMASI

Ek Madde 7- Polis emeklilerince kurulan derneklerin yayınları dışında, diğer gerçek veya tüzel kişiler tarafından "polis" veya "emniyet" adları ile veya aynı anlama gelen ya da bu sözcüklerin baş ve sonlarına getirilen eklerle oluşturulan adları kullanarak mevkute yayınlanamaz ve mevkutelerde duvar ve el ilanları ile diğer her türlü matbualarda Emniyet Hizmetleri Sınıfı Kıyafet Yönetmeliğinde belirtilen ve resmi kıyafet üstüne takılan polis yıldızı sembol olarak kullanılamaz.

CEZALARIN HIZLANDIRILMASI

Geçici Madde 1- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte daha önce yürürlükte bulunan hükümler gereğince, doğrudan doğruya veya yetkili disiplin kurullarının görüşü alınarak, merkeze gönderilen ve henüz karara bağlanmamış olan disiplin soruşturması dosyalarından;

a) Atamaya yetkili amir tarafından karara bağlanması gerekenlerin işlemlerine devam olunarak sonuçlandırılır.

b) Kısa veya uzun süreli durdurma (veya kıdem tenzili ya da terfiin bir devre geciktirilmesi) cezaları ile meslekten çıkarma cezasına ilişkin dosyalar hakkında soruşturma yürütülmüş olan memurun suçun işlendiği tarihteki görev yeri ve rütbesi esas alınarak, bu kanunda gösterilmiş olan yetkili disiplin kurullarınca karara bağlanmak üzere ilgili mercilere intikal ettirilir.

c) Devlet Memurluğundan çıkarma cezasına ilişkin olanları da Bakanlık Yüksek Disiplin Kurulunca gereği yapılmak üzere ilgili birime gönderilir.

İSMİNDE "POLİS" ADI GEÇEN DERGİLERE 1 AY ZAMAN TANINIYOR

Geçici Made 2- 3201 Sayılı Emniyet Teşkilat Kanununa bu kanunla eklenen Ek Madde 7'de belirtilen yasaklara aykırı olarak yayınlanmakta olan mevkutelerin, kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen bir ay içinde durumlarının bu kanun hükümlerine uygun hale getirilmesi zorunludur.

YARIN: Sivil Sıkıyönetim, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri, Dernekler ve Devlet Memurlarının derneklere üye olması hakkındaki maddeler

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Bu tasarı kanunlaşırsa...

Doğan Yurdakul

Hükümetin nefes almayı bile yasaklayan tasarısı kanunlaştığı takdirde neler olabileceğini hiç düşündünüz mü? Biz biraz düşündük.

Tasarının getirdiği yeniliklerden biri şu: Polis istediği kişiyi yolda çevirip kimliğini sorabilecek. Belge gösteremeyen veya gösterdiği belgenin doğruluğu konusunda ciddi kuşku duyulan kişiler hakkında işlem yapılacak.

Tasarının kanunlaşması halinde, Prof. Kubalı'nın başına böyle bir iş geldiğini düşünelim. Hani, Senatoda "Faşizm tehlikesi yoktur, komünizm tehlikesi vardır" diyen Senatör Prof. Kubalı'nın.

Diyelim ki polis yolda Sayın Kubalı'yı çevirip kimliğini sordu. Aksilik bu ya, Kubalı da kimliğini evde unutmuş. Aralarında şöyle bir konuşma geçer miydi acaba:

– Ne kimliği, görmüyor musun, ben profesörüm. Hem de senatörüm.

Polis inanmaz:

– Ya öyle mi? Ben de Cumhurbaşkanıyım. Profesör kimliğini nasıl ispatlasın?

– Ben Kubalı'yım.

– Demek Türk de değilsin, Kübalısın. Madem Kübalısın, bu kadar güzel Türkçeyi nasıl konuşuyorsun? Senden "ciddi" bir şekilde kuşkulandım. Yürü nezarete, orada anlatırsın!

Yeni tasarının getirdiği bir başka yenilik: "Bir derneğin, suç sayılan fiillerin işlendiği mihrak haline geldiğinin subuta ermesi halinde o dernek kapatılır."

Tabii bu da bütün değişiklikler gibi idarenin yorumuna bağlı. Diyelim ki, "Pul Sevenler Derneği" Genel Kurul yapıyor. Malum son zamanlarda pul da yok. Gazetelerin manşetlerine bile geçti, "Devletin pulu yok" diye. Elbette bu derneğin üyeleri pul bulunmamasından yakınacaklar. O zaman valilik, "Bu dernek devletin parası pulu ile uğraşıp duruyor, suç işlenen bir mihrak haline gelmiştir" deyip, Pul Sevenler Derneğini kapatır mı dersiniz?

Başka bir yasak da öğrenci derneklerine: "Öğrenci dernekleri her ne şekilde olursa olsun siyasi amaçlarla kurulamazlar." Örneğin "Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Derneği" adlı bir dernek kuramazsınız. Çünkü içinde "siyaset" kelimesi geçiyor.

Peki öğrenci dernekleri ne ile uğraşabilir? Tasarı onu da belirlemiş: "Öğrencilerin beden ve ruh sağlıklarının korunması, beslenme, çalışma, dinlenme ve boş zamanlarının değerlendirilmesi gibi, sosyal veya eğitim ve öğretimle ilgili ihtiyaçlarını karşılamak, öğrencileri kurum idaresi ve diğer kuruluşlar nezdinde temsil etmek."

Kısaca, "öğrenciler dernek kuramaz" demek istiyor. Çünkü Türkiye'de bütün bu işlerle uğraşanlar var. Ruh sağlığının korunması için tımarhane kuruluyor. Beslenme için ya şirket, ya da parti kuruluyor. Çalışma için montaj fabrikası kuruluyor. Dinlenme için de özel plaj. Boş zamanların değerlendirilmesi için ise ya kahvehane kuruluyor, ya da kumar oynatılan kulüp. Böylece öğrenci derneklerine de uğraşacak bir iş kalmıyor.

Yeni tasarı, üstte taşınması yasak olan silahları da saymış. Aralarında "taş" bile var. Desenize bundan sonra hakimler ve bilirkişiler bayağı uğraşacak. Çakmaktaşı veya böbrektaşının da silah sayılıp sayılmayacağı tartışma konusu olacak.

Abdülhamit devrindeki yasaklar, bütün kabalığı ile ortaçağ anlayışını ortaya koyarlardı. Örneğin Sultan Hamit'in burnu çok büyük olduğu için "burun" demek yasaktı.

Yirminci yüzyılın son çeyreğinde tabii bu kadar kaba saba yasaklar konamıyor. Yasaklar çağa uygun ve uygar bir hale getiriliyor. Örneğin "siyasetle uğraşmak yasaktır" deniyor. Ama arada çok büyük bir fark yok. Biz şimdi tutup uzun burunlular üzerine bir yazı yazsak, uzun burunlu bir siyaset adamıyla uğraştığımız için siyaset yaptığımız söylenebilir.

Bunlar çaresi olmayanların yöntemleridir. Ama bizim halkımıza sökmez. Bu halk ne Abdülhamit'in, ne Menderes-Bayar'ların, ne 12 Mart'ın, ne de MC'nin yasaklarını kabul etmemiş. Bunları mı kabul edecek?

YAYIN HAYATI

ROMAN GİBİ

(Anılar)

SABİHA SERTEL, Ant Yayınları, Şubat 1969

Cüneyt Akalın

"Roman Gibi", gazeteci Sabiha Sertel'in 1966'da Bakü'de kaleme aldığı anılarını içeriyor.

Ülkemizde her ay onlarca yeni kitap basılırken, on yıl önce basılmış bir kitabı tanıtmamızın bir anlamı var mı? Elbette var. Amacımız, yakın geçmişe ışık tutmak. Buna ihtiyaç var.

Karanlıklardan medet uman yarasalar, son günlerde Zekeriya Sertel'in üzerinde dönmeye başladılar. Sertel'in üzerine çullandılar. 40 yıllık Sertel'in ne bunaklığı kaldı ne de ajanlığı. Yarasalara bakılırsa, Sertel'in günahı büyüktü. O, büyük şef İ. Bilen hakkında bazı açıklamalarda bulunmuştu. Öyleyse gözü oyulmalı, kalemi kırılmalıydı!

Peki kim bu Serteller. Geçmişte ne yapmışlar? İ. Bilen neden bunlara bu kadar kızıyor? Günümüzün Türkiye'sinde İ. Bilen'leri yakından tanımak için, bu sorulara cevap aramakta yarar var. İşte Sabiha Sertel'in "Roman Gibi" adını taşıyan anılarını tanıtma ihtiyacını bundan duydum.

Sabiha Sertel, Zekeriya Sertel'in eşi ve en yakın mücadele arkadaşı. Cumhuriyet Türkiye'sinin ilk kadın gazetecilerinden biri Selanik'te dünyaya gelmiş. Balkan Savaşından sonra İstanbul'a göçüyor. Zekeriya Sertel'le evleniyor ve basın hayatına atılıyor. Tam 32 yıl, bağımsızlık ve özgürlük için nice baskılara göğüs gererek, mücadele ediyor, kalemiyle 1950'de yurtdışına çıkan Sertel'lerden Sabiha hanım, 1968 Eylülünde vatandan uzakta, vatan özlemi çekerek Azerbaycan da hayata gözlerini yumuyor.

Sabiha Sertel anılarında 1919-1950 dönemini yansıtıyor. "Roman Gibi"de, satılık kalemlerden, ünlü politikacılara; turancılardan, en ağır baskılara göğüs geren devrimcilere kadar herkes, bir film şeridi gibi okuyucunun önünden geçiyor.

Şimdi, bu filmin kesitlerini birlikte inceleyelim.

İşgal İstanbul'u ve "Büyük Mecmua"

Sabiha Sertel'in basındaki ilk konağı "Büyük Mecmua" dergisi. Yazarları arasında Ömer Seyfettin'in, Falih Rıfkı'nın, Köprülüzade Fuat'ın ve Reşat Nuri'nin de yer aldığı "Büyük Mecmua" hakkında Sabiha Sertel şunları yazıyor: "Mart 1919 da Zekeriya'nın imtiyazı altında genç yazarların birliğiyle çıkan dergi, yenilme acısıyla ümidini kaybeden halka bir ümit ışığı oldu. Görüş ve inançları ayrı insanlar bu dergide yıkılışın sebeplerini araştırıyor kurtuluş yolları bulmaya çalışıyordu. Büyük Mecmua da milliyetçiler, türkçülük, yeni osmanlılık akımları arasında ilk defa açıktan açığa emperyalizme karşı savaş da yer alıyordu."

Sertel, ülkenin işgal altında yaşadığı günlerde Ali Canip'le Köprülüzade Fuat'ın "epope çağdaş bir tür müdür" şeklindeki tartışmalarını, Halide Edip'in memleketi kurtarması için Sultan Vahdettin'e yalvarışını acı acı anlatıyor.

Sertel'lerin sansüre karşı mücadeleleri o yıllarda başlıyor. Zamanın sansürcüsü, İngiliz albayı Armstrong.

İşgal İstanbul'u. Bekirağa bölüğü... Sonra İzmir'in işgali. Hemen arkasından Sultanahmet'teki muhteşem miting. Mitingi, Sabiha hanımdan dinleyelim: "Meydanı dolduran 200.000 kişi tek bir ses gibi tekbir getiriyor. Yeminin canlı, gür uğultusu halk arasında dalga dalga yayılıyor, kenar mahallelere ulaşıyor. Bu, milli bağımsızlığı için azmetmiş bir milletin heyecanıydı. Artık, korkular, tereddütler dağılmıştı. Bu, bir savaş hazırlığı idi."

"Resimli Ay" dergisi

Sertel'ler İstanbul'da "Resimli Ay" dergisini çıkarmaya başlıyorlar. Devrin en tanınmış yazarları, Reşat Nuri'ler, Yusuf Ziya'lar, Yakup Kadri'ler "Resimli Ay" da yazıyor. Derginin ikinci dönemi ise 1928'den 1930'a kadarki yılları kapsıyor. Bu dönemde, yazılarda, hikaye'lerde, ilerici, sosyalist fikirler ön plana çıkıyor. Yazı kadrosu değişiyor. Nazım Hikmet, Sabahattin Ali, Suat Derviş, Vala Nurettin ve diğer yazarlar sol bir edebiyatın temsilcileri olarak ortaya çıkıyorlar.

1925'deki "Takriri Sükun" kanunu, birçok gazeteyi kapatıyor. Hükümet Sertel'lerin yakasına yapışıyor. Zekeriye Sertel Ankara İstiklal Mahkemesine sevkediliyor. Eşi hapsi boylayınca iş başa düşüyor, üç dergi ve bir ansiklopediyi çıkarmak, Sertel'in omuzlarına biniyor. Kolları sıvayan Sabiha hanım başlıyor dizgi dizmeye, sayfa bağlamaya.

Çeşitli baskılar, engellemeler. "Resimli Ay", "Sevimli Ay" oluyor. Sabiha Sertel, bütün bu baskıların üstesinden, okuyuculardan gördüğü destek ile gelebildiğini canlı örneklerle anlatıyor.

"Resimli Ay" ve Nazım Hikmet

Nazım Hikmet "Resimli Ay"da musahhih olarak çalışmaya başlıyor. Sabiha Sertel anılarında Nazım'la ilk tanışmasını anlatıyor. Ve şöyle devam ediyor: "Nazım yalnız Türk edebiyatına değil, "Resimli Ay"a da yeni bir ruh getirdi. Bütün ilerici şairler, edipler, "Resimli Ay" da toplandı. Yazılarda memleketin sosyal konuları daha kuvvetle ele alındı."

"Resimli Ay" yeni doğmakta olan bir edebiyatın beşiği oluyor. Günümüzde, revizyonistler Zekeriya Sertel'in Nazım'ı küçük düşürmeye çalıştığını öne sürerek, bir bardak suda fırtına koparmaya kalkıyorlar. Nazım Hikmet ise "Resimli Ay"ı ve Sertel'leri şöyle anlatıyor: "Ben bir zamanlar Sabiha ve Zekeriya Sertel'in çıkardıkları Resimli Ay dergisinin teknik sekreteri ve redaktörüydüm. Resimli Ay emperyalizme karşı savaşıyor, demokrasiyi savunuyordu. O zaman pan-türkistler, emperyalizm ajanları tek bir cephe halinde birleşmişlerdi. Resimli Ay, yazılarıyla bu cepheye karşı mevzi alıyordu."

Sabiha Sertel, Nazım'ın bu sözlerini aktardıktan sonra, bu satırların kendileri için bir şeref olduğunu belirtiyor.

İkinci Dünya Savaşı ve Turancı faşistlerle mücadele yılları

Sabiha Sertel, İkinci Dünya Savaşının arifesinde ırkçı turancılarla, Alman ajanlarıyla dişe diş bir mücadeleye girişiyor. Sertel, o yıllarda yoğunlaşan turancı faaliyetleri şöyle anlatıyor: "Göbbelsin yardımıyla "Turan" cemiyeti kuruldu. Bu cemiyet Türkçülük akımını kuvvetlendirmek için çalışmalara başladı. Bu fikirleri yayan irili, ufaklı dergiler meydana salındı. Bazı günlük gazetelerde "Cumhuriyet", "Tasviri Efkar" ve diğerlerinde bazı yazarlar bu fikirleri savunmaya başladılar. Nihal Adsız "Dalkavuklar Gecesi" adlı borşüründe Atatürk'ün milliyetçiliğine çatıyor. halka Sovyet düşmanlığını yaymaya çalışıyordu."

Saraçoğlu, Emin Erkilet ve Von Papen

Turancılar, nazilerin Sovyetler Birliği'ne saldırısını sevinçle karşıladılar. Hemen hepsi nazilerin zaferinden emindi. Başbakan Saraçoğlu meclis kürsüsünden turancılara mesaj yollamaktan çekinmedi. "Türk milliyetçiliği pasif bir milliyetçilik değildir. Dış ülkelerde yaşayan Türk ırkları ile samimi bağlarımız olduğu gibi, bunların saadetini istemek de her Türkün ödevidir. Biz Türkçüyüz ve Türkçü kalacağız"

Yine bu günlerde, tam da Stalingrad savaşı sırasında Emin Erkilet ve diğer bazı paşaların Kafkas hududunda bekledikleri, almanların yardımına koşacakları söylentileri dolaşıyordu.

Sabiha Sertel, Saraçoğlu hükümetinin faşistlere karşı tavrını şiddetle eleştiriyor: "Harp yıllarından önce ve harp yılları içinde faşistlerin tomar tomar çıkardıkları dergileri, ta Urallara kadar dayanacak bir "Büyük Türkiye" propagandasını (hükümet) neden göremiyordu? Menemencioğlu memleketimizde faşist akım, pan-türkist akım yoktur derken bu akımı yürütenleri korurken, efendisi Von Papen'e yaranmak istiyordu."

"En büyük tehlike" broşürü

Sabiha Sertel anılarında nazi tehlikesini ve turancıların faaliyetlerini açıklayan "en büyük tehlike" broşüründen de sözediyor. Broşürün altında imzası bulunan Faris Erkman'ın gördüğü baskıları Sertel şöyle anlatıyor: "Faris Erkman en büyük tehlike' broşürü yüzünden tevkif edildi. Polis hücrelerinde, işkenceler altında inletildi. Zaten verem olan Faris Erkman, yıllarca hapisanede yattıktan sonra, mide kanseri yüzünden kan kusarak, genç yaşında öldü"

Peyami Safa ve "Cumhuriyet"in Almancılığı

"Roman Gibi" yakın tarihimizin birçok ünlüsüne projektörlerini çeviriyor. Bunlardan biri de Peyami Sefa. Bir ara "Resimli Ay"da yazan Peyami Safa'nın daha sonraki yıllarda Cumhuriyet gazetesindeki köşesinden faşistlerin safında ilericilere saldırdığını görüyoruz. Sabiha Sertel, bu dönemi şöyle anlatıyor: "Başta Peyami Sefa olmak üzere 'Cumhuriyet' gazetesinde Tan'daki yazılara karşı bir kampanya açıldı. Doğrudan doğruya şahsıma hücuma başladılar. Hergün 'Cumhuriyet' gazetesinde sütun sütun yazılar yazılıyor, çeşitli karikatürlerim neşrediliyordu. Bu karikatürlerin altında 'Bolşevik dudusu', 'eli maşalı çingene', ve bunun gibi ağır hakaretler birbirini kovalıyordu. Buna rağmen, şahsi polemiğe girişmedim. Cumhuriyet gazetesi aleyhine dava açtım. ...Mahkeme Yunus Nadi beyi mebus olduğu için davaya sokmadı. Gazetenin mesul müdürü Agah Bey, avukatıyla geldi. Peyami böylece gizlendiği perdenin arkasında kalıyordu. Cumhuriyet'in sorumlu müdürü hasta olduğunu iddia ederek, durumu geçiştirmeye çalıştı... Mahkeme para cezasıyla yetindi."

Savaş sonrası Turancıların yargılanması

Savaşın kaderi Almanların aleyhine dönmeye başlayınca, hükümetin tavrı da değişmeye başlıyor. 1945 Ocak ayında bazı Turancılar tutuklanıp mahkemeye veriliyor. 3 Şubat 1945 günkü gazetelerde yayınlanan iddianamede Nihal Adsız'lar, Zeki Velidi Togan'lar, Reha Oğuz Türkkan'lar, Orhan Şaik Okyay'lar, Alpaslan Türkeş'ler karşımıza çıkıyor. Zeki Velidi Togan, Alman elçisi Von Papen'in iç işlerimize burnunu nasıl soktuğunu şu sözlerle itiraf ediyor: "Von Papen gitmem için bana vazife verilmesini istemişse de hariciye bunu reddetmişti. Böylece tarafsızlık siyaseti ihlâl edilmiştir."

Bu noktada, Sabiha Sertel'in bir tarihi olay hakkında yanılgıya düştüğünü görüyoruz. Sertel, "en büyük tehlike" broşürünün yazarının Faris Erkman olduğunu belirtiyor. Oysa gerçek böyle değil. Broşürü Reşat Fuat Baraner kaleme alıyor, fakat hukuki nedenlerle Faris Erkman üstleniyor.

Turancılar hakkındaki iddianamede Türkeş şunları belirtiyor: "Türkiye'de yalnız Türk soyundan gelenler yaşamalıdır. Karışık ırklar memleketten ayrılırsa nüfus azalacaktır. Bu sebeple büyük bir Türkbirliği kurmak zaruridir."

Sabiha Sertel Turancıların yargılanmalarını anlattıktan sonra şunları söylüyor: "Turancılar gizli cemiyetler kurmuşlar, merkezi Almanya'da olan Türkistan'lılarla bağ kurmuşlardı. Bu gizli teşkilatların içinde generaller de vardı. Teşkilatın kökü dışarda idi."

Sertel, faşistlerin yargılanmalarının, bunlara karşı verdiği mücadelenin ne kadar haklı olduğunu ortaya koyduğunu belirterek sözlerini bağlıyor.

Tan olayları

Sertel'ler Tan gazetesini çıkartıyorlar savaş yıllarında. Sertel'lerin tam 32 yıl süren Cağaloğlu yaşantıları, 1945'in sonlarındaki Tan olaylarıyla noktalanıyor. Halk Partisi'nin ve hükümet basınının kışkırttığı bir gurup genç, Tan matbaasını, "Yeni Dünya" ve La Turquie" gazetelerini birkaç saat içinde tamamen tahrip ediyor.

Sertel anılarında, Tanin gazetesi başyazarı Hüseyin Cahit Yalçın'ın "kalkın ey ehli vatan" başlıklı yazısıyla gençleri nasıl kışkırttığını, olaylardan sonra Emniyet Müdürlüğünde göstericilere CHP müfettişi Alaattin Tiritoğlu'nun sigara ikram ettiğini yazıyor. Göstericilerin başında 12 Martın bakanlarından Ali İhsan Göğüş vardır.

Eski Almancılar Amerikancı oluyor

Sabiha Sertel, dünya savaşının başlarında Nazilerin zaferini kaçınılmaz gören Falih Rıfkı Atay'ın, CHP'nin resmi organı "Ulus"ta Amerikan Missuri gemisinin gelişini alkışlamasını şöyle aktarıyor: "Bu zırhlı bir deniz devidir. Ve taşıdığı bayrak, bugünkü dünyanın en yüksek askeri kudretini temsil etmektedir. Akdeniz kıyısındaki bütün milletler gibi Türkler O'nu barışcılığın ve hürriyetçiliğin bir sembolü ve müjdecisi gibi selamladılar."

Von Papen'in akıl hocalığını yaptığı Saraçoğlu da savaştan sonra Amerikancıların arasında yer almakta gecikmiyor.

Savaş sonrası

Faşistler Tan'ı yıkarak Sertel'leri susturduklarını sanıyorlar. Sabiha Sertel, Reşat Fuat'la Suat Derviş'in çıkardıkları "Yeni Edebiyat" dergisine, Kore'ye asker yollanmasına karşı çıkan Barışseverler Cemiyeti'nin "Barış" adlı yayın organına imzasız yazılar yolluyor. Devrimcilerin aynı yıllarda, Ankara'da çıkardıkları "Yurt ve Dünya" ve "Adımlar" dergilerine omuz veriyor.

Sertel anılarında birçok tarihi olaya ışık tutuyor. Varlık vergisinden tutun da Alman savaş gemilerinin Boğazlardan geçişine, Sabahattin Ali'nin katlinden, Nazım Hikmet için yürütülen af kampanyasına kadar birçok olayı işliyor. Cumhuriyet tarihinin fikir ve sanat akımlarını tartışıyor.

Sertellerin yurt dışına çıkışları

Zekeriya ve Sabiha Sertel, 1950 Eylülünde yurt dışına çıkıyorlar. Neden çıkıyorlar? Baskılara mı dayanamıyorlar? Sabiha Sertel bir parti üyesi mi? Yurt dışına gidişlerini Parti mi istiyor? Bu soruların cevaplarını "Roman Gibi" de bulmak mümkün değil,

Sabiha Sertel kitabında yurttan ve mücadeleden ayrılışını acıyla anlatıyor. Ne yazık ki duyduğu acı, birşeyi değiştirmiyor. Türkiye Halkı Bayar-Menderes diktatörlüğünün altında inlemeye devam ediyor.

Sertel'in anıları 1950'de kesiliyor. Sabiha Sertel'in "Roman Gibi" adlı anıları, yakın tarihimize büyük ölçüde ışık tutan değerli bir yapıt. Revizyonistlerin yakın tarihimizi alabildiğine çarpıtmaya çalıştıkları günümüzde, Sabiha Sertel'in olaylara tuttuğu ayna, daha büyük bir değer taşıyor.

Sabiha Sertel'in akıcı uslubu, "Roman Gibi"yi, bir öykü kitabı gibi bir çırpıda okutturuyor okuyucuya.

7den 70e spor... 7den 70e spor...

Ulusal Spor Kurultayı hazırlıkları sürüyor

- Ulusal Spor Kurultayı 15-16-17 Aralık günlerinde toplanacak

ANKARA

Ankara'da 15-16 ve 17 Aralık günleri düzenlenecek Ulusal Spor Kurultayı hazırlıkları sürdürülüyor. Karayolları Genel Müdürlüğü toplantı salonunda yapılacak kurultaya 300'e yakın kişi davet edildi.

Ulusal Spor Kurultayının tartışma konuları 7 ana bölümde ele alınacak. Bunlar: 1- Türkiye'de spor yönetiminde ana sorunlar, 2- Türkiye'de sporun ve spor örgütünün yasal çerçevesi, 3- Spor örgütünün öteki örgütlerle ilişkileri, 4- Ulusal ve uluslararası etkinlikler politikası, 5- Eğitim, 6- Amatörlük ve profesyonellik sorunları, 7- Spor tesisleri konularıdır.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne Fikret Ünlü asaleten atanıyor

Fikret Ünlü

ANKARA

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne vekalet eden Fikret Ünlü'nün bu göreve asaleten atanmasına ilişkin kararname Başbakan Bülent Ecevit tarafından imzalandı.

Fikret Ünlü'nün Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne asaleten getirilmesini öngören ve Gençlik ve Spor Bakanı tarafından imzalanan kararname önümüzdeki günlerde Cumhurbaşkanının onayına sunulacak.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur ile Başbakan Bülent Ecevit'in imzaladığı kararnameyi onaylaması halinde Fikret Ünlü, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü görevine asaleten atanacaktır.

Gençler Judo Şampiyonasından izlenimler

Kenan Nacır

- Şampiyonada iki sporcunun bariz bir şekilde şike yapması tepkilere yol açtı
- Salonun soğuk olması sakat sayısının yükselmesine neden oldu

KENAN NACIR

Zonguldak'ta iki gün süren Gençler Türkiye Judo Şampiyonasına çeşitli bölgelerden 86 judocu katıldı. Şampiyona başlamadan önce yapılan federasyon kurulları toplantısında lisansı olmayan sporcuların müsabaka yapamayacağı şeklinde bir karar alınınca, Kütahya bölgesinin judocuları şampiyonaya katılamadı. Çünkü lisanslarını federasyona tescile göndermiş, halen de alamamışlardı.

Zonguldak E.K.İ. takımının antrenörü ve Teknik Komite Üyesi Yılmaz Mesci'nin organizasyonda büyük emeği geçtiği belli oldu. Gelecek olan bütün sporcu, antrenör ve yöneticilere kalacak yer ayırtmıştı. Kimsenin bu konuda sorunu olmadı. Judo Federasyonu Genel Sekreteri Ercan Yılmaz da organizasyonda büyük pay sahibi idi.

Şampiyonada genellikle Ankara ve İstanbul takımları başarılı oldu. Küçük kentlerden gelen sporcular da takdir topladılar.

Karşılaşmaların yapıldığı Zonguldak Atatürk Kapalı Spor Salonu yeteri kadar ısıtılamadı. Salonun küçük minderinde sporcuların karşılaşmalardan önce ısınması istendiyse de, sporcular ısınmadan karşılaşmaya çıktılar. Salonun soğuk olması nedeniyle de karşılaşmalarda sakatlanma olayları çok oldu. İstanbul'dan gelen kafilenin dönüşünde elleri, kolları sarılı olan sporcular şaka konusu idi.

Bu yıl Gençler Türkiye Judo Şampiyonasında ilk defa, kilolarında 1. ve 2. olan sporculara maaş bağlandı. İlk sekiz dereceyi alan judoculara da yolluk ödendi. Şampiyonada en kötü olan yön de, Ankara bölgesinin iki sporcusunun şike yapmaları idi. Anlaşmalı karşılaşma yapan Ankara bölgesinin iki asker sporcusu diskalifiye edildi.

Şampiyonadan önce bir hakem semineri yapıldı. Şampiyona sonunda semineri yöneten Merkez Hakem Komitesinden Ahmet Berkol ve Federasyon Başkanı Resul Yolcu'ya, Zonguldak bölgesi birer şilt verdi.

Atletizm Federasyonu 1978 sezonunda kırılan 66 rekoru onayladı

ANKARA-THA

Atletizm Federasyonu Kurthan Fişek'in Başkanlığında Ankara'da yaptığı toplantısında 1978 Pist mevsiminde kırılan toplam 66 rekoru onayladı. Ayrıca 1979 sezonu için iç ve dış temaslarını tespit etti.

Bu arada Federasyon Kurulu atletizmin geniş kitlelere yayılması konusunda ilke ve görüş birliğine vardı.

Atletizm Federasyonu tarafından yapılan açıklamaya göre geçen sezon büyük erkeklerde 25, genç erkeklerde 4, yıldız erkeklerde 5, büyük bayanlarda 10 ve genç kızlarda 6 yeni Türkiye rekoru kırıldı. Kapalı salonda kırılan rekor sayısı ise 16 olarak belirlendi.

Federasyon Kurulu ayrıca Temel Erbek'in üç adım atlamada yaptığı 16.20'lik dereceyi ise yılın en iyi derecesi olarak belirledi.

Federasyon Kurulu'nu yaptığı taplantıda Bulgaristan, Sovyetler Birliği Polonya ile dış temaslarda bulunması için yapılan çalışmalar dikkat çekti.

Önümüzdeki Balkan Oyunları ile Akdeniz Oyunlarına hazırlık olmak amacıyla atletlerin 44 dış yarışmaya katılması kararlaştırıldı.

Bu arada, kısa vadede atletlerin beslenme, sosyal güvenlik, malzeme, yetişkin çalıştırıcı gereksinimi öncelikle ele alınacak.

Yapılan açıklamaya göre en fazla rekor kıran atletler Sermet Timurlenk ve Ayşe Özkol oldular. Her iki sporcu da 5'er kez rekorlarını yenilediler.

1978 mevsimindeki rekorların sahipleri şöyle:

Selim Ergun (1). Sermet Timurlenk (5), Necdet Ayaz (1), Mehmet Yurdadön (3), İlhan Ağırbaş (3), Cem Dinç (1) Ekrem Özdamar (2), Tayfun Aygün (3), Temel Erbek (1), Turan Kahraman (3), Şükrü Çaprazlı (2), İbrahim Eksin (1), Erdoğan Akdağ (1), İrfan Özdemir (3), Sefa Het (2), Tayfun Esmer (1), Önder Toker (1), Fahrettin Karaduman (1), İlyas Okan (1), Hanefi Atmaca (1), Ömer Remzi Tülek (4), Neşe Çetin (1), Ayşe Özkol (5), Nuriye Yaydar (1), Katrin Paker (3), Semra Dicle (1), Selma Çetin (1), Esen Özgören (3), Deniz Ataç (2), Filiz Salman (1), Şahinde Güneş (1)

Deplasmanlı 2. Voleybol Ligi iptal edildi

ANKARA (AA)

Voleybol Federasyonu Başkanı Özcan Mutlugil düzenlediği basın toplantısında Federasyonun faaliyetleri ve Voleybol hakemlerimizin Avrupa kupalarında yönetecekleri maçlar hakkında bilgi verdi.

Federasyon Başkanı Özcan Mutlugil 1978-1979 sezonu çalışma proğramında gösterilen 2. deplasmanlı voleybol liginin yasal olmaması nedeniyle iptal edildiğini açıkladı

Resmi gazetede yayınlanan Deplasmanlı Türkiye Voleybol yönetmeliğinin yeni bir küme teşkili için yetki vermediğini ifade eden Mutlugil, bu ligin kurulması için Federasyon Kurulunun da onayı olmadığını bildirdi.

Voleybol Fikstürünün, bazı hatalar nedeniyle gözden geçirildiğini belirten Mutlugil Voleybol hakemlerinin hangi maçları yöneteceklerini açıkladı.

Yalnız Avrupa Kupalarında 20 Türk Voleybol hakeminin görev alacağını belirten Mutlugil 2. turda rakibi Kortrıjk'ı elediği takdirde Eczacıbaşının muhtemelen Polonya'nın Polowien ekibi ile oynayacağını, bayanlar müsabakasında ise Eczacıbaşının İsviçre'nin Üniversal takımı ile karşılaşacağını söyledi.

Basketbolda geçen hafta

Beşiktaş bu hafta Taçspor karşısında farklı galibiyet aldı.

Bu haftaki karşılaşmalar oldukça kalitesizdi

AYKUT TÖLEGEN

Geçen hafta sahası kapalı olan Beşiktaş kendi seyircisi önünde hızlı ve canlı bir oyun oynayarak Taçspor'u 87-67 yendi. Beşiktaş ikinci yarıdaki süratli oyunu ve Erman'ın şutlarıyla farklı bir galibiyet almayı başardı. Taçspor'un müdafada zayıf görüldüğü karşılaşmada, Beşiktaş ilk yarıyı 36-30 bitirdi.

Kümede kalma mücadelesi veren ve haftalardır galibiyet yüzü göremeyen Karşıyaka, Fenerbahçe'yi 106-74 gibi farklı bir sonuçla yendi. Ligin alt sıralarında bulunan Fenerbahçe karşılaşmada kötü bir oyun çıkarırken Karşıyaka Nadir, Geofrey, ve Şadi'nin şutlarıyla ve ribaunt mücadeleleriyle sonuca ulaşmaya çalıştı. Karşılaşmanın ilk yarısı 52-36 Karşıyaka'nın lehine kapandı.

Lig sonuncusu Şekerspor, Ankara'da DSİ Spor'u 92-75 yenerek tehlikeli bölgeden uzaklaşma mücadelesinde büyük bir adım attı. Üstün bir oyun çıkartan Şekerspor karşısında DSİ Spor ilk yarıyı 46-42 yenik kapattı.

Tofaş SAS, Galatasaray'ı rahat bir oyunla 93-66 yenmeyi başardı. Karşılaşmanın ilk yarısı 46-35 Tofaş lehine sonuçlandı.

Ligin öteki maçlarında ise, Ziraat Fükültesi yarım basket farkla Yenişehir'i 74-73 yendi.

Eczacıbaşı-Efes Pilsen maçı ise, Lig lideri Eczacıbaşı'nın Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupasındaki maçı dolayısıyla yapılmadı.

Basketbol Puan Cetveli

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Eczacıbaşı	7	7	-	-	608	479	21
Tofaş SAS	7	7	-	-	595	516	21
Ziraat Fak.	8	5	-	3	584	556	18
Efes Pilsen	7	4	2	1	541	510	17
Beşiktaş	8	4	-	4	621	588	16
Yenişehir	7	3	1	3	609	586	14
DSİ Spor	8	3	-	5	649	672	14
Karşıyaka	8	2	1	5	627	644	13
Şekerspor	8	2	1	5	605	633	13
Taçspor	8	2	1	5	627	682	13
Galatasaray	8	2	-	6	616	608	12
Fenerbahçe	8	2	-	6	580	685	12

Futbol Federasyonu Hukuk Kurulu, kulüplere yapılacak para yardımını görüşüyor

ANKARA (AA)

Futbol Federasyonu Hukuk Kurulu, Milli Takıma oyuncu veren kulüplere yapılacak olan parasal yardım meselesini görüştü.

İlk etapta Milli Takım için düşünülen bu uygulamanın Dernekler Yasasının bazı maddeleri ile çelişkili görülmesi üzerine konu Hukuk Kuruluna sevkedilmişti.

Elde edilen bilgiye göre, uygulama Kurul üyeleri arasında incelenip tartışıldıktan sonra açıklığa kavuşacak ve yönetmelik maddesi geçerlilik kazanacak.

Basketbol Federasyonu Başkanı: Erel: "Yabancı oyuncu transferi ve gizli profesyonelliği açığa çıkaracağız"

İZMİR (AA)

Basketbol Federasyonu Başkanı Uğur Erel, İzmir'de yaptığı açıklamada, "Yabancı oyuncu transferi ve gizli profesyonelliği açığa çıkaracağız" dedi.

Uğur Erel açıklamasında, basketbolun sorunlarını planlı bir şekilde değerlendirip, geleceğe dönük çalışmalar yapılacağını belirtti.

Basketbolu ulusal spor politikası paraleline oturtmak için çalıştıklarını söyleyen Erel, kulüplerin sorunlarını federasyonun en acil meselesi olarak değerlendireceklerini, bu işin antrenörlerini okul bilinci içinde yetiştirmek istediklerini sözlerine ilave etti. Uğur Erel konuşmasının sonunda, "Yabancı oyuncu transferi ile gizli profesyonelliği açıklığa kavuşturacak önlemlere çok kısa zamanda işlerlik kazandıracağız" dedi.

Devlet Planlama Teşkilatı İstanbul'a 12.500 kişilik kapalı salon yapılmasını kararlaştırdı

ANKARA

Devlet Planlama Teşkilatı İstanbul'da yapımı düşünülen 12.500 kişilik kapalı spor salonuna gerekli izni verdi.

İstanbul Yedikule semtinde 30 bin metrekarelik bir arazi üzerine inşa edilecek olan kapalı spor salonu 12.500 kişi kapasiteli olacak. 250 milyon liraya mal olacak olan salonun içinde ayrıca eğitim ve hazırlık çalışmalarının yapılacağı 8 salon daha bulunacak.

Ankara'da bir kişi öldürüldü...

(Baştarafı 1. Sayfada)

tabanca ve bir şarjör çevresinde de 12 adet boş kovan bulundu.

Emniyet Müdürlüğü'nün açıklamasında, Yener Demirer'in 31 Mayıs 1977 tarihinde İsmetpaşa Mahallesi'nde Ali Sayın'a ateş ettiği, yine aynı gün müşteri olarak bindiği taksi şöförünü silah zoru ile soyarak arabasını aldığı ve 10 Temmuz 1977 günü de İsmetpaşa Mahallesi'nde güneyliler kahvehanesinin otomatik silahlarla tararak iki kişinin öldürülmesi, bir kişinin yaralanması olaylarından dolayı arandığı belirtildi.

● Demetevler birinci cadde de bulunan pasajda Veysel Yılmaz adlı bir şahıs tabanca ile öldürülmüş olarak bulundu.

● Cebeci semtinde bir süre önce, bir kahvehaneden bir öğrenciyi kaçırmak isterken, siyasi polisle çatışan ve bir polisi ağır yaralayan Esir Türkler Kurtuluş Ordusuna bağlı yedi kişi yakalandı.

Çeşitli yaralama ve saldırı olaylarına karıştıkları da belirtilen faşist ETKO üyelerinin adları şöyle: Selim Gözütok, Naim Gündüz, Mehmet Kundakçı, Mustafa Akça, Osman Tunç, Ahmet Vural ve Ertuğrul Sağlam.

● Ziraat Bankası Akay Şubesi soygunu ile ilgili bir kişinin daha yakalandığı açıklandı.

● Balgat'ta dün çıkan olay da Özcan Tekin adlı kişi tabanca ile yaralandı. Slogan tartışması sonucu çıkan olay gelişerek silahlı çatışmaya dönüştü. Yetkililer soruşturmanın sürdürüldüğünü ve ismi açıklanmayan bir kişinin gözaltına alındığını belirttiler.

● Öte yandan evvelki gün meydana gelen olayları protesto etmek için Haccettepe Üniversitesi öğrencileri Kızılay'da korsan gösteri yaptılar. Öğrenciler Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusundaki jandarma baskısını protesto ettiklerini belirttiler.

ERZİNCAN'DA

Erzincan'da önceki gün bir kadının ölümü ile ilgili olarak bir açıklama yapan Erzincan Valisi. "Ölen kadının Hatemi Yılmaz adlı oğlunun sağcı yayınlar satan bir kitabevinin sahibi olduğunu ve bir ay önce gene aynı evin kurşunlandığını" bildirdi. Öte yandan Hatemi Yılmaz'a birkaç gün önce "THKO Halk Mahkemesi" tarafından kendisinin öldürüleceğini belirten bir mektup geldiği ileri sürüldü.

Patlamadan sonra 1000'e yakın MHP'li komando dün sabahın erken saatlerinde toplanarak yürüyüş ve gövde gösterisinde bulunmaya başladılar.

Erzincan Devlet Hastanesi ve Dörtyol çevresini işgal eden komandolar halk üzerinde terör estirmeye başladılar. Olaydan sonra birçok esnafın dükkanlarını kapadığı bildiriliyor.

Son patlama ve MHP'lilerin gövde gösterisi Erzincan'da yeni tertiplerin hazırlığı olarak nitelendiriliyor. Olay, 1975 yılındaki olayların bir benzeri olarak değerlendiriliyor. Birçok esnaf, komandoların saldırılarından korunmak amacıyla dükkanlarını kapatmış bulunuyor.

Daha önce de Cumhuriyet mahallesinde komandoların saldırıları sonucu iki kişi bıçaklanmıştı.

Olaydan sonra polis ve jandarmanın sıkı önlem aldıkları, bazı kahvelerin basılarak, kimliği bulunmayan yurttaşların götürüldükleri bildiriliyor.

BURSA'DA

Karacabey İlçesinin Bayramdere köyü Yeniköy sahilinde 20 yaşlarında olduğu bildirilen bir erkek cesedi bulundu.

Kimliği belirlenemeyen gencin bir ay önce denizde boğularak öldüğü ve cesedin bir ay sonra sahile vurduğu belirlendi. Cesedin üzerinde mavi kareli ceket, kurşuni renkli boğazlı kazak ve mavi pantolon bulunduğu öğrenildi.

ADANA'DA

Önceki gece Ziyapaşa bulvarında İbrahim Özsoy adlı mühendis motosikletli iki kişi tarafından tabancayla vurularak öldürüldü. Saat 18.45 sıralarında evine gitmekte olan ve Güney Sanayi Fabrikasında mühendis olarak çalışan Özsoy, ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılırken öldü.

Bilindiği gibi Adana'da bir süredir motosikletli kişiler halka ve kahvelere saldırıyor ve bu yolla birçok kişiyi yaralıyorlar. Bir hafta kadar önce de gene motosikletli bir saldırıdan sonra MHP'li Derviş Kıpçak yakalanarak tutuklanmıştı.

İSTANBUL'DA

● CHP'li Bayrampaşa Belediye başkan yardımcısı Murat Kalaman önceki gece otomobili ile evine giderken silahlı saldırıya uğradı. Saldırı sonucu otomobilde hasar meydana geldi.

● Şişli Siyasal Bilimler Yüksek Okulu öğrencileri dün boykota başladı. Öğrenciler adına yapılan açıklamada okul yöneticilerinden okul senatosunun Siyasal Bilimler Fakültesine devri konusunda geçen yıl almış oldukları kararın uygulanması istendi.

● Şehremini Lisesi önünde beş ay önce çıkan bir olayda polise karşı koyduğu iddiası ile yargılanan Cezmi Ancil iki yıl hapis cezasına çarptırıldı.

BALIKESİR'DE

Bir öğrencinin öldürülmesi, bir öğrencinin yaralanması olaylarına karışmak ve CHP Balıkesir İl Başkanlığı binası ile birçok kahvehaneye ateş açmak suçlarından sanık olarak aranan Hüseyin Şahin Giray adındaki faşist dün yakalandı. Sanık gönderildiği mahkemece tutuklanarak cezaevine gönderildi.

KONYA'DA

Şekermurat Mahallesinde Recep Öztekin'e ait bir kahveye sabaha karşı tahrip gücü yüksek bir patlayıcı madde atıldığı ve binada büyük hasar meydana geldiği bildirildi.

İZMİR'DE

Konak meydanındaki Belediye Sarayı inşaatına konan tahrip gücü yüksek patlayıcı madde, görevli ekip tarafından etkisiz hale getirilmeye çalışılırken infilak etti. Görevli ekipte bulunan başkomiser Ulvi Yurdaer, ile polis memuru Azmi Sarıyar, çeşitli yerlerinden yaralanarak tedavi altına alındılar. Olayla ilgili olarak akşam ticaret lisesi öğrencisi İbrahim Yurda yakalandı.

MALATYA'DA

● Tekelde çalışan Hamit isimli komando, Malatya'da bir eve dinamit atarken suçüstü yakalandı. Daha önce de aynı kişi, bazı işçileri tehdit ederek dövmüştü.

● Fırat Mahallesinde oturan Rıza Turhan'ın evine gece 03.30 sularında tahrip gücü yüksek olan patlayıcı madde atıldı. Rıza Turhan daha önce de komandolarca tehdit edilmişti. Patlayıcı madde atanların Ülkücü Gençlik Derneği Şubesine kaçtıkları bildirildi.

İkinci...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ayrı dava açılmış bulunuyor.

İstanbul Dördüncü Ağır Ceza Mahkemesinde görülen bugünkü davada da gazetemizin adı geçen belgeyi yayınlamakla devlet sırlarını ifşa ettiği iddia ediliyor.

7 Kasım tarihinde başlayan ve 25 Ocak'a ertelenen ilk Kontrgerilla davasında Yazıişleri Müdürümüz Büyüközden'in 5-10 yıl hapsi istenmişti.

Kamuoyunda büyük yankı uyandıran Kontrgerilla yayınımız üzerine Büyüközden hakkında açılan davalarda, Yazıişleri Müdürümüzü çok sayıda avukat savunuyor.

Kontrgerilla adlı cinayet şebekesini sanık sandalyesine gönderecek nitelikteki belgelere ilişkin tek bir soruşturma açılmazken gazetemizin yargılanması hukuk çevrelerinde ve kamuoyunda büyük tepkiyle karşılanıyor.

TELEVİZYON

18.30 HABERLER

18.33 BİZİM SOKAĞIMIZ
19.00 ARI MAYA

19.40 TÜRK HALK MÜZİĞİ
İstanbul Televizyonunca hazırlanan programda Türk Halk Müziği solisti Yıldız Tezcan izlenecek. Sanatçı programda şu türküleri söyleyecek. Vardım Hind Eline Kumaş Getirdim, Kahpe Felek Sana Ne Ettim?, El Vurup Yaremi İncitme Tabib, Köprünün Başlarında, Aşağıdan Gelir Omuz Omuza ve Çay Elinden Öteye

20.00 TATLI KAHRAMANLAR
Küçük seyirciler için hazırlanan ve Woody-Wood Parker'in (Ağaçkakan Parker) serüvenlerini yansıtan çizgi film dizisinden bir bölüm yayınlanacak.

20.30 HABERLER
21.10 MİNİK KONSER

21.15 ÇARŞAMBA GECESİ
Adil Daldal, Vedat Tayyar Erdamar, Uçman Sungur, Cengiz Baysal ve Uğur Dündar'ın birlikte hazırladıkları programda yurdun değişik yörelerinden derlenen ilginç konular ve gülmecelerde Müjdat Gezen yer alıyor.

22.45 NAKLEN YAYIN
Türkiye ile Galler arasında yapılacak olan Avrupa Uluslar Kupası futbol karşılaşması, Galler'den yayınlanacak.

00.15 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
06.02 Günaydın
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Dost Elinden
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler
21.02 Konuların İçinde
22.02 TBMM Saati
23.00 Haberler
23.10 Şarkılar
01.00 Kapanış

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.50 Hafif Müzik
11.45 Şarkılar
12.20 Yaşayan Hukuk
13.00 Haberler
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.15 Tarih Defteri
14.35 Yabancı Dil
16.20 Arkası Yarın
18.00 Yurttan Sesler
19.00 Haberler
19.45 Karma Fasıl
20.15 Türk Hafif Müziği
20.30 Olayların İçinden
21.00 Radyo Tiyatrosu
23.30 Haberler
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
11.00 Öğleye Doğru
12.00 İşte Müzik
13.00 Konser Saati
14.30 Hafif Batı Müziği
17.00 Dünden Bugüne
19.00 Müzik Şöleni
20.00 C.S.O. Konseri
22.00 Caz Müziği
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

CHP ortak...

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Bazı kamu görevlileri tarafından tarafsızlık kisvesi altında CHP'ye karşı görev yapıyor. Solculuk kisvesi adı altında CHP'lilere saldırıyor, partililerimiz hapsediliyor hatta işkence görüyorlar.

"Kars Valisi sağcıdır ve tembelin tembelidir. Kars Emniyet Müdürü MC'lidir ve zalimdir. Bugün Kars'ta İçişleri Bakanı, bu sağcı kişileri istihdam etmekte ve bunların kanunsuz davranışlarını tasvip eder görünmektedir. Sayın İçişleri Bakanı İrfan Bey, bu kadar beceriksiz hareketlerinizden ötürü, ayrıca siz de görevde kalıp kalmama bakımından diğer arkadaşlarınız gibi durumunuzu gözden geçirmek istemez misiniz? Aksi halde Kars'ta CHP'lilere yapılan baskıları ve bir kısım halkı hedef alan resmi belgeleri açıklamak mecburiyetinde kalacağım."

Konya Milletvekili Ahmet Çobanoğlu da söz alarak, resmi ilan ve kağıt tahsisiyle ilgili hükümet politikasına karşı çıktı. Çobanoğlu resmi tahsisli 1960'dan önceki DP devri ve tek parti devrinde resmi ilan dağıtımının bir baskı unsuru olarak kullanıldığını, bugün ise bir savurganlık örneği olduğunu söyledi.

Muş Milletvekili Burhan Garip Şavlı, Başbakanın eşi Rahşan Ecevit'in Muş gezisi üzerinde durarak, burada hükümete karşı güçlerin tertibine gelindiğini söyledi. Şavlı bazı kişilerin Rahşan Ecevit'e hükümeti destekler görünüp, otelde misafir ettiklerini sonra da faturasını İl İdaresine ödettiklerini öne sürdü.

GÜNEŞ, ECEVİT VE BULUTOĞLU'NU ELEŞTİRDİ

CHP Kocaeli Milletvekili Turan Güneş, CHP Ortak Grubunda İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu hakkında verdiği gensoru önergesi hakkında yaptığı konuşmada, Başbakan Bülent Ecevit ve Bulutoğlu'nu eleştirdi.

Güneş, Bulutoğlu hakkında verilen bu önergenin cumhuriyet tarihinde bakanlar hakkında verilmiş ilk gensoru önergelerinden biri olduğunu, hükümet üyeleri hakkında da bu tür gensoruların verilmesinin bilimsel ve normal bir uygulama olduğunu söyledi.

Güneş bir kısım basında tutumunun "isyan etmek, bela çıkarmak" şeklinde yorumlandığını, kimsenin yorumuna karışmak istemediğini belirtti.

Ecevit'in bir gün önce grupta yaptığı konuşmasında "Bazı kimselerin parti içi ortamdan yararlandıkları" şeklindeki sözlerini zamansız ve talihsiz olarak niteleyen Güneş, bu konuda şöyle dedi:

"Elbette bakanlar hakkında kişisel gensoru önergeleri verilebilir. Bazı kişilerin birtakım kişisel meseleleri olabilir. Fakat Sayın Başbakanın grupta yaptığı konuşma bilimsel olarak doğru olmakla birlikte talihsizlik oldu. Sanki bu mesele benim kişisel bir meselemdi. Önergenin altında 14 imza var. Onlar da mı kişisel meselenin peşindeler. Bu arkadaşlar benim kişisel meselemin yardımcısı tayfalar değiller. Onlar adına konuşmuyorum" dedi.

Güneş konuşmasının İşletmeler Bakanı Bulutoğlu ile ilgili bölümünde Bulutoğlu'nun hakkında verilen önergeyi araştırmaya ve incelemeye gerek duyulmadan açıklama yaptığını ve bu önergenin 14 imza taşıdığının farkında olmadığını belirtti. Güneş konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Anlaşılan Sayın Bulutoğlu bir unutkanlık içindedir. Kendisi de profesör olan Bulutoğlu da bilir. Bizim profesörlük mesleğinde unutkanlık vardır. Hocalar eskiden söylediklerini unuturlar. Öğrenciler 'hoca eskiyi unuttu' derler. Hocalar bazen söylediklerinin tersini yaparlar ama siyaset hayatında unutana, aksini söyleyene yalancı derler."

Bazı milletvekili ve senatörlerin kendisine "bulmuşsun bir garip bakanı yükleniyorsun" dediklerini, Bulutoğlu'nun garip olduğunu kabul etmediğini belirten Güneş, "Ben sayın bakanı garip görmüyorum, garipten de bakan olmaz" dedi.

CHP Grubu yaptığı toplantı sonunda Kenan Bulutoğlu hakkındaki önerge üzerine Perşembe günü görüşmelere devam edilmesini kararlaştırdı. Görüşmeler kararlaştırıldıktan iki tam gün sonra Bulutoğlu hakkındaki gensoru önergesi Ortak Grupta oylanacak.

Türkiye...

(Baştarafı 1. Sayfada)

lar. Yeni toplantıda belli bir ilerleme sağlanmasının Ecevit-Karamanlis görüşmesi olasılığını artıracağını ifade ediyorlar.

Türkiye Kıta Sahanlığı konusunda imzalanmış bulunan Cenevre Anlaşmasına kendini bağlı saymıyor. Buna bağlı olarak da adaların kendilerine bağlı kıta sahanlıkları bulunmadığını savunuyor. Cenevre anlaşmasına göre adalar özel anlaşmalara konu sayılıyor. Türkiye Ege adalarını Anadolu'nun bir devamı olarak görüyor. Buna dayanarak da Ege kıta sahanlığının aslında adaların değil, Anadolu'nun kıta sahanlığı olduğu görüşünü savunuyor.

Türkiye bu noktadan hareketle adalarla Anadolu arasındaki kıta sahanlığının eşit olarak paylaşılmasını, adaların doğusundaki bütün kıta sahanlığının ise Türkiye'ye ait olmasını istiyor.

Yunanistan'ın çıkış noktası ise Adaların ayrı kıta sahanlığı olduğu şeklinde özetleniyor. Yunanistan, toprak bütünlüğünün gerek karada, gerekse adalar bölgesinde bölünmez olduğunu söylüyor. Buna dayanarak da adaların batısında kıta sahanlığının Yunanistan'a ait olduğunu iddia ediyor. Yunanistan Cenevre anlaşmasının uygulanmasının henüz ortaya çıkmadığını, Kuzey Denizindeki Almanya ve Danimarka arasındaki ve Manş denizindeki kıta sahanlığı anlaşmazlıklarının çözüm biçiminin Türkiye ile Yunanistan arasındaki anlaşmazlığın çözümüne örnek olamayacağını öne sürüyor.

Paris'te biraraya gelecek olan taraflar anlaşmazlıklara bir çözüm bulmaya çalışacaklar.

Ancak gözlemciler bu toplantıda önemli bazı sonuçlar beklenmesinin gerçekçi olmayacağını ileri sürüyorlar.

Örek...

(Baştarafı 1. Sayfada)

için göreve devam edileceğini, istifaların ise bu süre içinde yürürlüğe girmeyeceğini açıkladı.

10 kişilik Örek Kabinesinde son üç gün içinde meydana gelen istifalar sonucu hükümette Başbakan dışında sadece iki bakan kalmıştı.

Örek Kabinesinin Birleşmiş Milletler çalışmaları için New York'da bulunan Denktaş'la kurduklari temas sonucu görevi birkaç gün daha sürdürmeyi kararlaştırdıkları bildirildi.

Bakırköy...

derildi.

Olayı üstlenen TİKKO'cuların öldürdüğü polis memuru Ali Rıza Baydinli ... Bakırköy Osmaniye Karakolu'nda görevli olup evli ve bir çocuk babası idi.

Dev-Genç ve Mem-Der baskı tasarılarına karşı çıktı

İSTANBUL (ÖZEL) DEV-GENÇ (Tüm Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu) Ecevit hükümetince hazırlanan baskı tasarılarının faşistler tarafından desteklendiğini bildirdi.

Memurlar Derneği (MEM—DER) Hükümet tarafından çıkarılmak istenen yeni baskı tasarılarına karşı çıktı. Genel Başkan Baki Özilhan imzasıyla yayınlanan açıklamada iki süper devlet arasında denge politikası izlemeye son verilmeden, Kontrgerillanın üzerine gidilmeden, faşist odaklar dağıtılmadan anarşinin önlenemeyeceği bildirildi.

Kaçışı MHP Eyüp...

(Baştarafı 1. Sayfada)

kaçtığı Kırşehir'in Mucur ilçesinde Ümit adındaki bir diş doktorunun yardımı ile Kırşehir nüfus memurluğundan sağladığı belirtildi.

Mustafa Baki Gülcan verdiği ifadede 1975 yılında Gaziosmanpaşa MHP Gençlik kollarına üye olduğunu, daha sonra açılan Gaziosmanpaşa Ülkücü Gençlik Derneğine üye kaydolduğunu ve bu derneğinde kapanması üzerin başka bir derneğe üye olmayıp, sözkonusu derneklere sürekli gelip gittiğini belirtti. Gülcan, 1977 yılına kadar genellikle sloganları silmek, slogan yazmak, afiş yapıştırmak ve bildiri dağıtmak türünden eylemlere katıldığını bu tarihten sonra da silahlı eylemlere katıldığını açıkladı.

KARIŞTIĞI OLAYLAR

Mustafa Baki Gülcan, 1977 yılında Haldun Kesemenoğlu, Savaş Mavi-engin ve Feridun Gazanfer adlı arkadaşları ile bildiri dağıtırken, Bayrampaşa Meslek Lisesi öğrencilerinden Timur adlı bir öğrencinin dağıttıkları bildiriyi yırtması üzerine Gaziosmanpaşa MHP Gençlik kolları başkanı Ertuğrul Erdem'den aldığı tabanca ile bu kişiyi yaraladığını açıkladı. Yine aynı tarihlerde Göçmenler Derneği başkanı olarak bildiği Dr. Necati Saka'nın evine Ülkü Ocaklarından sağladıkları dinamiti arkadaşı Gürsel Celep'le birlikte attığını, bir süre sonra da gene aynı kişinin Gaziosmanpaşa'daki muayenehanesini Gürsel Celep, Metin Tekindağ (gasp suçundan tutuklu) ve İsmail Keskinbıçak (tutuklu) ile birlikte bombaladıklarını söyledi. Yapılan açıklamada sanığın karıştığı diğer bombalama olayları şöyle sıralandı:

"1977 Kasım ayında Sağmalcılar Ülkü Ocaklarından aldığı dinamit ile yanındaki arkadaşı ve halen dinamit taşımak suçundan tutuklu bulunan Salih Aksak ve o tarihlerdeSağmalcılar Ülkü Ocakları başkanı olduğunu bildirdiği Cemil ile Sağmalcılar Kartaltepe Halkevini bombalamak.

1977 Aralık ayında TİP'in Afişleme yapmalarına karşılık gözdağı vermek amacı ile Metin Çetindağ ve İsmail Kesinbıçak ile beraber patlayıcı madde atmak.

Gülcan kendi ifadesine göre ilk silahlı eylem 14 Aralık 1977 günü karıştı. G.Osmanpaşa 4. yoldaki Avcılar kahvesinde daha önce bir arkadaşını öldürdüğünü öğrendiği Ömür Metin Coşkun ile solcu olarak tanıdığı Sinan Hepşen, Metin Burunsuz'a da ateş açtı. Olayda, Metin Burunsuz ve Ömür Metin Coşkun yaralanmış, Sinan Hepşen ise olay yerinde ölmüştü.

SAHTE NÜFUS KAĞIDI OLAYI

Mustafa Baki Gülcan sahte nüfus kağıdını nasıl sağladığını da polise şöyle anlattı:

"14 Aralık 1977 günü işlediğim cinayet ve yaralama olayından sonra Aksaray MHP İl Gençlik Kolları Lokaline gittim. Aynı binanın dördüncü katındaki Ülkü Ocakları Derneğine çıktığımda İstanbul Ülkü Ocakları Başkanı Mehmet Acar ile karşılaştık. Olayı kendisine anlattığım Mehmet Acar bana Kayseri Yurdunda kalabileceğimi söyledi. Kayseri Yurdunda saat 20.00 haberlerinde yaptığım olayın geçmesi üzerine korkuya kapılarak tekrar MHP İstanbul İl Gençlik Kollarına gittim. Burada Haluk adında bir kişi bana beş yüz lira vererek Kemal Ata'nın evinde kalmamı sağladı. Ülkü Ocakları Genel Sekreteri olduğunu sonradan öğrendiğim Kemal Ata'nın evinde yaklaşık bir ay kadar saklandım. Polisin burada saklandığımı öğrenmesi üzerine Kemal Ata bana beş yüz lira vererek Kırşehir'in Mucur ilçesine gitmemi ve orada diş doktoru Ümit ile temas kurmamı söyledi. Gittiğim dişçi Ümit'in evinde de 25 gün kadar kaldım. Olayı anlattığım Dr. Ümit'e kimliğimin olmadığını belirttim. Kendisi bana kimlik kartı sağlayabileceğini söyledi. Sonra Mucur Nüfus Memurluğunda benim için Mustafa Yılmaz adı ile kimlik kartı çıkartılmıştı. Yeni kimliğim ve Dr. Ümit'ten aldığım borç para ile yeniden İstanbul'a geldim."

Yetkililer. Gülcan'ın İstanbul'a geldikten sonra bir süre Edirnekapı öğrenci yurdunda da kaldığını ve buradan kendisine bir tabanca sağlandığının saptandığını bildirdiler.

Gülcan, buradan ayrıldıktan sonra bir süre Sakarya öğrenci yurdunda da kalmış ve 5.8.1978 günü Kumkapı'da polisin yaptığı bir arama sırasında üzerinde tabanca ile yakalanarak, Bayrampaşa cezaevine gönderilmişti.

BÜYÜK FİRARDAN SONRAKİ EYLEMLER

5.8.1978 günü (Mustafa Yılmaz) olarak girdiği Bayrampaşa Cezaevinden 2 Kasım 1978 günü kaçan sanık kaçış olayını şöyle anlattı:

"Vedat Kasımlar, Veli Can Oduncu ve İsmet Koçak ile cezaevinde tanıştım. Bu kişiler cezaevinden kaçacaklarını sık sık söylüyorlardı. Sözkonusu tarihte bu arkadaşları ziyarete gelen MHP Eyüp İlçe teşkilatından Hüseyin Çelik adlı kişi ile Cihat Seven'in kaçma planında büyük yardımları olmuştur. Bu kişiler zaten sık sık ziyarete gelirlerdi. Bunlar bir gelişlerinde de cezaevi ziyaret kabininin vidalarını söktüler ve camı kırdılar. Kalan demir parmaklıkları da daha önceden içeri sokulan bir demir testere ile Veli Can Oduncu ve Vedat Kasımlar kesmişlerdi. 2 Kasım 1978 günü ziyaret saatinde bu kabinden 13 kişi ziyaretçiler arasına karışarak kaçmayı başardık. Cezaevinden çıktıktan sonra kapının önünde beklemekte olan Cihan Sever'in otomobiline Veli Can Oduncu ve Turan Pınar'ın ağabeyi İsmail Pınar ile birlikte bindik (İsmail Pınar'ın yurtdışına kaçtığı öğrenilmiştir) Veli Can Oduncu Şehremeni'de bizden ayrıldı ben de otomobilden Fındıkzade'de inerek Sakarya yurduna gittim. Yurtta Vedat Kasımlar ile buluşarak Aksaray MHP İl Gençlik Kolları binasına gittik. Orada Cihat Seven ve Hasan Hüseyin ile karşılaştık. Daha sonra geceyi Hasan Hüseyin'in Kocamustafapaşa'daki evinde geçirdik. Bir ara Hasan Hüseyin, Ali Oğuzhan Cengiz'in Aksaray'da Malatyalı olan birinin kumarhanesinde kaldığını ve bizi de oraya götüreceğini söyleyerek evden ayrıldı. Onun uzun süre eve dönmemesi üzerine Vedat ile birlikte oradan ayrılarak Eyüp MHP İlçe Teşkilatına gittik. Burada Hüseyin Çelik'den üzeri tuğralı 9 ve 7.65 milimetre çaplarında iki tabanca aldık. Daha sonra geceyi geçirmek üzere Sakarya öğrenci yurduna geldik. Aynı gün Vedat ile birlikte Küçükçekmece'de Hoca adı ile tanınan Şerafettin Avşar'ın evine gittik. Veli Can Oduncu da buraya gelerek bize katıldı. Bu evde de dört gün kaldık.'

MHP BAKIRKÖY İLÇE BİNASINA GİTTİM

Sanık Mustafa Baki Gülcan, ifadesinde Hoca Şerafettin Avşar'ın evinden Vedat Kasımlar, Veli Can Oduncu ve Şerafettin Avşar ile birlikte Bakırköy MHP İlçe Teşkilatı Yönetim Kurulu üyesi Ömer Faruk Erkalem'in evine gittiklerini ve kendisinden para istediklerini Erkalem'in parayı kadınlar kolundan alabileceklerini söylediğini ancak buradan da para alamadıklarını belirtti.

Mustafa Baki Gülcan bu görüşmeden bir gece sonra Veli Can Oduncu Vedat Kasımlar ve Şerafettin Avşar ile birlikte Küçükçekmece Cennet Mahallesinde gezerlerken karşıdan gelen solcu olduklarını sandıkları bir gruba ateş ettiklerini ve bu arada bir kişinin ayağından yaralanarak yere düşmesi üzerine kaçtıklarını, geceyi hocanın evinde geçirdiklerini söylemiştir.

Sanık Mustafa Baki Gülcan ifadesinde yine Küçükçekmece Cennet Mahallesinde gezerlerken Hoca adı ile tanınan Şerafettin Avşar'ın solcuların hücresi olarak gösterdiği evden bir kişinin çıktığını ve elindeki torba ile otomobile binmek isteyen bu kişinin üzerine hep birlikte ateş ettiklerini, yaralanan kişinin aynı otomobil ile hastaneye kaldırıldığını ancak ertesi gün gazetelerden vurdukları kişinin Sadettin Kazan olduğunu ve hastanede öldüğünü öğrendiğini belirtti.

Mustafa Baki Gülcan, solcuların hücresi olarak bildikleri evi ertesi gece Vedat Kasımlar ve Şerafettin Avşar ile birlikte kurşunladıklarını ve burada da bir kişinin yaralandığını sonradan öğrendiğini söylemiştir. Sanık bu ifadesinde Şerafettin Avşar'ın devamlı yanında bulundurduğu 7,65 milimetre çapındaki ve Vedat Kasımlar'ın da 9 milimetre çapındaki tabanca ile ateş ettiklerini bildirdi.

Yetkililer sanığın ifadesinde bu evden de son olaydan sonra ayrıldıklarını ve Tepeüstü yakınlarında duvarlara afiş asan solcuların üzerine ateş açtıklarını daha sonra da Edirnekapı'daki kendi evine gitmeye karar verdiğini, ancak önce Sakarya Yurduna uğradığını ve bir dolmuş ile tek başına evine giderken Edirnekapı Kilisesinin bahçesine tabanca ile ateş ettiğini, bu olay üzerine eve gitmekten vazgeçerek Sakarya Yurdu'na geri döndüğünü söylediğini açıkladılar.

Gülcan, 22 Kasımda da Vedat Kasımlar ile birlikte amcası Dr. Hüsamettin G. Gülcan'ın otomobilini silah tehdidi ile aldıklarını, arabayla Çekmece'ye geldiklerinde de yakalandıklarını açıkladı. Sanık bu arada da yakalanmadan evvel Kasımlar ile birlikte Aksaray Ülkücü Gençler Derneğine gittiklerini ve burada karşılaştıkları İstanbul Ülkücü Gençler Derneği Başkanı Recep Öztürk'ten çeşitli süreler içinde 6-7 bin lira aldıklarını da açıkladı.

Baki Gülcan, Emniyet Müdürlüğünde gazetecilerin çeşitli sorularını cevaplandırırken yaptıklarından pişmanlık duymadığını, karşıt görüşten olduğunu bildiği herkesi gözünü kırpmadan öldürebileceğini belirtti.

Toplumlararası.

(Baştarafı 1. Sayfada)

büyük ölçüde benziyor.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Waldheim'ın raporunun sunulmasından sonra sorunu görüşmek üzere Haziran 1979'da yeniden toplanacak.

TÜRK VE RUM TARAFININ TEPKİLERİ

Türkiye saatiyle dün sabah 01.30'da başlayan Konsey toplantısında, ilk olarak Türkiye'nin BM Daimi Temsilcisi Orhan Eralp söz aldı. Karar tasarısının Türkiye'yi bağlamayacağını söyleyen Eralp, "Bizim görüşümüz alınmadan hazırlanan bir karar tasarısını kesinlikle kabul edemeyiz" şeklinde konuştu.

Kıbrıs Türk Toplumu lideri Rauf Denktaş ise toplantıda yaptığı konuşmada, "Hakça olmayan ve soruna çözüm getirmeyeceğine inandığımız bu kararı kesinlikle reddediyoruz" dedi. Rum hükümetini "Kıbrıs Türk toplulüğunu ortadan kaldırma girişimini tamamlama yollarını aramakla" suçlayan Denktaş, Kıbrıs'ta iki toplum arasında uyum ve işbirliğini yansıtacak bir federasyon kurulabilmesinin mümkün olduğunu ve bunu istediklerini söyledi.

Denktaş, tasarının kabul edilmesinden sonra yaptığı açıklamada ise, "tek yanlı" olarak nitelediği kararla ilgili olarak "Biz bu tasarı altında müzakere yapamayız" dedi. Kıbrıs Rum Dışişleri Bakanı Nikolas Rolandis'in Konsey'deki konuşmasına da değinen Denktaş, "Kıbrıs'a döndüğümüz vakit, Kuzey Kıbrıs'ın bağımsızlığını ilan ederek Bay Rolandis'e onun eşidi olduğumuzu gösterebiliriz" şeklinde konuştu. Kıbrıs Türk Toplumu lideri toplantıdan sonra BM Genel Sekreteri Waldheim'la bir görüşme yaptı.

Rum Dışişleri Bakanı Rolandis de Kıbrıs Rum hükümetinin daha kuvvetli bir karar metni istediğini, ancak kabul edilen tasarıyı da "mühletten" söz ettiği için tatminkâr bulduğunu söyledi. Rauf Denktaş, BM Güvenlik Konseyinin Kıbrıs konusunda kabul ettiği kararın, "Türk toplumunca kabul edilmesinin sözkonusu olmadığını" söyledi. Kabul edilmeme kararının, nedenleriyle birlikte Güvenlik Konseyine sunulduğunu belirtti.

Denktaş, Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Rolandis'in, Türk toplumu elçisini kabul etmiyecek kadar ileri gittiğini bildirerek, şöyle dedi: "Kendisine iyice anlayacağı ve baktığında gözle göreceği bir cevap vermemiz gerekiyor. Bunun adına da ayrı devlet kurmak denir. Bu devleti başkalarının tanıyıp tanımaması, önemli değildir."

Öte yandan, Denktaş'ın "yapılması gereken şeyin KTDF'nin bağımsızlığını ilan etmek yolundaki açıklamasının, hükümet çevrelerince "ihtiyatla değerlendirildiği" bildiriliyor.

AVRUPA KONSEYİ KIBRIS RAPORTÖRÜ KARASEK BUGÜN ANKARA'YA GELİYOR

Avusturya hükümeti tarafından Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği için aday gösterilen konseyin Kıbrıs raportörü, Avusturyalı parlamenter Dr. Franz Karasek özel bir ziyarette bulunmak üzere, bugün Ankara'ya geliyor.

Karasek, bu yıl içinde Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs'ı kapsayan bir gezi de yapmıştı.

Karasek'in Ankara'da Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ve bazı parlamenterlerle görüşmeler yapacağı ve 1 Aralıkta Ankara'dan ayrılacağı bildirildi.

1973'de Avrupa Konseyi Asambleşi Başkan Yardımcısı, 1974'de Kültür ve Eğitim Komisyonu Başkanı, aynı yıl Siyasi Komisyon Başraportörü olan Dr. Franz Karasek, aynı zamanda Parlamentolar Birliği Avusturya üyesi ve İnsan Hakları Komisyonu Parlamenter ve Hukuk Sorunları Komisyonu Başkanı olarak da görev yapıyor.

ODTÜ Rektör Vekili Nuri Saryal: "Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan Üniversiteler Yasası taslağında çok katı kurallar getiriliyor"

ANKARA (ÖZEL)

ODTÜ Rektör Vekili Nuri Saryal Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan "Üniversiteler Yasası" hakkında Üniversite Konseyi'nin belirlediği görüşleri dün bir basın toplantısıyla kamuoyuna açıkladı.

Saryal taslağı ilkeler yönünden olumlu bulduklarını, ancak, taslağı bu ilkeleri sağlamaktan çok uzak bulduklarını ve içinde birçok çelişkiyi içerdiğini belirtti.

Saryal "Bu taslak yasalaştığı takdirde kanımızca birçok zorluklar çıkacak, daha önemlisi üniversitelerin gelişmesi büyük çapta engellenecektir" dedi.

Rektör Vekili Nuri Saryal taslakta çok katı kuralların getirilmesini sakıncalı bulduklarını, böyle bir yasanın çıkması halinde Türkiye'ye hizmet olamayacağını da söyledi. Saryal üniversiteler yasasıyla ilgili olarak Üniversite Konseyinin görüşlerini şöyle özetledi:

"Değişik amaçlarla, değişik yasa yönetmelik ve geleneklerle gelişmiş çeşitli kurumların ayrıntılı bir yasa çerçevesi içinde birleştirilmesi olasıdır. Bütün yüksek öğretimi bir yasa altında toplamanın tek yolu, ayrıntılara girmeyen yüksek öğrenimin amaç ve hedeflerini, tüm yüksek öğretim kuruluşların özerkliğini, ortak ilkeleri, denetim biçimlerini belirleyen ve farklı üst düzenlemelere olanak tanıyan kısa bir 'çerçeve yasa' dır."

Saryal yasa tasarısında olması gereken ilkeleri de şöyle açıkladı:

"Üniversiteler, ülkemizde hızla değişen sosyal ve ekonomik koşullara kolaylıkla uyabilen dinamik bir yapıya sahip olmalıdır. Üniversite yönetimi daha demokratik bir düzeye getirilmelidir. Öğretim üyesi tanımı genişletilmeli, öğretim üyeliği için gerekli önkoşullara esneklik getirilerek, genç kuşağa akademik görevle birlikte yetki ve ünvan verilmelidir. Tüm üniversitelerin idari, bilimsel ve mali özerkliği sağlanmalıdır. özerkliği zedeleyemeyecek ancak etkin olacak bir denetim sistemi getirilmelidir."

Saryal, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan taslağın bu niteliklere sahip olmaktan çok uzak olduğunu da sözlerine ekledi.

Mecliste...

(Baştarafı 1. Sayfada)

sının gerekçesine hükümet ile Komisyonun da katılmasıyla bu önergelerin dikkate alınması kararlaştırıldı.

Bu önergeler gerçekleşirse, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinin maden potansiyelini değerlendirmek üzere, madenciliğin tüm yönlerini kapsayan bir proje, planın ilk yılı için DPT tarafından hazırlanacak ve projenin bitimini takiben 5 yıllık kesin bir programla proje uygulamaya sokulacak. Ayrıca Aşağı Fırat Projesi, Güneydoğu Anadolu bölgesi için çok amaçlı bir gelişme projesi olarak ele alınarak geliştirilecek. Doğu Anadolu hayvancılığını geliştirecek bir planlamanın planın ilk yılı içinde tamamlanması da önergelerde yer alıyor. Gene önergelerde geri kalmış bölgelerin özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinin hızlı gelişmesinin sağlanması isteniyor.

AYDINLIK gazetesinden aldığım muhabir kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.
RAİF TÜRK
DİYARBAKIR

Aydınlık
BAYAŞ / Basın - Yayın A.Ş adına sahibi:
FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL
Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 27

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857.Sok.Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493.

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str.4 6 Frankfurt M/1 Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00322 - 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58 11358 Stockholm Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr-53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens (V.D) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ:

Yurt içi		Yurt Dışı
90 TL.	(1 Aylık)	30 DM (1 Aylık)
270 TL.	(3 Aylık)	90 DM (3 Aylık)
540 TL.	(6 Aylık)	160 DM (6 Aylık)
1080 TL.	(1 Yıllık)	310 DM (Yıllık)

İLAN TARİFESİ:

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" " (Yayın Sayfasında		30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm	(5 Santim)	350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22390—249

Askeri Ataşe Albay Joso Boziç, Yugoslavya'nın ulusal savunma sistemini anlatıyor

Sivillere ihtiyacımız olduğunda, bir kaç dakika içinde savunmaya hazır hale geçerler

Büyük fabrika ve işletmelerin kendi silahları, birlikleri, hatta uçaksavarları vardır

Yugoslavya Silahlı Kuvvetler arması.

29 Kasım Yugoslavya'nın kuruluşunun 35. yıldönümü

Dün Hitler'e, bugün Brejnev'e karşı

Sabit Yürürdurmaz

"Askerler, assubaylar ve subaylar! İşçiler, köylüler ve yurttaşlar! Kadın ve erkek partizanlar! Faşistlerin ülkeye saldırdıkları günden bugüne kadar tam 49 ay ve 3 gün geçmesinden sonra bugün Mayısın 9. gününde (1945), Avrupa'nın en büyük saldırgan gücü sayılan Almanya, kayıtsız şartsız teslim oldu. . .

"Sizlerin en zorlu koşullar altında, kıyaslama kabul edilmeyecek kadar üstün güce sahip düşmana karşı yürüttüğünüz savaşta göstermiş olduğunuz kahramanlık ve fedakârlık, boyunduruk altındaki bütün Avrupa uluslarına örnek olmuştur. Düşman çizmesi altıda ezilen yurdumuzu son nefesinize kadar savunmaya azmettiniz. . . Davanızda kesin zafere ulaşacağınıza tam olarak inanan sizler, vatana karşı borcunuzu şerefle ödediniz. . . Şanlı Zelengora, Kozara, Neretva savaşları, sizlerin ve şehit düşen arkadaşlarınızın kahramanlık anılarının ölümsüz anıtı olarak kalacaktır. . ."

Yugoslavya Devlet Başkanı Mareşal Tito, Alman Nazileri, İtalyan faşistlerinin ülkeden kovulmasından sonra yaptığı konuşmada böyle diyordu.

Ne var ki kurtuluncaya kadar, Yugoslavya halkı zorlu dönemlerden geçti. Soğukta sıcakta, ovada kırda her türlü yoklukta ve elverişsiz koşulda düşmanın üstüne bir çığ gibi aktı. Ülkenin sarp dağlarını siper edip, faşist işgalcileri bozguna uğrattı. Yediden yetmişe bütün halk, Alman-İtalyan işgalci ve işbirlikçilerine unutulmaz dersler verdi. Şanlı destanlar yarattı.

1941 Nisanında, ülke işgal edilmeye başlandı. Almanya Banat'ı işgal etti, Slovenya'nın kuzeyini kendi topraklarına kattı, Sırbistan'ı askeri yönetimi altına aldı. İtalya, Lublana, Hırvatistan kıyılarını, Dalmaçya adalarını vb. egemenliği altına aldı.

İşgale ilk silahlı karşı koyma hazırlıkları Temmuz başında son safhaya ulaştı. 22 Haziran'da Almanya'nın Sovyetler Birliği'ne saldırması bardağı taşıran son damla oldu.

Hemen Yugoslavya Halk Kurtuluş Savaşı Partizan Birlikleri Genelkurmay Başkanlığı kuruldu. Başkanlığına Tito getirildi. O güne kadar küçük partizan birliklerinin sabotaj ve engelleme niteliği taşıyan eylemleri, Partizan Savaşı ile silahlı çatışma dönemine girdi.

Kısa bir süre sonra henüz Eylül ayında, oldukça kalabalık sayıdaki Partizan birlikleri başarılı eylemler sonucu Ujitse bölgesini kurtardı.

1941-42 yılları boyunca Partizan birlikleri giderek düzenli orduya, tümen ve kolordulara dönüştü. 22 Aralık 1942'de Halk Kurtuluş Ordusu kuruldu.

Mücadele hızla gelişiyordu. 1942 ortasında 50 bin kilometrelik bir kesim kurtarıldı. 1943 sonbaharında ise ülke yüzölçümünün yarısı düşmandan temizlenmişti.

1942 yılında kurulan AVNOJ (Yugoslavya Halk Kurtuluşu Antifaşist Kurulu), 1943 Kasımı, 28'i 29'a bağlayan gece tarihi bir karar aldı. Ülkenin her yanından gelen delegeler gelecekteki Yugoslavya'nın (Yugoslavya Federatif Sosyalist Cumhuriyeti) temellerini atmışlardı.

Bu sırada Yugoslavya 300 bin kişilik bir orduya sahipti. Düşman kuvvetlerin sayısı ise 650 bini geçiyordu. O tarihte Yugoslavya ordusu Güneydoğu Avrupa'da faşistlerle savaşan en güçlü ordu durumundaydı.

Yugoslavya Partizanları her cephede düşmanı erite erite 1944'de Belgrad'ı, 1945'de de bütün ülkeyi kurtardılar.

Askeri tarihte ve gerilla savaşında, Yugoslavya halkının verdiği mücadele eşsizdir.

Yugoslavya bugün de emperyalistlerin hammaddeleri yağmalamasına ve eşitsiz ticari ilişkiler kurmasına karşı çıkmaktadır. O, tarafsız bir dış politika izliyor. Emperyalistlerin egemen olduğu eski uluslararası ekonomik düzene karşılık yeni uluslararası ekonomik düzeni savunuyor. Bu siyasetiyle Yugoslavya Bloksuzluk hareketinin öncüleri arasında yer almaktadır.

Yugoslavya bu niteliğinin yanı sıra, iki süper devletin silahlanma yarışına ve her geçen gün yeni silahlar üretmesine de kararlı bir şekilde karşı çıkıyor. Onların bu tutumlarını teşhir ediyor. İki süper devletin, özellikle Rusya'nın Afrika ve öteki bölgelerdeki müdahalelerine karşı çıkıyor. İki süper devletin hegemonya için rekabete giriştiğini, bunun sonucu bir savaşın çıkacağını vurguluyor.

Yugoslavya savaş tehlikesini vurgulamakla kalmıyor. Halka dayanan milli savunmasını da güçlendiriyor.

Dün Alman Nazileri, İtalyan faşistlerine iyi bir ders veren Yugoslavya, bugün de iki süper devlete, hele hele Rusya'ya karşı ülkesini savunmak için silahları yağlıyor. Yugoslavya halkı, "Yabancı saldırganlar ülkeye girebilir, ama çıkamazlar" diyor.

Devlet Başkanı Tito ise, Brejnev'i kastederek, "Hitler son deli değildi. Bugün de bir deli çıkabilir ve bir savaş başlatabilir" diyor.

Yugoslav Partizanlar anti-faşist savaşta mucizeler yarattılar. İşgalci Alman ve İtalyan birliklerini bozguna uğratarak, ülkelerinin tarihlerine şanlı sayfalar eklediler.

● **Savunmayı geliştirmek, halkın silahlanmasını sağlamak için "Ansızın Yakalanmayalım" adıyla tatbikatlar yapıyoruz**

Yugoslavya'da halk milislerinin katıldığı tatbikatlar, sık sık tekrarlanıyor. Bir saldırıya karşı sürekli olarak halk uyanık tutuluyor.

● **Askerlere keyfi görevlerin verilmediği ve arkadaşlığa dayanan bir ordumuz var**

● Büyük devletler, diğer ülkelerin iç işlerine karışmak için ellerinden geleni yapıyorlar

● Silahlanma sadece bir savunma sorunu değil, büyük devletlerin diğer ülkelerin pazarlarını ele geçirmek için sürdürdükleri bir rekabettir

1968'de Çekoslovakya'nın işgali sırasında Yugoslavya da tehdit edildi

MERİH KUTLAR

Yugoslavya Sosyalist Federatif Cumhuriyeti'nin kuruluş yıldönümü dolayısıyla Yugoslavya'nın Ankara'daki askeri ataşesi Albay Joso Boziç ile Yugoslavya'nın ulusal savunması üzerine yaptığımız bir konuşmayı özetleyerek yayınlıyoruz.

*

AYDINLIK: Dünyada savaş tehlikesinin giderek arttığı şu günlerde Yugoslavya'nın ulusal savunmasını nasıl düzenlediğini anlatır mısınız?

BOZİÇ: Çok güç günler yaşanıyor. Özellikle küçük ve orta büyüklükte az gelişmiş ülkeler, sadece büyük devletlerden değil, gelişmiş ülkelerden de gelen baskılarla karşı karşıyalar.

Bugün herkes silahlarını savunma amacıyla artırdığını söylüyor, kendi ülkelerini savunmak için. . . Ama aslında bütün ülkelerin son yirmi yıldır savunmalarına yetecek kadar silaha sahip olduklarını söyleyebiliriz. Ama silah üretimi sadece savunma amacıyla artırılmıyor.

Bunun bir nedeni de bazı ülkelerin daha da zenginleşmek ve diğer ülkeleri sömürmek istemesidir. Bu, diğer ülkeleri sömürmenin, az gelişmiş ülkelere baskı yapmanın bir yoludur.

Bunun sonucunda yoksul ülkeler kendi sanayi güçlerini artıracak yerde, kaynaklarını silah almaya ayırmak zorunda kalıyorlar. Bugün sadece gelişmiş ülkeler silah satabilmektedir. Bu yüzden zengin ve yoksul ülkeler arasındaki fark giderek artıyor.

Bu nedenle bunun sadece bir savunma sorunu olmadığını, büyük devletlerin diğer ülkelerin pazarlarını ele geçirmek için sürdürdükleri bir rekabet olduğunu söyleyebiliriz.

BÜYÜK DEVLETLER, DİĞER ÜLKELERİN İÇ İŞLERİNE KARIŞMAK İÇİN ELLERİNDEN GELENİ YAPIYOR

Silah stokları her geçen gün biraz daha artmaktadır, yeni yeni silahlar geliştirilmektedir. Yeni silahlar üretmek ve insanları öldürmek için yeni yöntemler bulmak için büyük çabalar harcanıyor.

Bu yüzden, durum çok tehlikelidir.

Üstelik ne yazık ki yöneticilerin her zaman makul düşünecek kadar akıllı olmadıklarını söylememiz gerekiyor. Gelişmemiş ülkeler de büyük devletlerden silah alıyorlar.

Bu yüzden de bu silahlanma yarışı gerçekten savaş tehdidini artırıyor.

Büyük devletler, gelişmiş ülkeler diğer ülkelerin içişlerine karışmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Bunda elbette bu ülkelere silah satma çabalarının da payı büyük. Bu yüzden diğer ülkelerin iç işlerine karışılması her zaman çok tehlikeli olmuştur ve bir savaşa yol açabilir. Ancak şunu da söyleyebilirim ki, birçok ülke henüz ne olup bittiğini anlamıyor. Birçok ülke uzak görüşlü değil. Bu nedenle de birçok hata oluyor. Bu ülkelerin politikalarının zikzaklarla dolu olduğunu görüyoruz. Bunlar sadece bugünü düşünmekle yetiniyorlar, yarını düşünemiyorlar.

Öte yandan bazı ülkeler jeopolitik durumları, doğal kaynakları ya da nüfusları yüzünden çok özel bir duruma sahipler. Bu durumda büyük ülkeler onlara özel bir ilgi gösteriyorlar, bunların üzerinde bir mücadele sürüp gidiyor.

Avrupa'nın bir bütün olarak özel bir durumu olduğunu söyleyebiliriz. Portekiz'den İspanya, İtalya, Yunanistan, Yugoslavya ve Türkiye'ye kadar uzanan, Avrupa'nın güney kanadından geçen hat gerçekten çok önemlidir. Buranın doğu ile batı, kuzey ile güney arasındaki bir köprü olduğunu söylemek mümkün. Kuzey Avrupa'dan Afrika'ya kadar uzanan bölgeyi tutuyor. Bu nedenle bu bölge gerçekten çok hassastır.

Bu bölgede birçok ulus, birçok dinden insan yaşamaktadır. Bu farklar nedeniyle tarih boyunca bu bölgede birçok savaş olmuştur.

Bu yüzden büyük devletler ve gelişmiş ülkeler bu sorunları kendi çıkarları için kullanmaya çalışıyorlar.

Bu bölge her zaman kaynaşmalara sahne olmuştur. Sorunları çözmek kolay olmamıştır.

Türkiye'nin, Yugoslavya'nın durumu da budur.

ORDUMUZU MÜCADELE İÇİNDE ÖRGÜTLEDİK

Bildiğiniz gibi İkinci Dünya Savaşında ülkemiz işgal edilmişti. Yugoslavya'daki eski yönetim birkaç gün içinde yenilgiye uğradı. Ya köle olmak, ya da silahı ele alıp savaşmak zorunda kaldık.

Daha ta başında sonuna kadar, özgür olana kadar savaşmaya karar verdik.

Aslında ulusal savunmamızın çekirdeği o çağlara dayanır. 1941 yılında sadece Nazilere karşı değil, onunla aynı faşist blokta yer alan İtalya, Macaristan ve Bulgaristan'a karşı da bir mücadele örgütledik.

Elbette bu kolay değildi. Ülkemiz yoksul bir tarım ülkesiydi. Silahımız, cephanemiz, eğitimimiz, uzmanlarımız yoktu. Subaylarımızın büyük bir kısmı bile üst sınıflardandı ve mallarını gözden çıkaramadıklarından savaşa katılmayı göze alamıyorlardı.

Ancak Başkan Tito önderliğindeki Komünist Partisi halkı örgütlemeye ve özgürlük için mücadeleye hazırdı.

Bildiğiniz gibi savaşın sonunda çok güçlü ve çok büyük bir orduya sahip olmuştuk. Ordumuzda 800 bin kişi vardı. O dönemde ordumuz oldukça iyi donatılmıştı. Hatta o zamanın en gelişmiş orduları olan Alman, İngiliz, Birleşik Amerika ve Sovyetler Birliği ordularından daha iyi donatmıştık ordumuzu.

Savaştan sonra da ülke içinde ve dışında düşmanlarımız oldu. Bu nedenle ülkemizi yeniden inşa ederken, devrimi sürdürdük. Oldukça güçlü bir ordu besledik, savunmamızı yeni duruma göre ayarladık.

Biliyorsunuz, bir ülkenin siyasi tutumu ve askeri tutumu birbirinden ayrılmaz.

İlk amacımız bütün dünyaya Yugoslavya'nın hiç bir bloka bağlı olmadığını göstermekti. Biz Hitler'e karşı koolisyona katılmıştık, ama kendi özgürlüğümüz için mücadele ediyorduk. Kendi sosyal ve siyasi kurtuluşumuz için mücadele ediyorduk. Birisi bize "Şurada durun" dediğinde duracak değildik.

Belli bir dönemden sonra çeşitli ülkelerle ilişkilerimizi geliştirdik. Elbette dünyadaki siyasi durumda da değişiklikler oldu. Sonunda bir çeşit denge durumuna geldik.

ÇEKOSLOVAKYA OLAYLARI SIRASINDA BİZDE TEHDİT EDİLDİK

On yıl kadar önce Çekoslovakya'da olanlar, zaman zaman büyük devletlerin küçük devletlerde olup bitenlere hoşgörülü olmayacaklarının yeni bir işaretiydi.

O sırada benim ülkem de tehdit edildi. Bu nedenle eskisine göre daha da hazırlıklı olmamız gerekti. Bu olay o zamana kadar neler başarabildiğimizi görmemizi sağladı. Çünkü bütün sistemimizi derhal harekete geçirdik.

Yugoslavya'da olup bitenleri iyi izleyemeyenler Çekoslovakya olaylarından sonra Yugoslavya'da yeni bir ulusal savunma sistemi başlattığımızı söylediler. Bu yanlıştı. Çünkü o tarihte herşeye hazır olduğumuzu ortaya koyduk.

Savunma sistemimiz hala geliştiriliyor. Ve bizim anlayışımıza göre bu geliştirme hiç bir zaman son bulmayacak

Dünyadaki diğer ülkelerdeki, komşularımızdaki, ülkemizdeki durum değiştikçe sistemimizi de buna göre değiştiriyoruz.

AYDINLIK: Yugoslavya'daki sivil savunma tedbirlerini geliştirmek ve halkın silahlanmasını sağlamak için "Ansızın yakalanmayalım" adıyla tatbikatlar yapılıyor. Okullarda öğrencilere savaşla ilgili dersler okutuluyor. Böylece Yugoslavya ulusal savunmasını halka dayandırmaya önem veriyor. Bu çalışmalar hakkında biraz bilgi verebilir misiniz?

BOZİÇ: Okullarda bütün genç kuşakları savunmaya hazırlıyoruz. Bizde ilk öğretim 8, orta öğretim 4 yıldır. Üniversiteler 4 ila 6 yıl arasında değişir.

İlkokullarda beşinci sınıftan sonra, bütün öğretim boyunca savunma dersleri vardır. Bu bir askerlik eğitimi değildir. Burada ülkedeki siyasal düzen, özyönetim uygulanması, askeri duruma ilişkin siyasal bakış açımız, dünyada, bölgede, ülkede meydana gelen siyasal gelişmeler, örgütlenme gibi konular öğretilir.

BİR KAÇ DAKİKADA SEFERBER OLAN BİR ORDU

Bu eğitimi kabaca üçe ayırabiliriz: Birincisi teori, ikincisi pratik, yani bazı malzeme ve silahları kullanma bazı durumlarda yapılacak şeyler gibi, üçüncüsü de kamplarda doğrudan eğitim. Bu üçüncüsü esas olarak orta ve yüksek öğrenim görenler için. Her yıl 12-20 günlük kamplar yapılır. Burada bir eğitim yapılır. Birinci yöntem bu.

Bir diğeri, askerlik sistemimiz. Kadınlar değil, sadece erkekler askerlik yapar. Bugün orduda 15 aylık bir askerlik süresi var. Yüksek öğrenim görmüş olanlar için bu süre 11 aydır.

Kara, deniz ve hava kuvvetlerinde esas olarak aynı eğitim görülür.

Askerler eğitimi bitirdiklerinde eve, işlerinin başına dönerler. Ancak yerel birliklere de katılmış olurlar. Bir bakıma bunlar kağıt üzerindeki birliklerdir. Ama bunlar kendi planlarına göre, fabrikalarda, kentlerde kendilerine göre belli sürelerle eğitim yaparlar. Kendi silahları, üniformaları vardır.

Onlara ihtiyacımız olduğunda birkaç dakika içinde savunmaya hazır hale geçerler. Büyük fabrikaların, büyük işletmelerin kendi birlikleri, kendi silahları, hatta uçaksavar silahları vardır.

Örneğin, fabrika müdürü işareti verdiği anda üretimi durdurup, bir dakika içinde savunma mevzilerini alırlar.

Ayrıca bizim bir de sivil savunma sistemimiz vardır. Bu, her gruptan, her sınıftan, her meslekten sivillerin savaştaki bazı özel görevler için seferber edilmesidir. Örneğin, sağlık elemanları, yangın söndürmekle görevli olanlar, şehirlerde güvenliği sağlamakla görevli olanlar ve daha birçok iş. . . Birçok insan sivil hayatta yaptığı işleri savaş sırasında nasıl sürdüreceğini öğrenir.

Netice olarak, göreceğiniz gibi savunma sistemimiz üç noktaya dayanır.

Bunlardan biri faal harekat ordusudur. Buna, kara, hava ve deniz kuvvetleri dahildir.

İkincisi, yerel kuvvetlerdir. Bu günlük çalışmalarını sürdüren insanların örgütlenmesine dayanır. Bunların silahları, araçları evlerindedir. Bunlar istenildiği anda bir silahlı birlik haline gelebilir. Bunlar hatta ihtiyaca göre kara, hava ve deniz birlikleri olarak kullanılabilir. Tabii ihtiyaca ve planlara göre.

Üçüncü olarak da bir de sivil kesim var. Bunlar yaralıların tedavisinde, yangın söndürülmesinde, şehirde asayişin sağlanmasında, üretim çalışmasında, hatta fabrikaların güvenliksiz bir bölgeden güvenlikli bir bölgeye naklinde kullanılabilir.

SUBAYLARLA ASKERLER ARASINDAKİ İLİŞKİ

AYDINLIK: Peki, bize biraz da subaylarla askerler arasındaki ilişkileri anlatabilir misiniz?

BOZİÇ: Bu konuda size bir şey söyleyebilirim. Bu konuda kitaplarda yazılı hiç bir şey yoktur. Söyleyeceklerim kendi tecrübelerimden çıkan şeylerdir. Ordu her an hazır olmalıdır. Bu birinci meseledir.

Ama bir yandan da demokrasi vardır. Bu iki husus nasıl birleştirilecek?

Biz bunu eğitimle sağlıyoruz. İnsanlar savunmaya katkıları konusunda eğitilir. Görevleri bu eğitimle kavratılır.

Bu eğitim sonucu, subaylarla erler arasındaki ilişkinin mükemmel olduğunu söyleyebilirim. Subaylarla erler arasında bir arkadaşlık vardır.

Böylece orduda bir arkadaşlık havası hakim olur.

Askerlerin eğitimden başka hiç bir görevleri yoktur. Örneğin, bir subay askerden kendisine sigara almasını bile isteyemez.

İşbaşında asker görevini bilir, subayının işinin ne olduğunu bilir.

CEZALARI ERLER VE SUBAYLAR BİRLİKTE BELİRLİYOR

Demokratik ilişkileri daha da geliştirmek için bazı kurumlarımız vardır. Örneğin, bir asker hata yaptığı anda cezalandırılamaz. Ancak görüşü öğrenildikten, yapılan hareketin nedeni hakkında bilgi alındıktan sonra ona bir ceza verilebilir.

Ayrıca cezayı da subay veremez. Bu yetkiyi askerler konseyi ile ortaklaşa kullanır. Yapılan hata tartışılır, verilecek cezanın amacı belirlenir.

Ödüller de aynı yolla belirlenir. Başarılı bir kişiye fazladan 15 günlük izin verilebilir. Bu tartışmalar herkese açıktır.

Askerlerin yüzde 90'ı askerliğini hiç bir ceza almadan tamamlar.

ERLERİN İSTEĞİYLE DEĞİŞEN SUBAYLAR

Yerel birliklerde bir başka yöntem daha vardır. Yedek subaylar yerel birliklere komutan olur. Ama askerler örneğin bir komutanı beğenmeyebilirler. Gerekçeleri ile bunu açıklarlar. Tartışılır, haklı ise komutan değiştirilir.

Bu tamamen demokratik bir işlemdir.

Eğer subaylar bunu hazmedemezlerse o zaman ordunun işleyişi bozulur. Onun için subaylarla askerler arasındaki demokratik işleyiş önemlidir.

Gene de şunu da belirteyim. Komutan değişikliği olayı binde bir görülür.

● **Düzenli ordunun yanı sıra, yerel kuvvetler ve sivil hizmetler Yugoslav savunma sistemini oluşturuyor**

● **Yerel kuvvetlerde askerler istemezse, subay değiştirilir**

● **Kendi özgürlüğümüz için, kendi sosyal ve siyasi kurtuluşumuz için mücadele ettik, birisi bize "şurada durun" dedi diye duracak değildik**

● **Bazı ülkeler jeopolitik durumları doğal kaynakları ya da nüfusları yüzünden çok özel bir duruma sahiptirler**

Kadın-erkek bütün halk silah kullanmasını öğrenerek, düşmana karşı tetikte. Yugoslavya'da halkın silahlanmasına dayanan bir milli savunma sistemi var.